નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

બાલ બ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ:

પૂજ્યશ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગુરૂભ્યો નમ:

૨.સૂત્રકૃત્
સટીક વિષયાનુક્રમ

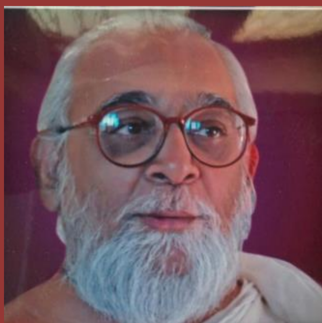

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

आगम दीवाकर डो.मुनि दीपरत्नसागरजी

[M.Com. M.Ed. Ph.D. श्रुतमहर्षि]

આગમ વિષયાનુક્રમ શ્રેણી-૨

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ
બાલ બ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ:
પૂજ્યશ્રી આનંદ–ક્ષમા–લલિત–સુશીલ–સુધર્મસાગર ગુરૂભ્યો નમ:

સૂત્રકૃત્
સટીક વિષયાનુક્રમ

09/11/2021 મંગળવાર ૨૦૭૮ કારતક સુદ ૫

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

આગમ દિવાકર ડો. મુનિ દીપરત્નસાગર

[M.Com. M.Ed. Ph.D. શ્રુતમહર્ષિ]

: સંપર્ક :

ડો. મુનિ દીપરત્નસાગરજી
‘પાર્શ્વ વિહાર’ જૈન દેરાસરજી, ફોરેસ્ટ રેસ્ટ હાઉસ સામે
Post ઠેબા, **Dis.** જામનગર, ગુજરાત 361120
Mobile 9825967397
jainmunideepratnasagar@gmail.com

આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ શ્રેણી-૨

‘આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’ સંબંધે . આરંભે આટલું કહીશ

આપના કરકમલમાં અમે 'આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’ એવા કોમન નામથી ૪૫ આગમના ૪૫ પુસ્તકો પ્રગટ કરી રહ્યા છીએ. આ પૂર્વે ‘આગમ વિષય અનુક્રમ’ નામે અમે ૪૫ મૂળ આગમોની બૃહત્ અનુક્રમણિકા પ્રગટ કરેલી હતી. હવે દરેક આગમના પ્રત્યેક મૂલસૂત્ર અલગ અલગ મૂકી, તે સાથે તે આગમની ઉપલબ્ધ નિર્યુક્ત અને વૃત્તિ સહિત આ અનુક્રમણિકા બનાવેલ છે. (તેમાં કોઈ કોઈ આગમના ભાષ્ય અને ચૂર્ણી પણ સમાવેલ છે)

'આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’અભ્યાસ પદ્ધતિ —

૧. અમે પ્રત્યેક પેજ ઉપર ત્રણ કોલમ બનાવેલ છે, જેમાં પહેલી કોલમમાં મૂળ, વૃત્તિ, નિર્યુક્તિ, ભાષ્ય વગેરેની ઓળખ મૂ૦, વૃ૦, નિ૦, ભા૦ એવા સંક્ષેપથી કરી છે. બીજી કોલમમાં અંક મૂકેલ છે, જે અંક મૂળસૂત્ર કે નિર્યુક્તિ વગેરે સૂચવે છે. જેમ કે ‘મૂ૦ ૨૪’એટલે તે આગમનું ૨૪ મું મૂળ સૂત્ર.

૨. અમે સૂત્ર અનુક્રમને નોર્મલ બ્લેક ટાઈપમાં મૂકેલ છે, જ્યાં ગાથા આવી તેનો અનુક્રમ નોર્મલ બ્લુ ટાઈપમાં, નિર્યુક્તિ, ભાષ્ય અને ચૂર્ણીનો અનુક્રમ ઈટાલિક બ્લેક ટાઈપમાં છે. વૃત્તિ અનુક્રમ લાલ ટાઈપમાં મૂકેલ છે.

૩. અમે મૂકેલ અંક મુજબ અમારા કોઈપણ આગમ પ્રકાશનમાં જઈ તે સૂત્ર,નિર્યુક્તિ,વૃત્તિ આદિ શોધવા અતિ સરળ છે. તમે ફક્ત તે આગમ ખોલો, અહી આપેલ સૂત્રાંક જોઈને તે આગમમાં તે જ સૂત્રક્રમ સુધી જાઓ, તમારી પસંદનુ સૂત્ર વાંચી શકશો. જેમ કે– તમે આચારસૂત્રની અનુક્રમણિકામાં એક વિષય પસંદ કર્યો, તેનો ક્રમ છે ‘મૂ૦ ૨૪’ તો તમે અમારા કોઈપણ આગમ પ્રકાશનમાં જઈ આચારસૂત્ર કાઢી, ૨૪ મું સૂત્ર ખોલો,તમારો વિષય મળી જશે

વિશેષ લાભ — બધાં પ્રકાશનોમાં સમાન ક્રમાંકન હોવાથી આ ગ્રંથની મદદથી આપ અમારા પ્રાકૃત, સંસ્કૃત, ગુજરાતી કે હિન્દી; કોઈપણ ભાષામાં અને મૂલ આગમ કે સટીક, એ બંનેમાંથી કોઈપણ સ્વરૂપે આપના ઈચ્છિત વિષયનો અભ્યાસ કરી શકો છો. વળી ચારે ભાષાની તુલના દ્વારા કે મૂલ સૂત્ર અથવા તેના વિવેચન વડે આપના વિષયની તલસ્પર્શી માહિતીને સરળતાથી જાણી શકોછો કે ગહનતાથી સમજી શકો છો.

.....મુનિ દીપરત્નસાગર...

૪૫– આગમ વર્ગીકરણ

શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક વર્તમાન પરંપરા મુજબ આગમોની સંખ્યા ૪૫ નિર્ધારિત કરાયેલી છે, આ ૪૫ આગમોનું વર્ગીકરણ છ વિભાગોમાં કરાયેલ છે. તે આ

11– અંગ, 12– ઉપાંગ, 10– પયન્ના, 6– છેદ, 4– મૂલ, 2– ચૂલિકા.

[૧] અંગસૂત્રો – [૧૧]

૧. આયાર, ૨. સૂયગડ, ૩. ઠાણ, ૪. સમવાય, ૫. વિવાહપન્નત્તિ,
૬. નાયાધમ્મકહા, ૭. ઉવાસગદસા, ૮. અંતગડદસા,
૯. અનુત્તરોપપાતિકદસા, ૧૦. પણ્હાવાગરણ, ૧૧. વિવાગસૂય

[૨] ઉપાંગસૂત્રો– [૧૨]

૧.ઉવવાઈઅ, ૨.રાયપ્પસેણિય, ૩.જીવાજીવાભિગમ, ૪.પન્નવણા,
૫.સૂરપન્નત્તિ, ૬.ચંદપન્નત્તિ, ૭.જંબૂદ્વીપપન્નત્તિ, ૮. નિરયાવલિયા,
૯.કપ્પવડિંસિયા, ૧૦.પુપ્ફિયા, ૧૧.પુપ્ફચૂલીયા, ૧૨.વણ્હિદસા.

[૩] પયન્નાસૂત્રો – [૧૦]

૧. ચઉસરણ, ૨.આઉરપચ્ચક્ખાણ, ૩.મહાપચ્ચક્ખાણ,
૪.ભત્તપરિણ્ણા, ૫.તંદુલવેયાલિય, ૬.સંથારગ, ૭.ગચ્છાયાર,
૮.ગણિવીજ્ઝા, ૯.દેવિંદત્થવ, ૧૦. મરણસમાહિ.

[૪] છેદસૂત્રો – [૬]

૧.નિસીહ, ૨.બૃહતકપ્પ, ૩.વવહાર, ૪.દસાસુયક્ખંધ,
૫.જીયકપ્પ, ૬.મહાનિસીહ

[૫] મૂલસૂત્રો – [૪]

૧.આવસ્સય, ૨.ઓહનિજ્જુત્તિ (પિંડનિજ્જુત્તિ),
૩.દસવેયાલિય, ૪.ઉત્તરજ્ઝયણાણિ

[૬] ચૂલિકાસૂત્રો –[૨]

૧.નન્દીસૂત્ર , ૨. અનુયોગદ્વાર.

આગમ સંબંધી અમારા બધાં જ પ્રકાશનોમાં આ વર્ગીકરણ સ્વીકારેલ છે.

.....મુનિ દીપરત્નસાગર...

બાલબ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ:

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

પૂજ્ય શ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગૂરૂભ્યો નમ:

(02) 'સૂત્રકૃત્' સટીક વિષયાનુક્રમ

સંજ્ઞા	સંક્ષેપ	કલર	ટાઈપ
સૂ૦	સૂત્ર	બ્લેક	નોર્મલ
ગા	ગાથા	બ્લ્યુ	નોર્મલ
નિ૦	*નિર્યુક્તિ*	*બ્લેક*	*ઈટાલિક*
ભા૦	*ભાષ્ય*	*બ્લેક*	*ઈટાલિક*
ચૂ૦	*ચૂર્ણી*	*બ્લેક*	*ઈટાલિક*
વૃ૦	વૃત્તિ	રેડ	નોર્મલ
ભૂ૦	ભૂમિકા	બ્લેક	નોર્મલ

-: સૂચના :-

***જ્યાં 'વિષય અનુક્રમ'માં ૧,૨,૩, એવા ક્રમ જોવા મળે ત્યાં, તે બધી નિર્યુક્તિ, સૂત્ર કે ગાથા આદિનો સંયુક્ત અનુક્રમ સમજવો. જેમ કે-કોઈ સ્થાને નિર્યુક્તિ ૨૩,૨૪,૨૫ માં ૧,૨,૩ લખ્યું છે, તો ત્યાં ત્રણે નિર્યુક્તિનો સંયુક્ત ક્રમ સમજવો**

બાલબ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ: નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ પૂજ્ય શ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગૂરૂભ્યો નમ:		
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર		
વૃ૦	ભૂ૦	નમસ્કાર સૂત્રના પાંચ પદ, આરંભે નમસ્કાર, પ્રતિજ્ઞા કથન કર્મોચ્છેદ માટે આગમજ્ઞાનમાં પુરુષાર્થ કરવા સૂચન આગમ શાસ્ત્ર જ મંગલરૂપ
'સૂત્રકૃત્ સૂત્ર' શ્રુતસ્કંધ-૧ ની નિર્યુક્તિઓ		
નિ૦ વૃ૦	૧	ભાવમંગલનું કથન, આ શાસ્ત્રનું પ્રયોજન શું? તીર્થાદિ નમસ્કાર અવયવ અર્થ, તેમાં ભાવતીર્થનો અર્થ, જિનવર શબ્દનો અર્થ સૂત્ર શબ્દનો અર્થ, સર્વજ્ઞ કથિતતા નિર્યુક્તિ શબ્દની વ્યાખ્યા નિક્ષેપના ત્રણ ભેદોના નામ
નિ૦	૨	સૂત્રકૃત્ શબ્દના અર્થો- ત્રણ પ્રકારે
નિ૦ વૃ૦	૩	સૂત્ર શબ્દના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપ ભાવસૂત્રના ભેદ-પ્રભેદ
નિ૦	૪	કૃત્ પદનો અર્થ અને નામ આદિ છ નિક્ષેપા
નિ૦	૫	દ્રવ્યકરણના ભેદ-પ્રભેદ
નિ૦	૬	મૂળ કરણ અને ઉત્તરકરણનું ભેદ અને દૃષ્ટાંત સહ કથન
નિ૦	૭	અજીવ આશ્રિત કરણના ચાર ભેદોનું કથન
નિ૦ વૃ૦	૮	વિસ્રસા કરણના ભેદ-પ્રભેદ પુદ્ગલ દ્રવ્યના બંધન આદિ દશ પ્રકારોનું વર્ણન વર્ણ પરિણામના ૩૧ ભંગોનું કથન પુદ્ગલોના છાયા વગેરે પાંચ ભેદોનું કથન
નિ૦	૯	ક્ષેત્રકરણની ઓળખ
નિ૦	૧૦	કાળ કરણનો પરિચય
નિ૦	૧૧	કરણના ૧૧ ભેદો, તેના ચર અને સ્થિર ભેદનું કથન -૧
નિ૦	૧૨	કરણના ૧૧ ભેદો, તેના ચર અને સ્થિર ભેદનું કથન -૨
નિ૦	૧૩	કરણના ૧૧ ભેદો, તેના ચર અને સ્થિર ભેદનું કથન -૩
નિ૦	૧૪	ભાવ કરણના ભેદ-પ્રભેદનું કથન

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૧૫	ભાવ વિસ્રસા કરણનો પરિચય
નિ૦	૧૬	મૂળ કરણનું વર્ણન, શુભ-અશુભ ધ્યાનમાં ગ્રંથરચના
નિ૦	૧૭	સૂત્રકૃતાંગના રચયિતા ગણધરનું સ્વરૂપ
નિ૦	૧૮	સૂત્રકૃત્ ની રચના કઈ રીતે કરી ?
નિ૦	૧૯	આ સૂત્ર તીર્થંકરે ક્યા યોગમાં કહ્યું, ગણધરે ક્યા યોગમાં રચ્યું?
નિ૦	૨૦	સૂત્રકૃતનો નિરુક્ત અર્થ
નિ૦	૨૧	'સૂત્ર' પદનો નિરુક્ત અર્થ
નિ૦ વૃ૦	૨૨	સૂત્રકૃત્ ના શ્રુતસ્કંધ આદિનું પરિમાણ આચાર સૂત્રથી આ સૂત્રના બમણાપણાનો ઉલ્લેખ
નિ૦ વૃ૦	૨૩	આ સૂત્રના શ્રુતસ્કંધનો નામ નિક્ષેપ, ગાથાનો ચાર ભેદે નિક્ષેપ દ્રવ્ય અને ભાવ ગાથાના ભેદો ષોડશકના નામ આદિ છ નિક્ષેપ, દ્રવ્યાદિ ચાર નિક્ષેપના અર્થ
નિ૦	૨૪	શ્રુતસ્કંધ-૧ ના સોળે અધ્યયનોનો અર્થાધિકાર -૧
નિ૦	૨૫	શ્રુતસ્કંધ-૧ ના સોળે અધ્યયનોનો અર્થાધિકાર -૨
નિ૦	૨૬	શ્રુતસ્કંધ-૧ ના સોળે અધ્યયનોનો અર્થાધિકાર -૩
નિ૦	૨૭	શ્રુતસ્કંધ-૧ ના સોળે અધ્યયનોનો અર્થાધિકાર -૪
નિ૦	૨૮	શ્રુતસ્કંધ-૧ ના સોળે અધ્યયનોનો અર્થાધિકાર -૫
		સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૧-'સમય'
વૃ૦	ભૂ૦	'સમય' અધ્યયનના ઉપક્રમ આદિ ચાર અનુયોગ 'ઉપક્રમ'નો અર્થ, લૌકિક ઉપક્રમના નામ આદિ નિક્ષેપ છ ભેદે શાસ્ત્રીય ઉપક્રમ પણ છ ભેદે આનુપૂર્વીના પૂર્વાનુપૂર્વી આદિ ત્રણ ભેદ પ્રમાણનો અર્થ, તેના દ્રવ્ય આદિ ચાર ભેદ, તેના પેટા ભેદો જ્ઞાનગુણપ્રમાણ- પ્રત્યક્ષ આદિ ચાર ભેદે સૂત્ર અર્થ તદુભય એવા આ લોકોત્તર આગમનું આત્માગમ, અનન્તારાગમ કે પરંપરાગમપણું નય પ્રમાણ, સંખ્યા પ્રમાણના નામ આદિ આઠ ભેદ, નિક્ષેપા
નિ૦ વૃ૦	૨૯	'સમય' નિક્ષેપના નામ આદિ ૧૨ ભેદ નામ, સ્થાપના, દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાલ, કુતીર્થ, સંગાર, કુલ, ગણ, સંકર, ગંડી અને ભાવ એ ૧૨ ભેદે સમયની વ્યાખ્યા

નિo	*૩૦*	*આ અધ્યયનના ચાર ઉદ્દેશાના અર્થાધિકાર –૧*
નિo	*૩૧*	*આ અધ્યયનના ચાર ઉદ્દેશાના અર્થાધિકાર –૨*
નિo	*૩૨*	*આ અધ્યયનના ચાર ઉદ્દેશાના અર્થાધિકાર –૩*
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૧–'સમય' ઉદ્દેશક–૧		
મૂo વૃo	૧	બંધન તોડવાની પ્રેરણા, બંધ વિશે પ્રશ્ન આચારાંગ સાથે સૂત્રકૃતાંગનો સંબંધ, જ્ઞાન અને ક્રિયાથી મોક્ષ બોધ અને બંધનનો અર્થ, બોધ પછી ક્રિયાની આવશ્યકતા
મૂo વૃo	૨	સચિત્ત આદિનો પરિગ્રહ એ બંધ બંધના હેતુ–પહેલા પરિગ્રહનું કથન સચિત્ત અચિત્તની વ્યાખ્યા, પરિગ્રહ નો કર્મવિપાક પરિગ્રહનો આગ્રહ એ જ પરમાર્થથી અનર્થનું મૂળ
મૂo વૃo	૩	હિંસાથી વૈરવૃદ્ધિ પરિગ્રહ મમત્ત્વબુદ્ધિથી પરિગ્રહાગ્રહી દ્વારા કરાતી હિંસા પ્રાણાતિપાતના ઉપલક્ષણથી મૃષાવાદ આદિ પણ બંધહેતુ છે
મૂo વૃo	૪	મમત્ત્વ અને આસક્તિ કુળ, સ્વજન, પરિજન આદિમાં મમત્ત્વ, પરિણામ સંસારભ્રમણ
મૂo વૃo	૫	ધનપરિવારનું અશરણત્વ, જીવનઅલ્પતા જાણી કર્મરહિત બને સ્વજન+ધન,શરીર+મનને કટુ પીડાકારી, તેનું પચ્ચક્ખાણ કરે
મૂo વૃo	૬	મતાગ્રહી અને આસક્ત બ્રાહ્મણાદિ બૌદ્ધ, સાંખ્યાદિ સ્વ મતાગ્રહી, આર્હત્ મત તજી કામાસક્ત બને
મૂo	૭	પંચમહાભૂત વાદ
મૂo વૃo	૮	પૃથ્વી આદિ પાંચ ભૂતથી ઉત્પાદ અને ભૂતનાશે ચૈતન્યનાશ (મૂo ૭+૮) સાંખ્ય, વૈશેષિક આદિનો મત અને તેનું ખંડન
નિo વૃo	*૩૩*	*ચૈતન્ય આદિ ગુણથી અન્ય ઈન્દ્રિયજ્ઞાન અને આત્મ સિદ્ધિ* *જીવ તત્ત્વની સિદ્ધિ માટે અનેક મત અને તેનું ખંડન*

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦	૯	એક આત્મવાદ અને તેનું ખંડન -૧
મૂ૦	૧૦	એક આત્મવાદ અને તેનું ખંડન -૨
મૂ૦	૧૧	દેહઆત્મવાદ(તે જીવ-તે શરીર વાદ) અને તેનું ખંડન-૧
મૂ૦	૧૨	દેહઆત્મવાદ(તે જીવ-તે શરીર વાદ) અને તેનું ખંડન-૨
મૂ૦	૧૩	અકારક વાદ(આત્મા અકર્તા વાદ) અને તેનું ખંડન -૧
મૂ૦	૧૪	અકારક વાદ (આત્મા અકર્તા વાદ) અને તેનું ખંડન -૨
નિ૦	*૩૪*	*અકારક વાદિના મતનું શુદ્ધ તર્કથી ખંડન -૧*
નિ૦	*૩૫*	*અકારક વાદિના મતનું શુદ્ધ તર્કથી ખંડન -૨*
મૂ૦	૧૫	આત્મષષ્ઠવાદ, (પંચમહાભૂત અને આત્માનું નિત્યત્વ)-૧
મૂ૦ વૃ૦	૧૬	આત્મષષ્ઠવાદ, (પંચમહાભૂત અને આત્માનું નિત્યત્વ)-૨ બૌદ્ધમત-બધું નિત્ય માનવું, આ મતનું ખંડન
મૂ૦ વૃ૦	૧૭	પંચસ્કંધવાદ (ક્ષણિકવાદ) પાંચ સ્કંધની ઓળખ, આત્માની અસિદ્ધિ, ક્ષણિકપણું
મૂ૦ વૃ૦	૧૮	ચાર ધાતુવાદ બીજા બૌદ્ધોનો મત, પૃથ્વી આદિ ૪ ધાતુ, ક્ષણનું ક્ષણિકપણું જૈનમત અનુસાર બૌદ્ધોના ઉક્ત મતોનું સમાધાન
મૂ૦	૧૯	પંચ ભૂતાત્મા આદિના દર્શનનું ફળ, (શાક્ય આદિના મતે)
મૂ૦	૨૦	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૧
મૂ૦	૨૧	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૨
મૂ૦	૨૨	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૩
મૂ૦	૨૩	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૪
મૂ૦	૨૪	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૫
મૂ૦	૨૫	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૬
મૂ૦	૨૬	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૭
મૂ૦ વૃ૦	૨૭	પૂર્વોક્ત સર્વે વાદીના જીવનની નિષ્ફળતા અને ભવભ્રમણ-૮ (૧૯ થી ૨૭ ની વૃ૦) ...સંધિના બે ભેદ, ભાવ સંધિનું સ્વરૂપ, પૂર્વોક્ત વાદીઓને ધર્મની જાણકારી અને મોક્ષ પ્રાપ્તિનો અભાવ સંસાર કે અષ્ટવિધ કર્મોથી પાર ન પામીને ગર્ભ, જન્મ, મરણ, દુઃખ આદિનો પાર ન પામે. અસાતા આદિ દુઃખોને અનુભવે.

સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૧–'સમય' ઉદ્દેશક–૨		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશા ૧ + ૨ નો સંબંધ, સ્વસિદ્ધાંત પરસિદ્ધાંતાદિ પ્રરૂપણા
મૂ૦ વૃ૦	૨૮	નિયતિવાદનું સ્વરુપ–જીવો ઔપપાતિક, સુખ+દુઃખ અનુભવી સૂત્રનો અનંતર+પરંપર સંબંધ, નિયતિવાદથી વિવિધ મતખંડન
મૂ૦	૨૯	નિયતિવાદિની માન્યતા–સુખ+દુઃખ નિયતિકૃત છે–૧
મૂ૦ વૃ૦	૩૦	નિયતિવાદીની માન્યતા–સુખ+દુઃખ નિયતિકૃત છે–૨ 'સુખ દુઃખનો અનુભવ' કાળ, ઈશ્વર, સ્વભાવ કે કર્માદિથી નથી પુરુષાકાર કારણથી પણ નથી. માત્ર નિયતિ જ કારણ છે.
મૂ૦	૩૧	નિયતિવાદનું ખંડન–સુખ+દુઃખ નિયત અનિયત બંને રીતે–૧
મૂ૦ વૃ૦	૩૨	નિયતિવાદનું ખંડન–સુખ+દુઃખ નિયત અનિયત બંને રીતે–૨ નિયતિવાદી–સુખ દુઃખના કારણોથી અજાણ, કાળ+ઈશ્વર+કર્મ +સ્વભાવ એ પ્રત્યેક અલગ અલગ પણ કર્તા રૂપે હોઈ શકે. નિયતિવાદની મર્યાદા–પરલોકસાધક ક્રિયાનું કરવાપણું
મૂ૦	૩૩	અજ્ઞાનવાદનું સ્વરુપ, મૃગના દૃષ્ટાંતથી –૧
મૂ૦	૩૪	અજ્ઞાનવાદનું સ્વરુપ, મૃગના દૃષ્ટાંતથી –૨
મૂ૦	૩૫	અજ્ઞાનવાદનું સ્વરુપ, મૃગના દૃષ્ટાંતથી –૩
મૂ૦ વૃ૦	૩૬	અજ્ઞાનવાદનું સ્વરુપ, મૃગના દૃષ્ટાંતથી –૪ (૩૩ થી ૩૬) મૃગની અસ્થાનમાં શંકા અને સ્થાનમાં અશંકાથી પાશમાં ફસાવું. આ દ્રષ્ટાંત વડે નિયતિવાદી આદિની કર્મબંધમાં ફસાવાની સમજ બંધનમાં દુઃખ અને વિનાશ
મૂ૦	૩૭	અજ્ઞાનના અશુભ વિપાકો –૧
મૂ૦	૩૮	અજ્ઞાનના અશુભ વિપાકો –૨
મૂ૦	૩૯	અજ્ઞાનના અશુભ વિપાકો –૩
મૂ૦ વૃ૦	૪૦	અજ્ઞાનના અશુભ વિપાકો –૪ મિથ્યાદૃષ્ટિ અજ્ઞાનીની ધર્મ પ્રજ્ઞાપનામાં શંકા, આરંભમાં અશંકા. પરિણામે પાશબદ્ધ મૃગ માફક અનંતવાર નષ્ટ થાય.

મૂ૦	૪૧	જ્ઞાનવાદનું સ્વરુપ–પોતાના જ્ઞાનને જ સત્ય માનવું
મૂ૦	૪૨	અજ્ઞાનવાદ–અજ્ઞાની માત્ર કહેલાને કહે, નિશ્ચયાર્થ ન જાણે–૧
મૂ૦ વૃ૦	૪૩	અજ્ઞાનવાદ–અજ્ઞાની માત્ર કહેલાને કહે, નિશ્ચયાર્થ ન જાણે–૨ અનાર્ય આર્યની ભાષા બોલે પણ તેના અભિપ્રાયને ન જાણે, તેથી અજ્ઞાનને જ મુખ્ય માને જ્ઞાનને નહીં.
મૂ૦	૪૪	અજ્ઞાનવાદીના દૂષણો –૧
મૂ૦	૪૫	અજ્ઞાનવાદીના દૂષણો –૨
મૂ૦	૪૬	અજ્ઞાનવાદીના દૂષણો –૩
મૂ૦	૪૭	પોતાને ધર્મારાધક માની અધર્મ આચરનાર અજ્ઞાની જ છે–૧
મૂ૦ વૃ૦	૪૮	પોતાને ધર્મારાધક માની અધર્મ આચરનાર અજ્ઞાની જ છે–૨ આજીવિકમતી અજ્ઞાનવાદી દિક્ષા લઈને પણ હિંસાદિ આચરે– પાપ ઉપાર્જે અને સદ્ધર્મને ન પામે અજ્ઞાનવાદીના ૬૭ ભેદ, – તેઓ જ્ઞાનવાદીઓને ન માને
મૂ૦	૪૯	અજ્ઞાનવાદના અનર્થો–પિંજરાના પક્ષી માફક દુઃખી
મૂ૦	૫૦	એકાંતવાદી મતના દુષણો–સ્વ પ્રશંસાદિથી સંસારભ્રમણ
મૂ૦	૫૧	ક્રિયાવાદીનો મત અને તેનું ખંડન
મૂ૦	૫૨	*અવ્યક્ત સાવદ્ય કર્મ–પ્રાણી અને પ્રાણીજ્ઞાનાદિ વડે ૩૨ ભંગ*
મૂ૦	૫૩	*કર્મબંધના ૩ કારણો, ભાવ વિશુદ્ધિથી મોક્ષપ્રાપ્તિનો મત –૧*
મૂ૦	૫૪	*કર્મબંધના ૩ કારણો, ભાવ વિશુદ્ધિથી મોક્ષપ્રાપ્તિનો મત –૨*
મૂ૦	૫૫	ભાવશુદ્ધિથી પ્રવર્તનારને કર્મબંધ ન થવાનો મત, તેનું દ્દષ્ટાંત
મૂ૦	૫૬	અન્યદર્શની થકી પાપકર્મસેવન, મિથ્યાદ્દષ્ટિથી સંસારભ્રમણ ૧
મૂ૦	૫૭	અન્યદર્શની થકી પાપકર્મસેવન, મિથ્યાદ્દષ્ટિથી સંસારભ્રમણ ૨
મૂ૦	૫૮	અન્યદર્શની થકી પાપકર્મસેવન, મિથ્યાદ્દષ્ટિથી સંસારભ્રમણ ૩
મૂ૦ વૃ૦	૫૯	અન્યદર્શની થકી પાપકર્મસેવન, મિથ્યાદ્દષ્ટિથી સંસારભ્રમણ ૩ મનથી દ્વેષ કરનારનું ચિત્ત શુદ્ધ ન હોય, અશુદ્ધ મનથી સંવર ન થાય, અનુપયોગથી કર્મબંધ, ક્રિયાવાદીની અનર્થ પરંપરા
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૧–'સમય' ઉદ્દેશક–૩		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશા ૨+૩ નો સંબંધ, સ્વ–પર મત પ્રરુપણા
મૂ૦	૬૦	આધાકર્મ આહાર નિષેધ, વૈશાલિક મત્સ્યના દ્દષ્ટાંતથી અનંતા જન્મ–મરણનો ઉપદેશ –૧

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦	૬૧	આધાકર્મ આહાર નિષેધ, વૈશાલિક મત્સ્યના દૃષ્ટાંતથી અનંતા જન્મ–મરણનો ઉપદેશ –૨
મૂ૦	૬૨	આધાકર્મ આહાર નિષેધ, વૈશાલિક મત્સ્યના દૃષ્ટાંતથી અનંતા જન્મ–મરણનો ઉપદેશ –૩
મૂ૦ વૃ૦	૬૩	આધાકર્મ આહાર નિષેધ, વૈશાલિક મત્સ્યના દૃષ્ટાંતથી અનંતા જન્મ–મરણનો ઉપદેશ –૪ થોડો પણ આધાકર્મ લેનાર ૮ કર્મપ્રકૃતિ બાંધે, – મોક્ષ દુર્લભ થાય
મૂ૦	૬૪	જગત્ કર્તૃત્વવાદનું સ્વરુપ –૧
મૂ૦	૬૫	જગત્ કર્તૃત્વવાદનું સ્વરુપ –૨
મૂ૦	૬૬	જગત્ કર્તૃત્વવાદનું સ્વરુપ –૧
મૂ૦ વૃ૦	૬૭	જગત્ કર્તૃત્વવાદનું સ્વરુપ –૪ જગતનું સર્જન દેવ, બ્રહ્મા, ઈશ્વર, પ્રધાન કે સ્વયં છે તેવા મતો. કોઈના મતે જગતનું સર્જન ઈંડામાંથી. આ બધા મત ખોટા છે.
મૂ૦ વૃ૦	૬૮	જગત્ કર્તૃત્વવાદનું ખંડન ઉક્ત મતવાદીઓને લોકસ્વભાવના જ્ઞાનનો અભાવ, તે વાદીના મતનું તર્ક દ્વારા ખંડન, જૈન દર્શનાનુસાર લોક અનાદિ અનંત છે જૈન દર્શનાનુસાર ‘લોક’નું સ્વરૂપ
મૂ૦ વૃ૦	૬૯	જગત્ કર્તૃત્વવાદીના અજ્ઞાનનું ફળ અજ્ઞાનથી દુઃખ ઉત્પત્તિ, દુઃખ ઉત્પત્તિ જ્ઞાનના અભાવે દુખનિવારણના જ્ઞાનનો અભાવ, પરિણામે સંસારભ્રમણ
મૂ૦	૭૦	ત્રૈરાશિકવાદની માન્યતા –૧
મૂ૦ વૃ૦	૭૧	ત્રૈરાશિકવાદની માન્યતા –૨ આત્મા શુદ્ધ અને પાપરહિત, સર્વ કર્મરહિતતાથી મોક્ષ પામે, ફરી રાગ દ્વેષના પ્રભાવે સંસારમાં અવતરે તેવો ગોશાલકનો મત
મૂ૦ વૃ૦	૭૨	ત્રૈરાશિકવાદનું ખંડન રાગ દ્વેષના અભાવે કર્મબંધ થાય જ નહી, તેથી ફરી જન્મે નહી

મૂ૦ વૃ૦	૭૩	અનુષ્ઠાનવાદની માન્યતા–બધાં પોતાના મતથી જ મોક્ષ માનેછે શિવપંથી,એકદંડી,વેદાંતિકાદિ પોતપોતાના મતે મોક્ષ બતાવે છે
મૂ૦	૭૪	પોતાના મતના અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધિપ્રાપ્તિ બતાવતો એક મત
મૂ૦ વૃ૦	૭૫	અનુષ્ઠાનવાદનું ખંડન ઉક્ત મતવાદી મોક્ષની ઈચ્છા છતા ઈન્દ્રિય અને મનથી અસંયત પરિણામે અનાદિ સંસારમાં ભ્રમણ, – નરકાદિ પીડાપ્રાપ્તિ
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૧–'સમય' ઉદ્દેશક–૪		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશા ૩+૪ નો સંબંધ, સ્વ–પર મત પ્રરુપણા
મૂ૦	૭૬	અન્યતીર્થિક સંસારથી રક્ષણ ન આપે,
મૂ૦	૭૭	અન્યતીર્થિક સંગતિનો નિષેધ, માધ્યસ્થભાવ
મૂ૦	૭૮	અન્યતીર્થિકની પરીગ્રહ–આરંભની પ્રરુપણા, પણ ભાવભિક્ષુ અપરિગ્રહી+અનારંભીનું શરણું લે
મૂ૦ વૃ૦	૭૯	શુદ્ધ આહાર ગવેષણા, આહારમાં અનાસક્તિ ઉત્પાદન,એષણાદિ દોષરહિત ગૌચરીયાચના, આહારમાં મૂર્છિત ન થઈને ગૌચરી વાપરે, તપ+જ્ઞાનનો મદ ન કરે
મૂ૦	૮૦	લોકવાદીનું નિરુપણ, અસર્વજ્ઞત્વ મત –૧
મૂ૦	૮૧	લોકવાદીનું નિરુપણ, અસર્વજ્ઞત્વ મત –૨
મૂ૦	૮૨	લોકવાદીનું નિરુપણ, અસર્વજ્ઞત્વ મત –૩
મૂ૦ વૃ૦	૮૩	લોકવાદ આદિનું ખંડન (૮૦ થી ૮૩ વૃ૦)લોકવાદનું કથન– લોક અનંત,નિત્ય,શાશ્વત, અવિનાશી, અનેક ભેદભિન્ન લોકવાદ, ત્રસ–સ્થાવર અપરાવર્ત, લોક સાત દ્વીપ પરિમાણ, અપુત્રને લોકનો અભાવ. જૈનાચાર્યનો ઉત્તર–ત્રસ + સ્થાવરની વ્યાખ્યા, ત્રસ+સ્થાવરનું પરાવર્તપણું. ઉક્ત બધા મતોનું ખંડન

મૂ૦	૮૪	ત્રસ સ્થાવર પરસ્પર ગતિ+આગતિ, અહિંસાનો ઉપદેશ
મૂ૦ વૃ૦	૮૫	જ્ઞાની હિંસા ન કરે, સમતા એ જ અહિંસા (૮૪+૮૫) ઔદારિક શરીરની ગર્ભાદિ અવસ્થાના દૃષ્ટાંતથી ત્રસ+સ્થાવરની ગત્યાગતિનું કથન, સર્વે પ્રાણીને સુખ–દુઃખની પ્રિય–અપ્રિયતા, હિંસા ન કરવી, જૂઠ ન બોલવું આદિ ઉપદેશ
મૂ૦	૮૬	સાધુ સમાચારી સ્થિત,આસક્તિ રહિત, ચર્યાદિમાં ઉપયોગવંત
મૂ૦	૮૭	ઈર્યા આદિ ત્રણ સમિતિયુક્ત, કષાયત્યાગી
મૂ૦ વૃ૦	૮૮	સંવૃત્ત, ગૃહસ્થાસક્તિ રહિત, યાવજ્જીવ સંયમ પાલન કરે (૮૬ થી ૮૮ વૃ૦) ચારિત્રપાલન માટે પ્રમાર્જનાદિનું લક્ષ્ય, પાંચે સમિતિમાં ઉપયોગ, ઈર્યા+ આદાન નિક્ષેપ+ એષણા સમિતિનું પાલન. કષાયોના વિપાકને જાણીને તેને નિવારે.
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૨–‘ વૈતાલિક’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧+૨ નો સંબંધ, અન્ય મતના દોષ અને જૈન મતના ગુણ જાણી કર્મો નાશ થાય તેમ બોધ કરવો, એ સંબંધ
નિ૦	*૩૬*	*વિદારક, વિદારણ, વિદારણીય ત્રણેના નામાદિ ચાર નિક્ષેપા*
નિ૦	*૩૭*	*દ્રવ્ય+ભાવ વિદારણ નિક્ષેપ, ભાવમાં દર્શનાદિ અને કર્મ*
નિ૦	*૩૮*	*વૈતાલીય શબ્દની નિરુક્તિ*
નિ૦	*૩૯*	*શાશ્વત હોવા છતા ભગવંતે આ અધ્યયન કહ્યું*
નિ૦	*૪૦*	*અધ્યયન ૨ નો ઉદ્દેશાર્થ અધિકાર –૧*
નિ૦	*૪૧*	*અધ્યયન ૨ નો ઉદ્દેશાર્થ અધિકાર –૨*
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૨–‘વૈતાલિક’ ઉદ્દેશક–૧		
મૂ૦	૮૯	બોધ પ્રાપ્તિ માટે પ્રેરણા, જીવનની દુર્લભતા
મૂ૦ વૃ૦	૯૦	આયુષ્યની અસ્થિરતા (૮૯+૯૦) ભ૦ ઋષભનો ઉપદેશ– દર્શન આદિ લક્ષણ ધર્મમાં બોધ પામો. નિર્વાણાદિ સુખદાતા ધર્મ છોડી, કામસુખ ન ભોગવો ચારિત્ર આરાધના વિના પરલોકે બોધિપ્રાપ્તિ દુર્લભ, ધર્મ આચારણ ભ્રષ્ટને અનંત સંસારભ્રમણ

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	*૪૨*	*દ્રવ્ય+ભાવ નિદ્રા, દ્રવ્ય+ભાવ સંબોધ(જાગવું)*
મૂ૦ વૃ૦	૯૧	પારિવારિક મોહથી નિવૃત્ત થવાનો ઉપદેશ માબાપના મોહ અને સ્નેહથી ધર્મમાં ઉદ્યમ ન કરે સ્નેહની સાંકળનું બંધન, જન્માન્તરે સદ્ગતિ દુર્લભ સાવદ્ય અનુષ્ઠાન છોડી શોભન પ્રતી કે સમાધિવાળા થવું
મૂ૦ વૃ૦	૯૨	કર્માનુસાર ગતિ, કર્મ ભોગવવા જ પડે કર્મના હેતુ+સ્વરૂપ, કર્મોને ભોગવી, તપથી કે દીક્ષા લઈ ખપાવે
મૂ૦	૯૩	દેવ આદિ બધાંને સ્વસ્થાન ત્યાગનું દુઃખ
મૂ૦ વૃ૦	૯૪	કામભોગાસક્તનું મૃત્યુ ભોગેચ્છાથી કેવળ કલેશ, તૃષ્ણા શાંત ન થાય, અંતે મૃત્યુ પામે
મૂ૦	૯૫	બહુશ્રુત અને ધાર્મિકને પણ આસક્તિથી કર્મવેદન
મૂ૦	૯૬	અન્ય દર્શનીની સંગતિ મોક્ષદાયી કે શરણભૂત ન બને
મૂ૦	૯૭	નગ્ન, માસોપવાસીને પણ માયા વડે અનંતકાળ ભ્રમણ
મૂ૦ વૃ૦	૯૮	પાપકર્મ નિર્વૃત્તિ–ઉપદેશ (૯૭+૯૮) તપ છતાં આંતરકષાય ત્યાગ અભાવે મોક્ષ ન પામે મનુષ્ય જીવન અલ્પાયુ છે, ભોગ કે સ્નેહમાં ફસાઈ મોહનીય બાંધે
મૂ૦	૯૯	ઈર્યાસમિતિ+કાયગુપ્તિથી આગમાનુસાર વિચરવાનો સર્વજ્ઞોપદેશ
મૂ૦	૧૦૦	હિંસાથી નિવૃત્ત, નિષ્કષાયી, સંયમોદ્યત અહિંસાવ્રતીની મુક્તિ
મૂ૦	૧૦૧	પીડાના સ્પર્શથી ન ડરે અને પરીષહોને સમભાવે સહે
મૂ૦ વૃ૦	૧૦૨	તપથી શરીરને કૃશ કરે અને અહિંસા ધર્મ પાળે મોક્ષાર્થે અહિંસા લક્ષણયુક્ત અને પરિષહાદિ સહેવારૂપ ધર્મ કહ્યો
મૂ૦	૧૦૩	તપથી કર્મ ખપાવે–પક્ષીનું દૃષ્ટાન્ત
મૂ૦	૧૦૪	મોહવિજય માટે ઉપદેશ, બાળ વૃદ્ધાદિની પ્રાર્થનાને વશ ન થાય
મૂ૦	૧૦૫	બાળ વૃદ્ધાદિના કરુણાવચનો સાંભળીને પણ સંયમ ન છોડે
મૂ૦	૧૦૬	કામભોગના પ્રલોભનોથી પણ તે સાધુને ગૃહસ્થ ન બનાવી શકે
મૂ૦	૧૦૭	મમત્વ દેખાડતા સ્વજનોની મૂર્છાથી પણ સંયમ ન છોડે
મૂ૦	૧૦૮	અસંવૃત પુરુષ અન્યાન્યમાં મોહ પામી અસંયમી થાય

મૂ૦	૧૦૯	રાગદ્વેષરહિત, પાપથી વિરમેલ વીર જ મોક્ષમાર્ગ પામે
મૂ૦	૧૧૦	સ્વજન+ધનનો ત્યાગી જ સુસંવૃત થઈ વિચરે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૨–'વૈતાલિક' ઉદ્દેશક–૨		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશક ૧+૨ નો સંબંધ–ધર્મદેશના અધિકાર
મૂ૦	૧૧૧	કર્મમુક્તિ ઉપદેશ, મુનિ મદ અને નિંદા ન કરે
મૂ૦	૧૧૨	પરનિંદાને પાપનું કારણ જાણે, અન્યની અવજ્ઞા ન કરે
નિ૦	*૪૩*	*તપ,સંયમ,જ્ઞાનનો મદ પણ વર્જ્ય, તો પરનિંદા થાય જ કેમ?*
નિ૦	*૪૪*	*પરનિંદાના દોષો–ચતુર્ગતી સંસારમાં દીર્ઘ કાલ ભમે*
મૂ૦	૧૧૩	ચક્રવર્તી કે નોકર, બંનેનું મુનિપણું સમાન
મૂ૦	૧૧૪	સંયમી, સમતાયુક્ત, સમાહિતમુનિને સંયમપાલન ઉપદેશ
મૂ૦ વૃ૦	૧૧૫	મુનિ આક્રોશ–વધ પરીષહને જીતે, સંયમ માર્ગે ચાલે અતીત અને અનાગત ધર્મનો અર્થ
મૂ૦	૧૧૬	કષાય જય, ક્રોધ–માન ન કરતા અવિરાધક રહે
મૂ૦	૧૧૭	અનાસક્ત ભાવે ધર્મોપદેશ આપે
મૂ૦ વૃ૦	૧૧૮	સંયમ સ્થિત મુની પ્રાણિહિંસાથી નિવર્તે (૧૧૭+૧૧૮) પોતે માનેલ ધર્મની પ્રશંસા અને અભયકુમારનું દૃષ્ટાંત–લોકમાં ધર્મી વધુ કે અધર્મી ? પરમાર્થથી મુનિ જ ધર્મી. પ્રાણીના અનેક ભેદો, તેઓનો દુઃખદ્વેષ+સુખપ્રિયત્વ જાણી જીવહત્યાથી વિરતિ કરે
મૂ૦	૧૧૯	દુવિધ ધર્મ પારગામી, નિરારંભી એ જ મુનિ
મૂ૦ વૃ૦	૧૨૦	સર્વ પરિગ્રહની નશ્વરતા જાણી ગૃહવાસ છોડવો સાવદ્ય અનુષ્ઠાનના અભાવમાં સ્થિત તે મુનિ. પાપારંભસ્થિત અધર્મી શોક કરવા છતાં નષ્ટ કે મૃતને ફરી ન પામે ઉત્તમ ધર્મમાં વિઘ્ન કરતા સ્વજનોના ફંદામાં સાધુ ન ફસાય. ધનપ્રાપ્તિ+રક્ષણ+ખર્ચમાં દુઃખ,તેથી દુઃખભાજન ધનને ધિક્કાર સ્વજનાદિ પણ પરિગ્રહ, બંને લોકમાં દુખદાયી તેમનો મોહ ન કરે
મૂ૦	૧૨૧	સંસારીજન પરિચય નિષેધ, ગર્વ ત્યાગ
મૂ૦	૧૨૨	એકાકી વિહાર આદિનું વિધાન, ગુપ્તિ પાલન
મૂ૦	૧૨૩	શૂન્ય ગૃહ પ્રવેશ–વસતિ વિધિ
મૂ૦	૧૨૪	સૂર્યાસ્ત બાદ વિહારનો નિષેધ, સમ–વિષમ પરિષહો સહન કરે

મૂ૦	૧૨૫	શૂન્યગૃહ સ્થિત મુનિ સમભાવે ઉપસર્ગ સહન કરે
મૂ૦	૧૨૬	માન, પૂજા અને જીવનથી નિરપેક્ષ ભાવે રહે.
મૂ૦	૧૨૭	એકાંતસ્થાન સેવી, સમ્યક્ પાલક તે સામાયિક–ચારિત્ર
મૂ૦ વૃ૦	૧૨૮	રાજ સંસર્ગ નિષેધ, મુનિના ધર્મસ્થિત, લજ્જિત આદિ વિશેષણો ત્રણ ઉકાળાનું ઉષ્ણજળ પીનાર, અસંયમ પ્રતિ લજ્જાવાન મુનિનો રાજાદિનો સંબંધ અનર્થકારી
મૂ૦ વૃ૦	૧૨૯	કલહથી થતી હાનિ, કલહ નિષેધ કલહકારી ભાષા મોક્ષ કે મોક્ષના કારણરૂપ સંયમનો ધ્વંસ કરે, પરોપઘાતી વાણીથી દીર્ઘકાલીન પુણ્ય તત્ક્ષણ નાશ પામે
મૂ૦	૧૩૦	સામાયિક ચારિત્રીના લક્ષણ
મૂ૦	૧૩૧	અજ્ઞાનીજનને પાપીની ઉપમા, મુનિ ધર્મી હોવાનો મદ ન કરે
મૂ૦	૧૩૨	માયા, મોહાદિથી પ્રજા નષ્ટ થાય , મુનિને સંયમપ્રવૃત્તિથી સદ્ગતિ
મૂ૦	૧૩૩	જુગારીના દૃષ્ટાન્તથી સાધુને ઉપદેશ
મૂ૦	૧૩૪	સાધુ સર્વોત્તમ અને કલ્યાણકારી ધર્મજ ગ્રહણ કરે
મૂ૦	૧૩૫	શબ્દાદિ વિષયથી નિવૃત્ત – સંયમમાં પ્રવૃત્ત જ સાચો ધર્મારાધક
મૂ૦	૧૩૬	ધર્મ આચરણ કર્તા જ બીજાને ધર્મપ્રવૃત્ત કરે
મૂ૦	૧૩૭	ભુક્તભોગોનો સ્મરણ નિષેધ, અનાસક્તપુરુષ ત્યાગધર્મ જાણે
મૂ૦	૧૩૮	ગૌચરીવેળા કથા–વાર્તાનો,નિમિત્તાદિ કથનનો નિષેધ, સંયમ અનુષ્ઠાનમાં પ્રવૃત્તિ
મૂ૦ વૃ૦	૧૩૯	કષાય–જયનો ઉપદેશ, સંયમનો મહિમા માયા, લોભ, માન અને ક્રોધનો અર્થ
મૂ૦ વૃ૦	૧૪૦	મમત્ત્વ નિષેધ, સ્વહિત પ્રવૃત્તિ, સંવર આદિથી ધર્માનુષ્ઠાન કરે ‘અનિહ’ કે ‘અનહ’શબ્દનો અર્થ, મનુષ્યભવ આદિની દુર્લભતા, સાધુને જિનોક્ત માર્ગે સમાધિ રાખવા ઉપદેશ
મૂ૦ વૃ૦	૧૪૧	સામાયિક ચારિત્રનું અશ્રવણ કે અનાચરણથી ભવભ્રમણ સામાયિકના વિપરીત અનુષ્ઠાનથી આત્મહિત દુર્લભ
મૂ૦	૧૪૨	ગુરુપદિષ્ટ માર્ગે ચાલનાર અને પાપવિરત પુરુષો મુક્ત થાય
		સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૨–‘વૈતાલિક’ ઉદ્દેશક–૩
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશા ૨+૩નો સંબંધ, પૂર્વે ‘વિરત’ને કહ્યા તેઓએ પરિષહ સહેવા જોઈએ, એ સંબંધથી આવેલ આ ઉદ્દેશાને કહે છે

મૂ૦	૧૪૩	સંયમથી દુઃખક્ષય અને પંડિતોને મોક્ષ
મૂ૦	૧૪૪	સ્ત્રી ત્યાગી મુક્ત છે, કામભોગથી વિરતને મોક્ષ
મૂ૦	૧૪૫	સાધુને રાજાની અને મહાવ્રતોને રત્નોની ઉપમા
મૂ૦	૧૪૬	સુખશીલ, ગારવયુક્ત પુરુષ કામીપણાથી સમાધિને ન જાણે
મૂ૦	૧૪૭	આત્મ–બળહીન સાધકને ગળીયા બળદની ઉપમા
મૂ૦	૧૪૮	કામભોગથી નિસ્પૃહ બનવા ઉપદેશ
મૂ૦	૧૪૯	વિષયભોગથી નિવૃત્ત થવાનો ઉપદેશ, વિષયીની દુર્દશા
મૂ૦	૧૫૦	આસક્ત પુરુષનું અકાળ મૃત્યુ
મૂ૦	૧૫૧	હિંસકની અને બાળતપસ્વીની ગતિ
મૂ૦	૧૫૨	અજ્ઞાનીની માન્યતા–વર્તમાન સુખ લાલસા, ભાવિગતિમાં શંકા
મૂ૦	૧૫૩	સર્વજ્ઞોક્ત સિદ્ધાંતમાં શ્રદ્ધા રાખવા ઉપદેશ
મૂ૦	૧૫૪	સ્તુતિ પૂજાની ઈચ્છાનો નિષેધ, આત્મમવત્ દૃષ્ટિ
મૂ૦	૧૫૫	સમભાવી અને સુવ્રતી પુરુષની સદ્ગતિ
મૂ૦	૧૫૬	આગમસાંભળી સંયમમાં ઉદ્યમી થવું, ઈર્ષ્યાનિષેધ,
મૂ૦	૧૫૭	સંવર ધર્મ, ગુપ્તિ પાલન, મોક્ષાભિલાષી થવાનો ઉપદેશ
મૂ૦	૧૫૮	અશરણભાવના
મૂ૦	૧૫૯	એકત્ત્વભાવના
મૂ૦	૧૬૦	કર્માનુસાર ભવભ્રમણ અને દુઃખ વેદન
મૂ૦	૧૬૧	બોધિ દુર્લભતાનો સર્વ તીર્થંકરનો સમાન ઉપદેશ
મૂ૦	૧૬૨	સર્વ તીર્થંકરોએ આ ગુણને મોક્ષનું સાધન કહ્યું છે –
મૂ૦	૧૬૩	ત્રિકરણ યોગે અહિંસાપાલન, આત્મહિત પ્રવૃત્તિ, અનિયાણુ, એ સર્વેથી સિદ્ધપણાની પ્રાપ્તિ
મૂ૦	૧૬૪	ભ૦ મહાવીરના વિશેષણ, તેમના આ ઉપદેશનું કથન
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૩–‘ ઉપસર્ગપરિજ્ઞા’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧+૨નો સંબંધ, અધ્યયન–૨ માં બોધ પ્રાપ્ત કરવા કહ્યું બોધ પામી દીક્ષિત થયેલને ઉપસર્ગ પણ આવે, તે ઉપસર્ગો સમભાવે સહેવાનું આ અધ્યયનમાં કહે છે
નિ૦	*૪૫*	*ઉપસર્ગના નિક્ષેપા નામાદિ છ ભેદે. દ્રવ્ય ઉપસર્ગની વ્યાખ્યા*
નિ૦	*૪૬*	*ક્ષેત્ર, કાળ અને ભાવ ઉપસર્ગની વ્યાખ્યા*
નિ૦	*૪૭*	*ઔપક્રમિક ઉપસર્ગનું સ્વરૂપ*

નિ૦	*૪૮*	*ઔપક્રમિક ઉપસર્ગ ચાર ભેદે–* *દેવ,મનુષ્ય,તિર્યંચ,આત્મસંવેદન*
નિ૦	*૪૯*	*આ અધ્યયનના ચારે ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર– ૧*
નિ૦	*૫૦*	*આ અધ્યયનના ચારે ઉદ્દેશાનો અર્થાધિકાર– ૨*
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૩ ‘ઉપસર્ગ પરિજ્ઞા’ઉદ્દેશક ૨ પ્રતિકૂળ ઉપસર્ગ		
મૂ૦	**૧૬૫**	શિશુપાળ–કૃષ્ણના દષ્ટાંતથી, કાયરપુરુષની શૂરવીરતા+ક્ષોભ
મૂ૦ **વૃ૦**	**૧૬૬**	પોતાને શૂર માનાનારનું વિજયીપુરુષ દ્વારા છેદન ભેદન (૧૬૫+૧૬૬) માદ્રીપુત્ર શિશુપાલનું દષ્ટાંત, કૃષ્ણ દ્વારા મસ્તક છેદન, વચનશૂરાઓ શત્રુસૈન્યથી અલ્પસત્વી બની દિન બને છે
મૂ૦	**૧૬૭**	અકુશલ સાધુની ઉપસર્ગ સમયની સ્થિતિનું નિદર્શન
મૂ૦ **વૃ૦**	**૧૬૮**	શીતપરીષહ થતાં રાજ્યભ્રષ્ટ ક્ષત્રિયની માફક વિશાદ પામે (૧૬૭+૧૬૮) પરિષહ અપ્રાપ્ત નવદીક્ષિત રૂક્ષ સંયમ–અશુભકર્મ સ્પર્શતા, અલ્પસત્વી પુરુષ દીક્ષા છોડે કે દીનતા ધારણ કરે
મૂ૦	**૧૬૯**	ઉષ્ણ + પિપાસા પરીષહ –જળરહિત મત્સ્ય માફક વિષાદ પામે
મૂ૦ **વૃ૦**	**૧૭૦**	યાચના, વચન, આક્રોશ પરીષહ અને અસમર્થ પુરુષનો વિષાદ ઉષ્ણપરિષહ થતા સત્ત્વહિન સાધુ સંયમથી ભ્રષ્ટ થઈ શીતલજળ કે વિલેપનરૂપ ઉષ્ણતાપ્રતિકારક વસ્તુ સંભારી સંયમે ખેદ પામે યાચના આદિ પરિષહ કેવા હોય? તેમાં સાધુ કઈરીતે દીન બને?
મૂ૦	**૧૭૧**	આક્રોશપરિષહથી મંદમતિ સાધુ, કાયરપુરુષ માફક વિષાદ પામે
મૂ૦ **વૃ૦**	**૧૭૨**	તિર્યંચપરિષહથી મંદમતિ સાધુ, અગ્નિથી બળેલ પ્રાણીની માફક વિષાદ પામે સંગ્રામગત કાયરપુરુષના દષ્ટાંતથી બોધ– ચોરાદિના આક્રોશશબ્દો સહેવાને અસમર્થ સાધુ સંયમભ્રષ્ટ થાય ભિક્ષાર્થગત સાધુ ક્રૂરપ્રાણીથી કરડાતા આર્તધ્યાને ઉપહત થાય
મૂ૦	**૧૭૩**	સાધુધર્મ નિંદકો, ભિક્ષા જતા સાધુને પૂર્વકર્મ ફળભોક્તા કહે
મૂ૦	**૧૭૪**	જિનકલ્પીસાધુને કોઈ નગ્ન, મુંડિયા આદિ કુવચન કહે
મૂ૦	**૧૭૫**	સાધુના સન્માર્ગના દ્વેષી, કુવચન વક્તાની કુગતિ થાય

મૂ૦	૧૭૬	દંશ–મશક, તૃણ પરીષહ પીડિત સાધકની કુવિચારણા
મૂ૦	૧૭૭	લોચપીડિત, કામપરાજિતને જાળમાં ફસાયેલ મત્સ્યની ઉપમા
મૂ૦	૧૭૮	વધપરીષહ, અનાર્યપુરુષકૃત ઉપસર્ગથી સ્વજનોને યાદ કરે–૧
મૂ૦	૧૭૯	વધપરીષહ, અનાર્યપુરુષકૃત ઉપસર્ગથી સ્વજનોને યાદ કરે–૨
મૂ૦	૧૮૦	વધપરીષહ, અનાર્યપુરુષકૃત ઉપસર્ગથી સ્વજનોને યાદ કરે–૩
મૂ૦ વૃ૦	૧૮૧	ઉપસર્ગોથી પીડિત અસમર્થ સાધુ–સંયમભ્રષ્ટ બને તે ઉપદેશ. (૧૭૮ થી ૧૮૧) આત્મા દંડાય તેવું આચરણકર્તા, મિથ્યાત્વી, અનાર્યલોકો સાધુને પીડા કરે, વધ–આક્રોશાદિ પરિષહ કરે ત્યારે સાધુ સગાને યાદ કરે, દુસ્સહ પરિષહપીડિત તે સંયમભ્રષ્ટ થાય
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૩'ઉપસર્ગ પરિજ્ઞા'ઉદ્દેશક ૨ અનુકૂળ ઉપસર્ગ		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશા ૧+૨ નો સંબંધ, ઉદ્દેશા ૧ માં પરિષહ કહ્યા, તેમાં અનુકુળ પરિષહનો અધિકાર
મૂ૦ વૃ૦	૧૮૨	સ્નેહ આદિ અનુકૂળ ઉપસર્ગો સહેવા વધુ મુશ્કેલ અનુકુળ ઉપસર્ગો પ્રાયઃ ચિત્તવિકારકારી હોય, મહાન સાધુને પણ ધર્મથી પતિતકર્તા, અલ્પસત્ત્વીને શીથીલ કરનારા.
મૂ૦	૧૮૩	સ્વજનો દ્વારા રડી,પાલનપોષણની વાત કરીને અનુકૂળ ઉપસર્ગ
મૂ૦	૧૮૪	સ્વજનો દ્વારા પિતા, ભાઈ, બહેનના નામે અનુકૂળ ઉપસર્ગ
મૂ૦	૧૮૫	માતાપિતાનું પાલન કરવાથી 'પરલોક સુધરે' કહી ઉપસર્ગ કરે
મૂ૦	૧૮૬	સ્વજનો દ્વારા પુત્ર કે પત્નીના નામે અનુકૂળ ઉપસર્ગ
મૂ૦	૧૮૭	સ્વજનો દ્વારા ઘેર પાછા ફરવાનો આગ્રહ કરી અનુકૂળ ઉપસર્ગ
મૂ૦	૧૮૮	સ્વજનો દ્વારા ગૃહકાર્યોમાં ઈચ્છારહિત રહેવાની લાલચ આપવી
મૂ૦	૧૮૯	સ્વજનો દ્વારા ધનની લાલચ આપી અનુકુળ ઉપસર્ગ કરે
મૂ૦ વૃ૦	૧૯૦	જ્ઞાતિજનસંગી ભારેકર્મી આત્માનું પ્રવજ્યા છોડી, ગૃહાગમન (૧૮૩ થી ૧૯૦) સ્વજનાદિ વડે ઉપરોક્ત વિવિધ વચનો થકી અનુકુળ ઉપસર્ગ,સ્વજનોના કરુણ વિલાપથી સાધુ દીક્ષા છોડે
મૂ૦	૧૯૧	સાધુને સ્વજન દ્વારા સ્નેહના બંધન માટે વૃક્ષ–લતાની ઉપમા
મૂ૦	૧૯૨	સ્વજનસ્નેહમાં બદ્ધ સાધુ, ગાય પાસે રહેતા વાછડા માફક રહે
મૂ૦	૧૯૩	સાગર સમ દુસ્તર સ્નેહ, અસમર્થ પુરુષને સંસારમાં રખડાવનાર

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦	૧૯૪	સ્વજનસંગ મહાઆશ્રવ, ધર્મસાંભળી અસંયમી જીવનેચ્છા તજે
મૂ૦ વૃ૦	૧૯૫	સ્વજનસંગ આવર્ત્ત છે. જ્ઞાની તેથી દૂર રહે, અજ્ઞાની તેમાં ડૂબે (૧૯૧ થી ૧૯૫) સ્વજનો સાધુને અસમાધિ વડે બાંધે, અમિત્ર મિત્રવેશે લલચાવે, નવા ગ્રહેલ હાથી જેમ સાચવી દીક્ષા છોડાવે, પૂર્વોક્ત સંગી-સંબંધો કર્મબંધહેતુક, કાયર સાધુ આ સંગથી કલેશ પામે, આત્માની પર્યાલોચના ન કરતો સાધુ સંસારનું દુઃખ ભોગવે. સાધુ સ્વજનસંગને સંસારહેતુક જાણી, પચ્ચક્ખાણ કરીને તે તજે
મૂ૦	૧૯૬	રાજા આદિ દ્વારા ભોગ માટે પ્રલોભન
મૂ૦	૧૯૭	રાજાદિ દ્વારા પ્રશસ્ત ભોગની લાલચથી સત્કાર કરવો
મૂ૦	૧૯૮	રાજાદિ દ્વારા વસ્ત્રાદિ ભોગની લાલચથી સત્કાર કરવો
મૂ૦	૧૯૯	ગૃહવાસમાં પણ સંયમ અનુષ્ઠાન થાય તેવા વચનો કહેવા
મૂ૦	૨૦૦	સૂવર ને ચોખાના પ્રલોભનની ઉપમાથી સાધુપ્રલોભનનું કથન
મૂ૦	૨૦૧	ઊંચા માર્ગથી બળદના પતનની માફક સાધુનું સંયમથી પતન
મૂ૦	૨૦૨	ગળિયા બળદ માફક મંદસત્વી સાધુ સંયમમાર્ગમાં કલેશ પામે
મૂ૦ વૃ૦	૨૦૩	ભોગમૂર્છિત, સ્ત્રીઆસક્ત સાધુનું પતન, ફરી ગૃહાગમન (૧૯૬ થી ૨૦૩) રાજા આદિ કે સંબંધી દ્વારા સાધુને વિષયસુખ ભોગ માટે નિમંત્રણ, પ્રત્યક્ષ નિકટ ભોગો, વસ્ત્ર-ગંધ-સ્ત્રી-અલંકાર-મનોનુકુલ ભોગો વડે સત્કાર કરે. ગૃહસ્થભાવને સમ્યક પાળવા માટે સમજાવે, સારા સાધુને પણ ભોગમાં બુદ્ધિ કરાવે. ઉક્ત પ્રલોભનોથી તે સાધુ અચિંત્ય ચિંતામણી સંયમને છોડી દે. ભાવમંદ સાધુ મહાવ્રતનો ભાર ન ઉઠાવે, વિષાદ પામે.
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૩ 'ઉપસર્ગ પરિજ્ઞા' ઉદ્દેશક ૩ 'પરવાદીવચનજન્ય અધ્યાત્મ દુઃખ'		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશા ૨+૩ નો સંબંધ,પૂર્વ ઉદ્દેશામાં ઉપસર્ગો કહ્યા,ઉપસર્ગોથી આત્મા જે વિષાદ પામે તેને અહી કહે છે.
મૂ૦	૨૦૪	સંયમભીરુતાને સમજાવવા યુદ્ધભીરુ પુરુષનું દૃષ્ટાંત -૧
મૂ૦	૨૦૫	સંયમભીરુતાને સમજાવવા યુદ્ધભીરુ પુરુષનું દૃષ્ટાંત -૨
મૂ૦	૨૦૬	કેટલાક શ્રમણ અનાગત ભય જોઈ શ્રુતનો અભ્યાસ કરે

મૂ૦	૨૦૭	કેટલાક શ્રમણ પતનની કલ્પનાથી આજીવિકાનો વિચાર કરે
મૂ૦ વૃ૦	૨૦૮	શંકિત ચિત્તવાળા અકુશળ શ્રમણો આજીવિકા માટે ભણે છે મંદબુદ્ધિ જીવોને બોધ કરવા ભીરુ પુરુષનું દૃષ્ટાંત, યુદ્ધ અવસરે આપત્તિ પ્રતિકાર માટે દુર્ગસ્થાનો જોઈ રાખે, પરાજય વખતે બચવા શરણ શોધી રાખે, તે રીતે કેટલાક અદૃઢમતિ શ્રમણો વૃદ્ધત્ત્વ,રોગ આદિ સમયે શરણ માટે ગણિત, જ્યોતિષ આદિ શીખી રાખે.
મૂ૦	૨૦૯	યુદ્ધ પ્રસંગે અગ્રણી વીરો નાસીને દુર્ગ આદિ ન શોધે
મૂ૦ વૃ૦	૨૧૦	સાધુ સંયમ ઉદ્યત થઇ મોક્ષાર્થે શુદ્ધ સંયમમાં રહે (૨૦૯-૨૧૦) યુદ્ધવીરનું દૃષ્ટાંત- વીર પુરુષો સૈન્યમાં મોખરે રહે, અવિનશ્વર યશને ઈચ્છતા મરણની ચિંતા ન કરે. દૃષ્ટાંતનો બોધ- શૌર્ય શિક્ષા વડે વિખ્યાત સુભટોની માફક સાધુ સંયમમાં ઉત્થિત થાય, સંયમ ક્રિયામાં જ લક્ષ રાખે
મૂ૦	૨૧૧	આક્ષેપ કરનાર અન્યતીર્થિકો સમાધિ ભાવથી દૂર રહે.
મૂ૦	૨૧૨	અન્યતીર્થિક દ્વારા થતી આહાર અને દાન સંબંધિ ટીકા -૧
મૂ૦	૨૧૩	અન્યતીર્થિક દ્વારા થતી આહાર અને દાન સંબંધિ ટીકા -૨
મૂ૦	૨૧૪	અન્યતીર્થિકની ટીકાનો જૈનાચાર્ય દ્વારા ઉત્તર -૧
મૂ૦	૨૧૫	અન્યતીર્થિકની ટીકાનો જૈનાચાર્ય દ્વારા ઉત્તર -૨
મૂ૦ વૃ૦	૨૧૬	અન્યતીર્થિકની ટીકાનો જૈનાચાર્ય દ્વારા ઉત્તર -૩ (૨૧૧-૨૧૬)અધર્મી સાધુ આચાર નિંદે, તેથી મોક્ષથી દૂર રહે સાધુના નિંદકો સાધુના અનુષ્ઠાનને સ્નેહપાશબદ્ધ માને છે. ગુરુ શિષ્યને ઉપકાર ક્રિયા કલ્પનાથી પરસ્પર મૂર્છિત કહે છે. સાધુને ગૃહસ્થ જેવા કે સરાગી અને સંસારભ્રમણકર્તા માને છે. મોક્ષવિશારદ મુનિ તેમને ઉત્તર આપે - તમે ગૃહસ્થ પક્ષ સેવો છો, ધાતુપાત્રમાં ભોજન,સચિત્ત બીજ અને પાણીનું સેવન, ઔદ્દેશિક આહાર સેવનથી તમે કર્મબંધન લિપ્ત છો.
મૂ૦	૨૧૭	સત્યાર્થ નિરુપક મુનિ દ્વારા અન્યતીર્થિકને શિક્ષા
મૂ૦	૨૧૮	વાંસના છેડા જેવી આ દુર્બલ ટીકાનો વિવેકપૂર્ણ ઉત્તર -૧
મૂ૦	૨૧૯	વાંસના છેડા જેવી આ દુર્બલ ટીકાનો વિવેકપૂર્ણ ઉત્તર -૨
મૂ૦	૨૨૦	અન્યતીર્થિક દ્વારા સ્વપક્ષ સિદ્ધિ માટેની દલીલ

મૂ૦ વૃ૦	૨૨૧	પરાસ્ત અન્યતીર્થિકના અસભ્ય વચનો આજીવિકો કે બોટિકોને તેઓના મતદર્શનથી જ બોધ
મૂ૦	૨૨૨	પરતીર્થિક સાથેના વાદમાં પ્રસન્નતા, વાદજ્ઞાન, વિવેક જરુરી
મૂ૦	૨૨૩	નિરોગી સાધુ દ્વારા પ્રસન્ન ચિત્તે રોગીની વૈયાવચ્ચ
મૂ૦ વૃ૦	૨૨૪	ઉપસર્ગ સહેવા અને સંયમ અનુષ્ઠાન માટેનો ઉપદેશ સદ્‌ભૂત પદાર્થમાં રહેલ દૃષ્ટિ તે સમ્યગ્ દર્શન
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન-૩ 'ઉપસર્ગ પરિજ્ઞા' ઉદ્દેશક ૪ 'યથાવસ્થિત અર્થ પ્રરુપણ'		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશા ૨+૩ નો સંબંધ, પૂર્વ ઉદ્દેશામાં ઉપસર્ગો કહ્યા, તેનાથી કદાચ કોઈ સાધુ શીલભ્રષ્ટ થાય, તેને અહી બોધ આપે છે
મૂ૦	૨૨૫	સિદ્ધિ પ્રાપ્તિના વિવિધ મતથી અજ્ઞાન સાધુને વિષાદ -૧
મૂ૦	૨૨૬	સિદ્ધિ પ્રાપ્તિના વિવિધ મતથી અજ્ઞાન સાધુને વિષાદ -૨
મૂ૦	૨૨૭	સિદ્ધિ પ્રાપ્તિના વિવિધ મતથી અજ્ઞાન સાધુને વિષાદ -૩
મૂ૦ વૃ૦	૨૨૮	સિદ્ધિ પ્રાપ્તિના વિવિધ મતથી અજ્ઞાન સાધુને વિષાદ -૪ નમિરાજાને અનાહારથી અને રામગુપ્તને આહારથી સિદ્ધિ બાહુકને સચિત્ત અને નારાયણ ઋષિને અચિત્ત જળથી સિદ્ધિ કોઈને સચિત્તજળ અને વનસ્પતિ ઉપભોગથી સિદ્ધિ, એવા મત
મૂ૦ વૃ૦	૨૨૯	ભારવાહીગર્દભ પેઠે વિષાદ યુક્ત સાધુને જન્મ-મરણના ચક્કર સિદ્ધિનું કારણ ઉપરોક્ત નિમિત્તો નથી, પણ જાતિસ્મરણ જ્ઞાન આદિ કે સમ્યગ્ દર્શનાદિ કારણો છે. ભાર ઉતારેલ ગધેડા કે પાંગળા પુરુષના દૃષ્ટાંતથી બોધ
મૂ૦	૨૩૦	શાક્યાદિની પ્રરુપણા-સુખથી જ સુખપ્રાપ્તિ,જિનમાર્ગનો ત્યાગ
મૂ૦	૨૩૧	લોહ વણિકના દૃષ્ટાંતથી જિનમાર્ગ અનુસરવાનો ઉપદેશ
મૂ૦	૨૩૨	'સુખથી સુખ મળે છે'મતવાળા દ્વારા હિંસાદિ પંચ આશ્રવસેવન
મૂ૦	૨૩૩	જિનશાસન વિરુદ્ધ પાસત્થાની પ્રરુપણા
મૂ૦	૨૩૪	પાસત્થાનો મત- સ્ત્રી સમાગમમાં કોઈ દોષ નથી
મૂ૦	૨૩૫	પાસત્થાનો મત- સ્ત્રી સમાગમ નિર્દોષ, ઘેટાનું દૃષ્ટાંત
મૂ૦ વૃ૦	૨૩૬	પાસત્થાનો મત- સ્ત્રી સમાગમ નિર્દોષ, પિંગપક્ષિણીનું દૃષ્ટાંત (૨૩૨ થી ૨૩૬) હિંસાદિ આશ્રવોના સેવનને કારણે વર્તમાન સુખની એષણામાં પારમાર્થિક એકાંત મોક્ષસુખને ગુમાવવું. પાસત્થાને પાંચે આશ્રવ કઈ રીતે લાગે ?

		પાસત્થા અને અન્ય મતવાદીનો જૈનમાર્ગદ્વેષી અનાર્ય મત...
નિ૦	૫૨	શસ્ત્રથી કોઈનું મસ્તક છેદનાર, ઉદાસીન નર અપરાધી ન થાય?
નિ૦	૫૩	ગુપ્તપણે ઝેરનો કોગળો પીનારો કોઈ, મરણથી બચી શકે?
નિ૦ વૃ૦	૫૪	રાજભંડારથી રત્ન ચોરી, અવળે મુખે ઉભે તો ચોરીથી બચી શકે? (૫૨-૫૪)પાર્શ્વસ્થાદિને પ્રશ્નો દ્વારા નિર્યુક્તિકાર ઉત્તર આપે છે
મૂ૦	૨૩૭	મૈથુનસેવનને નિરવદ્ય કહેતા પાર્શ્વસ્થા, મિથ્યાદૃષ્ટિ અનાર્ય છે, તેઓની કામાસક્તિ બતાવવા પૂતના+ઘેટીનું લૌકિક દૃષ્ટાંત
મૂ૦	૨૩૮	વર્તમાન સુખની શોધમાં આસક્ત રહેનારને પસ્તાવો
મૂ૦ વૃ૦	૨૩૯	ધીર પુરુષ – અસંયમી જીવન ન ઈચ્છે, પછી પસ્તાય નહીં (૨૩૮+૨૩૯)ભાવિ કામભોગેચ્છાથી અનિવૃત્તને નરકયાતના, વિવિધ ઉપાયોથી ભોગ પ્રાર્થનારા, યૌવન વિતતા શોક કરે, પણ ઉત્તમ સત્વીઓ પહેલેથી તપ અને ચારિત્રમાં ઉદ્યમ કરે, ઈન્દ્રિય+કષાયનો પરાજય કરનાર મરણકાળે શોકાતુર ન થાય, સ્નેહ બંધનથી સર્વથા મુક્ત અસંયમ જીવન ન ઈચ્છે.
મૂ૦	૨૪૦	સ્ત્રી, વૈતરણી નદી સમાન દુસ્તર
મૂ૦	૨૪૧	સ્ત્રી ત્યાગીને સંવરરૂપ સમાધિની પ્રાપ્તિ
મૂ૦	૨૪૨	ઉપસર્ગ સહેવા સમુદ્ર સમાન દુસ્તર
મૂ૦	૨૪૩	સુવ્રતી ભિક્ષુનું જીવન
મૂ૦ વૃ૦	૨૪૪	ત્રસ-સ્થાવર જીવોની વિરતીથી શાંતિ અને નિર્વાણ (૨૪૨ થી ૨૪૪) દ્રવ્યઓઘ- યાન વડે વેપારી સમુદ્ર તરે ભાવઓઘ- સંયમરૂપી નાવ વડે સંસારસમુદ્ર તરે. સ્ત્રીસંગથી બીજા જીવોને પીડતા, અસાતા વેદનીય બાંધે. સાધુ હેય-ઉપાદેયને ઓળખી શોભનવ્રતી થઇ, સમિતિ પાળે પરોક્ષપણે મૂળ+ઉત્તર ગુણોનું કથન.
મૂ૦	૨૪૫	અગ્લાનભાવે રોગીસાધુની સેવા કરે
મૂ૦	૨૪૬	કુશળ ધર્મને જાણીને ઉપસર્ગ સહે અને સંયમપાલન કરે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૪-‘ સ્ત્રીપરિજ્ઞા’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૩+૪ નો સંબંધ,અધ્યયન-૩ માં ઉપસર્ગો કહ્યા, તેમાં જે સ્ત્રીકૃત ઉપસર્ગ કહ્યા તેને જીતવા આ અધ્યયન કહે છે. નિક્ષેપા-૩ ઓઘ, નામ, સૂત્રાલાપક. નામનિક્ષેપ તે સ્ત્રીપરિજ્ઞા

નિ૦	૫૫	સ્ત્રી શબ્દના નિક્ષેપ– દ્રવ્ય અને ભાવથી, ભેદ–પ્રભેદ સહિત
નિ૦	૫૬	પુરુષ શબ્દના નિક્ષેપ–નામ,સ્થાપના,દ્રવ્ય,ક્ષેત્રાદિ ૧૦ ભેદે
નિ૦	૫૭	ઉદ્દેશા ૧+૨ નો અર્થાધિકાર
નિ૦	૫૮	પોતાને શૂર માનતા અભયકુમાર આદિનું સ્ત્રી વડે વશીકરણ
નિ૦	૫૯	આત્મહિતેચ્છુએ સ્ત્રીઓનો વિશ્વાસ ન કરે
નિ૦	૬૦	સ્ત્રીઓ વડે પુરુષને સ્વવશ કરવા, સ્ત્રીઓનું અવિશ્વાસ્યપણું, સ્ત્રીઓનું સ્વભાવદર્શન, સ્ત્રી મોક્ષમાં વિઘ્ન સમાન.
નિ૦	૬૧	શૂર પુરુષના સ્વરૂપનું વર્ણન
નિ૦	૬૨	પુરુષના સંબંધથી સ્ત્રીઓને પણ ઉક્ત સર્વે દોષ સંભવ
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૪ 'સ્ત્રી પરિજ્ઞા' ઉદ્દેશક ૧		
વૃ૦	ભૂ૦	પૂર્વ સૂત્ર સાથે સંબંધ–પૂર્વ સૂત્રમાં મોક્ષની વાત કરી, મોક્ષ માટે આસક્તિ ત્યાગ જરૂરી, એ સંબંધે આસક્તિવર્જન કહે છે
મૂ૦	૨૪૭	પૂર્વ સંબંધ અને મૈથુન તજી એકાકી વિચરવા વિચારણા
મૂ૦	૨૪૮	છળ કપટ, ગૂઢ શબ્દોથી સ્ત્રી તે સાધુને ભ્રષ્ટ કરે
મૂ૦	૨૪૯	સ્ત્રીઓ–નિકટ બેસે, કામોત્પાદક વસ્ત્રો પહેરે, અંગોપાંગ દેખાડે
મૂ૦	૨૫૦	સ્ત્રીઓ–એકાંત માટે નિમંત્રે, સાધુ તેને પાશબંધન જાણે
મૂ૦	૨૫૧	સાધુ તે તરફ દૃષ્ટિ પણ ન કરીને આત્મા સુરક્ષિત રાખે
મૂ૦ વૃ૦	૨૫૨	સ્ત્રીઓ સંકેત કરે, ભોગ માટે નિમંત્રે, સાધુ તેને બંધનરૂપ જાણે (૨૪૯ થી ૨૫૨) સ્ત્રીઓ સાધુને ઠગવાના કેવા કેવા ઉપાયો કરે? તેનું વર્ણન પરમાર્થદર્શી સાધુ આ બધાને બંધન માની, જ્ઞપરિજ્ઞાથી જાણી, પ્રત્યાખ્યાન પરિજ્ઞાથી તેનો ત્યાગ કઈ રીતે કરે? તેનું વર્ણન
મૂ૦	૨૫૩	સ્ત્રીઓ સાધુને વિવિધ ઉપાયોથી ચલિત કરે, વશ કરી ઝુકાવે
મૂ૦	૨૫૪	સિંહને પ્રલોભનથી ફસાવતા શિકારી માફક સ્ત્રી સાધુને ફસાવે
મૂ૦	૨૫૫	રથકાર વડે નમાવાતી પૈડાની ધુરી માફક સ્ત્રી સાધુને ઝુકાવે
મૂ૦ વૃ૦	૨૫૬	સાધુ પસ્તાવા છતાં મુક્ત ન થાય. તેથી સાધુ સ્ત્રી સહવાસ તજે (૨૫૩–૨૫૬)સ્ત્રી સાધુને કેવા પ્રપંચોથી ચલિત કરે તે વર્ણન સંવૃત સાધુ પણ વશ થાય. વશ થયેલ સાધુ સાથે સ્ત્રીઓ શું કરે? મહામોહથી કુટુંબ ફંદામાં ફસાયેલ સાધુ કેવો પસ્તાય? તે વર્ણન
મૂ૦	૨૫૭	સાધુ સ્ત્રી સંસર્ગને કાંટા સમાન જાણી ત્યાગ કરે
મૂ૦	૨૫૮	સ્ત્રીસંસર્ગી સાધુ કુશીલ ગણાય તેથી સ્ત્રી સાથે વિચરણ ન કરે

મૂ૦	૨૫૯	સ્વજન આદિ કોઈ પણ સ્ત્રી સાથે એકાંત ન સેવે,
મૂ૦	૨૬૦	સાધુને સ્ત્રી સાથે એકાંતસેવનથી થતી હાનિઓ -૧
મૂ૦	૨૬૧	સાધુને સ્ત્રી સાથે એકાંતસેવનથી થતી હાનિઓ -૨
મૂ૦ વૃ૦	૨૬૨	આત્મહિતાર્થે સ્ત્રી સમીપ ન જવું (૨૫૯-૨૬૨)સ્વજન સ્ત્રી,ધાવમાતા,દાસી, મોટી-નાની સ્ત્રી એ સર્વેના સંપર્ક-પરિચયથી દૂર રહે, સ્ત્રી સંપર્ક સર્વથા તજે સાધુને એકલી સ્ત્રી સાથે જોતા થતી શંકા અને આક્રોશનું વર્ણન. તપસ્વી+ઉદાસીન સાધુને સ્ત્રી સાથે એકાંતમાં જોઈ થતા આક્ષેપ મોહથી સ્ત્રીપરિચયકર્તા સાધુની ભ્રષ્ટતા,આત્મહિતાર્થે તેને તજે
મૂ૦	૨૬૩	ગૃહત્યાગ કરવા છતાં કોઈ સાધુ મિશ્રમાર્ગ દેખાડે,
મૂ૦	૨૬૪	કુશીલ સાધુ જાહેરમાં શુદ્ધ દેખાઈ ખાનગીમાં પાપ કરે,
મૂ૦	૨૬૫	દ્રવ્યલિંગી દુષ્કૃત છુપાવી સ્વપ્રશંસા કરે
મૂ૦ વૃ૦	૨૬૬	સ્ત્રી-પરિજ્ઞ હોવા છતાં પણ સ્ત્રીથી વશ થઈ જાય (૨૬૩-૨૬૬) સાધુ+ગૃહસ્થનો મિશ્રભાવ રાખનારનું સ્વરૂપ. તે કુશીલો દ્વારા સ્વ દુષ્કૃત્યને છુપાવવા, છતાં વિદ્વાનો જાણી લે નિપુણબુદ્ધિ મનુષ્યો પણ સ્ત્રીવશ થઇ શું કરે? સ્ત્રી સ્વભાવનું સ્વરૂપ અને યુવકનું દૃષ્ટાંત
મૂ૦	૨૬૭	પરસ્ત્રીસેવન કરનારને આ લોકમાં પ્રાપ્ત કટુ ફળો
મૂ૦	૨૬૮	પાપી પુરુષો છેદન-ભેદન સહે છે, પણ પાપ છોડતા નથી
મૂ૦	૨૬૯	સ્ત્રી સ્વભાવનું વર્ણન -૧
મૂ૦ વૃ૦	૨૭૦	સ્ત્રી સ્વભાવનું વર્ણન -૨, સાધુ સ્ત્રીનો વિશ્વાસ ન કરે (૨૬૯-૨૭૦) સ્ત્રી સ્વરૂપનું વિસ્તૃત વર્ણન, સ્ત્રીની અવિશ્વાસ્યતા, દત્ત અને ગણિકાનું દૃષ્ટાંત
મૂ૦	૨૭૧	ધર્મ શ્રવણ અને વિરતિગ્રહણને બહાને સ્ત્રી આવે
મૂ૦	૨૭૨	સાધુ સ્ત્રીસંસર્ગથી ‘અગ્નિ-ઘી દૃષ્ટાંતે’ સંયમભ્રષ્ટ થાય -૧
મૂ૦	૨૭૩	સાધુ સ્ત્રીસંસર્ગથી ‘અગ્નિ-ઘી દૃષ્ટાંતે’ સંયમભ્રષ્ટ થાય -૨
મૂ૦ વૃ૦	૨૭૪	સાધક સ્ત્રી સંબંધી પાપકર્મ કરે અને તેને ગોપવે (૨૭૧-૨૭૪)સ્ત્રી સંયોગે જ્ઞાન,વિજ્ઞાન,તપ,સંયમ ભ્રષ્ટ થાય લાખનો ઘડો અને અગ્નિના દૃષ્ટાંતે સ્ત્રીસંસર્ગના દોષોનું કથન
મૂ૦	૨૭૫	સાધુ વડે પાપકર્મ કરવું, તે વાત ન સ્વીકારવી
મૂ૦	૨૭૬	સુંદર+આત્મજ્ઞાની સાધુને વસ્ત્ર-પાત્રાદિનું પ્રલોભન આપે

મૂ૦	૨૭૭	સાધુ સર્વે પ્રલોભન છોડી દે, વિષયપાશને મોહનું કારણ જાણે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૪ 'સ્ત્રી પરિજ્ઞા' ઉદ્દેશક ૨		
વૃ૦	ભૂ૦	ઉદ્દેશક ૧+૨ નો સંબંધ– પૂર્વ ઉદ્દેશામાં સ્ત્રી પરિચયથી ચારિત્ર સ્ખલન કહ્યું, અહીં સ્ખલિત શીલવાળાની અવસ્થા કહે છે
મૂ૦ વૃ૦	૨૭૮	ભોગવિરક્ત બની ફરી ભોગ ભોગવતા સાધુના ભોગ કેવા હોય? 'ઓજ'નું સ્વરૂપ દ્રવ્ય અને ભાવથી સ્ત્રીરાગથી થતી વિવિધ વિડંબના, પરિણામે નરકાદિ વેદના આલોક પરલોકના અપાયો વિચારી પુન: ભોગવિરક્ત થવું ભોગ ભોગવતા સાધુને થતી વિડંબના માત્ર શ્વાનનું દૃષ્ટાંત
મૂ૦	૨૭૯	ભોગીને સ્ત્રી દ્વારા થતી વિડંબનાઓનું વર્ણન –૧
મૂ૦	૨૮૦	ભોગીને સ્ત્રી દ્વારા થતી વિડંબનાઓનું વર્ણન –૨
મૂ૦ વૃ૦	૨૮૧	ભોગીને સ્ત્રી દ્વારા થતી વિડંબનાઓનું વર્ણન –૩ સ્ત્રીસંસ્તવ પછી ચારિત્ર સ્ખલન પામેલ સાધુનું સ્ત્રીગૃદ્ધપણું સ્ત્રી વડે થતી વિડંબનાઓના સૂત્રોક્ત કથનનો વિસ્તાર
મૂ૦	૨૮૨	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૧
મૂ૦	૨૮૩	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૨
મૂ૦	૨૮૪	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૩
મૂ૦	૨૮૫	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૪
મૂ૦	૨૮૬	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૫
મૂ૦	૨૮૭	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૬
મૂ૦	૨૮૮	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૭
મૂ૦	૨૮૯	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૮
મૂ૦	૨૯૦	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૯
મૂ૦ વૃ૦	૨૯૧	સ્ત્રી દ્વારા ભોગી સાધુ પાસે કરાવાતા નોકર જેવા કામો –૧૦ (૨૮૨–૨૯૨)સ્ત્રી,સ્વવશ સાધુ પાસે કેવા કામ કરાવે?વર્ણન રાંધણકાષ્ઠ,વેશ–ઉપકરણ–લોચ આદિ માટે વસ્તુઓ મંગાવવી ગૃહસ્થઉપકરણ–અલંકાર,પુષ્પછાબડી,ગંધદ્રવ્ય,છત્ર,પગરખા વાસણ,દેવપૂજાપાત્ર,ઘટિકા આદિ મંગાવે
મૂ૦	૨૯૨	વિવિધ વસ્તુ લાવવા સાધુને નોકર જેવા ગણી હુકમ કરે
મૂ૦	૨૯૩	સ્ત્રીસંગી સાધુનું ઊંટ જેવા ભારવાહીનું જીવન
મૂ૦	૨૯૪	સ્ત્રીવશ પુરુષની, ધાવામાતા અને ધોબી જેવી દશા

મૂ૦ વૃ૦	૨૯૫	ભોગસક્ત પુરુષ ગુલામ કે પશુ જેવી અધમ જીંદગીજીવે (૨૯૪-૨૯૫) સ્ત્રીવશ ઘણા પુરુષે પુત્રપોષક કે નોકર જેવા કાર્યો કર્યા છે, કરે છે, કરશે; તે સંબંધી વર્ણન. તે પુરુષ દ્વારા ફાંસામાં ફસેલ મૃગવત્ પરવશતાથી કરાતા કાર્યો. સ્ત્રીસંસર્ગી પુરુષની પશુ કે પશુથી પણ અધમ સ્થિતિ સ્ત્રીસંસર્ગી સાધુની 'ન સાધુ ન ગૃહસ્થ' જેવી ઉભયભ્રષ્ટતા
મૂ૦	૨૯૬	સાધુ ઉક્ત કારણે સ્ત્રી પરીચય કે સંસર્ગ છોડી દે
મૂ૦	૨૯૭	સ્ત્રીસંસર્ગની ભયોપાદકતા, સ્ત્રી+પશુનો સ્પર્શત્યાગ
મૂ૦	૨૯૮	મેધાવી સાધુ કાયાથી પરક્રિયા છોડે,શિતાદિ સ્પર્શ સહે
મૂ૦ વૃ૦	૨૯૯	અધ્યાત્મ વિશુદ્ધ સાધુ મોક્ષાનુષ્ઠાન રત રહે (૨૯૬-૨૯૯) સ્ત્રીપરિચય+સંવાસ પરિણામે નરકગતિ દેનાર ચારિત્ર મલિનકર્તા એવા સ્ત્રી+પશુનો સહવાસ+સ્પર્શ છોડે ઔદારિક કામભોગ ત્રણ કરણ ત્રણ યોગથી તજે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૫-'નરકવિભક્તિ'		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૪+૫ નો સંબંધ-પૂર્વ અધ્યયનોમાં ઉપસર્ગ અને સ્ત્રી પરિષહ કહ્યા, ઉપસર્ગભીરુ સ્ત્રીવશ નરકે જાય તે અહી કહે છે
નિ૦	*૬૩*	*નરક શબ્દના નિક્ષેપા- નામ આદિ છ ભેદે* *દ્રવ્યનરકના ભેદ-પ્રભેદ, કાળ અને ભાવ નરક*
નિ૦	*૬૪*	*તપ+ચારિત્રમાં રક્તતા, બંને નરકના શત્રુ, સ્વર્ગ+મોક્ષના હેતુ*
નિ૦	*૬૫*	*વિભક્તિના નિક્ષેપા- નામ, સ્થાપના આદિ છ ભેદે,* *દ્રવ્ય વિભક્તિના બે ભેદ-જીવ, અજીવ; તે બંનેના પેટા ભેદો* *ક્ષેત્રવિભક્તિના ચાર ભેદ- સ્થાન,દિશા,દ્રવ્ય,સ્વામી. સ્થાનમાં ઉર્ધ્વ,અધો,તિર્છો; દિશામાં પૂર્વ આદિ; દ્રવ્યમાં શાલી આદિના ક્ષેત્ર અને સ્વામીમાં તેની માલિકી અથવા આર્ય-અનાર્ય ભેદે.* *કાળ વિભક્તિના ત્રણ ભેદ- અતિત, અનાગત, વર્તમાન અથવા સુષમા આદિ અથવા સમય, આવલિકા આદિ* *ભાવ વિભક્તિના જીવ અજીવ આડી ભેદ-પ્રભેદ.*
નિ૦	*૬૬*	*નરકમાં શીત અને ઉષ્ણરૂપ તીવ્ર વેદના* *એકાંત અશુભ રૂપ, રસ, ગંધ, સ્પર્શ, શબ્દ* *પહેલી ત્રણ નરકમાં પરમાધામી કૃત વિવિધ વેદના* *શેષ ચાર નરકમાં સ્વાભાવિક અને સ્વયંકૃત વેદનાઓ*

નિ૦	૬૭	નામાનુસાર દુઃખદેનારા ૧૫ પરમાધામી–અંબ,અંબરીષ આદિ ૧
નિ૦	૬૮	અંબ પરમાધામી શૂળ, મુદગર આદિથી વિવિધ પીડા આપે
નિ૦	૬૯	અંબર્ષી પરમાધામી કર્પણી આદિથી છેદન ભેદન કરે
નિ૦	૭૦	શ્યામ પરમાધામી શાતન,પાતન,વેદન,બંધન આદિ પીડા આપે
નિ૦	૭૧	શબલ પરમાધામી આંતરડા, હૃદયને ચીરવા વગેરે પીડા આપે
નિ૦	૭૨	રુદ્ર પરમાધામી તલવાર આદિ શસ્ત્રોથી નારકોને પરોવે
નિ૦	૭૩	ઉપરુદ્ર પરમાધામી નારકોના અંગ પ્રત્યંગને મરડે અને ચીરે
નિ૦	૭૪	કાલ પરમાધામી ચૂલા આદિમાં નારકોને પકાવે,લોઢીમાં સેકે
નિ૦	૭૫	મહાકાલ પરમાધામી શૂળ, મુદગર આદિથી વિવિધ પીડા આપે
નિ૦	૭૬	અસિ પરમાધામી અંગ ઉપાંગોને છેદે અને વિવિધ પીડા આપે
નિ૦	૭૭	પત્રધનુ પરમાધામી અસિપત્રવન વિકુર્વે, નારકોને છેદે ભેદે
નિ૦	૭૮	કુંભી પરમાધામી કુંભી કડાઈ આદિમાં નારકોને પકાવે
નિ૦	૭૯	વાલુક પરમાધામી રેતીભરેલ વાસણમાં ચણાની જેમ ભુંજે
નિ૦	૮૦	વૈતરણી પરમાધામી ખારા ગરમ પાણીની વૈતરણી નદી વિકુર્વે
નિ૦	૮૧	ખરસ્વર પરમાધામી નારકોને કરવતથી વેરે, પરશુથી ફાડે
નિ૦	૮૨	મહાઘોષ પરમાધામી નારકોનો હોમ કરી કસાઈ માફક મારે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૫ 'નરયવિભક્તિ' ઉદ્દેશક ૧		
મૂ૦	૩૦૦	નરકપીડા અને જીવોની નરકમાં ઉત્પત્તિ અંગે પ્રશ્ન
મૂ૦	૩૦૧	ભગવંતનો ઉત્તર– તે દુર્ગમ છે, પાપી જીવો ત્યાં રહે છે
મૂ૦	૩૦૨	અસંયમી જીવનના અર્થી દ્વારા રૌદ્ર પાપકર્મથી નરક પ્રાપ્તિ
મૂ૦	૩૦૩	ત્રસ સ્થાવર જીવોની હિંસા,અદત્તાદાન,અસંયમથી નરકગતિ
મૂ૦ વૃ૦	૩૦૪	જીવહિંસા,મૃષાવાદ,અજ્ઞાનથી નરકગતિ અને મહાકષ્ટપ્રાપ્તિ (૩૦૦–૩૦૪) અસદ્ અનુષ્ઠાનથી પ્રાપ્ત નરક દુઃખનો હેતુ, નરકના પ્રતિપાદક પ્રમાણનો અભાવ, તે દુરુત્તર છે. નરકનો હેતુ–મહારંભ,મહાપરિગ્રહ,પંચેન્દ્રિયવધ,માંસાહાર આદિ નરકનું સ્વરૂપ, નારકી કેટલા ક્ષેત્રને જાણે+જુએ? નરકમાં વેદના
મૂ૦ વૃ૦	૩૦૫	પરમાધામીના આક્રોશ વચનથી ભયભીત જીવ પરમાધામી કેવા વચનોથી નારકોને આક્રોશ કરે?
મૂ૦ વૃ૦	૩૦૬	જાજ્વલ્યમાન અગ્નિ જેવી ભૂમિમાં દાઝે અને કરુણ વિલાપ કરે પરમાધામીના આક્રોશથી નાસતા નારકો શું અનુભવે? નારકાયુ

મૂ૦ વૃ૦	૩૦૭	વૈતરણી નદીના અનેક દુઃખ, નરકપાલો દ્વારા વિવિધ વેદના વૈતરણી નદીનું સ્વરૂપ, નારકો તે નદીમાં શામાટે પડે?
મૂ૦	૩૦૮	નારકોને વૈતરણી નદી પાસે પરમાધામી કેવી વેદના આપે? –૧
મૂ૦	૩૦૯	નારકોને વૈતરણી નદી પાસે પરમાધામી કેવી વેદના આપે? –૨
મૂ૦	૩૧૦	ઘોર અંધકાર, ચોતરફ પ્રચંડ આગયુક્ત નરક સ્થાન
મૂ૦	૩૧૧	નારકનું આ અગ્નિમાં પડીને બળવું, કરુણાજનક દુઃખ
મૂ૦	૩૧૨	પરમાધામી વડે મત્સ્યની જેમ આગમાં ભૂંજાવું
મૂ૦	૩૧૩	સંતક્ષણ નરકે છોલાવું, તળાવું, મસળાવું આદિ વેદના –૧
મૂ૦	૩૧૪	સંતક્ષણ નરકે છોલાવું, તળાવું, મસળાવું આદિ વેદના –૨
મૂ૦	૩૧૫	નરકમાં નારકીઓ રાખ ન થાય, ન મરે, માત્ર વેદના વેદે
મૂ૦	૩૧૬	ઠંડીથી ત્રસ્ત નારકો અગ્નિ પાસે જઈને પણ શાતા ન પામે
મૂ૦ વૃ૦	૩૧૭	નારકોના નગરવધ જેવા ચિત્કારો, પરમાધામીકૃત્ વિશેષ વેદના (૩૧૫–૩૧૭) નરકમાં ત્રણ પ્રકારની વેદના– પરમાધામીકૃત્, પરસ્પરઉદીરિત, ક્ષેત્રકૃત્. વેદનાના કારણો અને દુઃખનું સાતત્ય
મૂ૦	૩૧૮	પૂર્વકૃત્ પાપોનું સ્મરણ કરાવી પરમાધામી વડે અપાતો દંડ
મૂ૦ વૃ૦	૩૧૯	નરકમાં વિષ્ટા–મૂત્રનું ભક્ષણ અને કીડાઓ દ્વારા ખવાવું ૬+૭ મી નરકમાં નારકીજીવો સૂક્ષ્મરૂપ કરી પરસ્પર પીડે
મૂ૦	૩૨૦	નરકમાં ઉષ્ણતા, પરમાધામી વડે નારકોના શરીરમાં છિદ્રો કરવા
મૂ૦	૩૨૧	પરમાધામી વડે અસ્ત્રાથી છેદન+તિક્ષણ શૂળનું ભોંકવુ
મૂ૦	૩૨૨	સદા લોહી+પરુ ઝરતા નારકી શરીરો, નારકોનું સતત રુદન
મૂ૦	૩૨૩	લોહી+પરુ પકાવનારી કુંભીમાં પરમાધામી નારકોને પકાવે–૧
મૂ૦	૩૨૪	લોહી+પરુ પકાવનારી કુંભીમાં પરમાધામી નારકોને પકાવે–૨
મૂ૦	૩૨૫	પૂર્વના અધમ ભાવવાળા, ક્રૂરકર્મીનું નરકમાં હોવું
મૂ૦	૩૨૬	પાપોપાર્જન કરેલા અનાર્ય કર્મીઓનો નરકભૂમિમાં વાસ
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, (૧) અધ્યયન–૫ ‘નરયવિભક્તિ’ ઉદ્દેશક ૨		
મૂ૦	૩૨૭	પાપકર્મી અજ્ઞાનીનું દુઃખદાયી નરકમાં ભ્રમણ
મૂ૦	૩૨૮	નરકે પૂર્વકૃત કર્મનું વેદન–હાથ પગ બંધાવા, પેટ ફડાવું આદિ
મૂ૦	૩૨૯	નરકે પૂર્વકૃત કર્મનું વેદન–હાથ કાપે, મુખમાં લોહગોળા નાંખે
મૂ૦ વૃ૦	૩૩૦	નરકે પૂર્વકૃત કર્મનું વેદન–તપ્તભૂમિમાં ચાલવું,પરોણા ભોંકાવા (૩૨૯+૩૩૦) કઈ નરક સુધી કોણ કેવી પીડા કરે?

મૂ૦	૩૩૧	પરમાધામી તપ્ત+પરુ યુક્ત ભૂમિ પર ચલાવે. પરોણા ભોંકે
મૂ૦	૩૩૨	નારકજીવને શિલા મારે, સંતાપિની કુંભીમાં દીર્ઘકાલ દુઃખ ભોગવે
મૂ૦	૩૩૩	નારકજીવને ભટ્ઠીમાં પકાવે, હિંસક પશુ ટોચે
મૂ૦	૩૩૪	નિર્ધૂમ અગ્નિ સ્થાનમાં શસ્ત્રથી તેના ટુકડા કરી દે
મૂ૦ વૃ૦	૩૩૫	નારકજીવને વજ્રની ચાંચવાળા પંખી ખાય નારકને શૂળીએ લટકાવે,શરીર છેદે,તિક્ષ્ણ ચાંચવાળા પક્ષી ખાય ઈત્યાદિ અનેક વેદના, નિકાચિત અને લાંબુ આયુષ્ય
મૂ૦	૩૩૬	પરમાધામીઓ નારકોને તીક્ષ્ણ શૂળથી વિંધે, સદા દુખ અનુભવે
મૂ૦	૩૩૭	સદા બળતા રહેતા સ્થાને ક્રૂરકર્મી નારકજીવોને બાંધે
મૂ૦	૩૩૮	પરમાધામીઓ મોટી ચિતા બનાવીને નારકને ફેંકે
મૂ૦	૩૩૯	નિરંતર તપ્ત ગરમ સ્થાનમાં નારકને બાંધીને મારે
મૂ૦ વૃ૦	૩૪૦	નારકોની પીઠ+માથુ ભાંગે, શરીર છોલે, સીસું પાય (૩૩૭-૩૪૦) નરક યાતનાના વિવિધ પ્રકારો
મૂ૦	૩૪૧	નારકોને પૂર્વકૃત પાપ યાદ કરાવી હાથીની જેમ ભાર વહન કરાવે
મૂ૦	૩૪૨	નારાકોને કીચડ+કાંટાળી ભૂમિમાં ચલાવે, શરીરના ટુકડા કરે
મૂ૦	૩૪૩	નરકમાં વૈતાલિકપર્વત પર ક્રૂરકર્મી નારકો દીર્ઘ કાલ હણાય
મૂ૦	૩૪૪	નિરંતર પીડિત નારકો નરકમાં ક્રંદન કરે
મૂ૦	૩૪૫	પરમાધામીઓ નારકના દેહને ભાંગી, લોહો વમતા કરે
મૂ૦ વૃ૦	૩૪૬	નરકના ભૂખ્યા શિયાળો વડે ક્રૂરકર્મી નારકીઓનું ખવાવું નરકમાં પરમાધામી વિકુર્વિત શીયાળોનું સ્વરૂપ
મૂ૦ વૃ૦	૩૪૭	અતિ ઉષ્ણ પાણીવાળી સદાજલા નદીમાં નારકોનું પીડાવું નરકની સદાજલા નદીનું સ્વરૂપ
મૂ૦ વૃ૦	૩૪૮	નરકમાં અશરણ નારકો નિરંતર દુઃખી રહે નરકમાં પરમાધામી કૃત, પરસ્પર, સ્વાભાવિક અતિ દુઃસહ દુખો સાતે નરકમાં નારકોનું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય નારકી જીવોને કર્મવિપાકજન્ય દુઃખો, એકલા જ કર્મવેદન
મૂ૦ વૃ૦	૩૪૯	નારકોને સ્વકર્માનુસાર એકાંત દુઃખનું વેદન પૂર્વજન્મના કર્મના અનુભાવ+સ્થિતિ અનુસાર કર્મોદય
મૂ૦	૩૫૦	ધીરપુરુષો હિંસા+પરિગ્રહ ન કરે, લોકવશ ન થાય
મૂ૦	૩૫૧	નારકી માફક બીજી ત્રણે ગતિના વિપાકો જાણી સંયમપાલન કરે

સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૬–'વીરસ્તુતિ'		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૫+૬ નો સંબંધ–'નરકવિભક્તિ' પ્રભૂ મહાવીરે કહી, તે સંબંધે તેમના ગુણોનું અહી કીર્તન કરાય છે. નિક્ષેપના બે ભેદ, નામ નિક્ષેપામાં મહત્, વીર, સ્તવના નિક્ષેપ
નિ૦	૮૩	મહત્ શબ્દ પ્રાધાન્ય અર્થમાં છે. તેના નામ આદિ છ નિક્ષેપા દ્રવ્ય પ્રાધાન્યના ભેદ–પ્રભેદોનું કથન ક્ષેત્ર+કાળ+ભાવ પ્રાધાન્યનું સ્વરૂપ 'વીર'ના દ્રવ્ય આદિ ચાર નિક્ષેપા, દ્રવ્યવીરના ભેદ–પ્રભેદ, ક્ષેત્ર+કાળ વીરનું સ્વરૂપ ભાવવીર–કષાય અને પરિષહથી ન જીતાયેલ આત્મા
નિ૦	૮૪	'સ્તવ'ના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા
નિ૦	૮૫	જમ્બૂસ્વામીના પ્રશ્નનો સુધર્માસ્વામી વડે ઉત્તર–વીર ગુણ વર્ણન
મૂ૦	૩૫૨	શ્રી વીરની ઓળખ અંગે બ્રાહ્મણ – ગૃહસ્થ – પરતીર્થિનો પ્રશ્ન
મૂ૦	૩૫૩	ભ૦ મહાવીરના જ્ઞાન–દર્શન–ચારિત્ર વિષયક જિજ્ઞાસા
મૂ૦ વૃ૦	૩૫૪	ભ૦ મહાવીરનાં 'ખેદજ્ઞ'આદિ ગુણોનું વર્ણન ભગવંતના ખેદજ્ઞ, કુશળ, આશુપ્રજ્ઞ આદિ ગુણોના અર્થો
મૂ૦ વૃ૦	૩૫૫	ભ૦ મહાવીર દ્વારા પ્રાણીઓને દ્વીપતુલ્ય ધર્મનું કથન ભગવંતના ગુણોનું કથન, ત્રસ, પ્રાણી, પ્રાજ્ઞ આદિના અર્થો
મૂ૦	૩૫૬	ભગવંતના સર્વદર્શી, અપ્રતિહતજ્ઞાની આદિ ગુણોનું વર્ણન
મૂ૦ વૃ૦	૩૫૭	ભગવંતના ભૂતિપ્રજ્ઞ, અનિકેતચારી આદિ ગુણોનું વર્ણન (૩૫૬+૩૫૭) ભગવંતના સર્વદર્શી આદિ તથા ભૂતિપ્રજ્ઞ આદિ વિશેષણોના અર્થો
મૂ૦	૩૫૮	જિનના ધર્મની અનુત્તરતા, જિનનું ધર્મ–નેતાપણું
મૂ૦ વૃ૦	૩૫૯	અક્ષયપ્રજ્ઞા, અનંતપાર, અકષાયી આદિ ગુણવાન પ્રભૂ અક્ષય, પ્રજ્ઞા, અનંત, અનંતપાર, મુક્ત આદિ શબ્દોના અર્થ
મૂ૦	૩૬૦	મેરુ પર્વતની ઉપમાથી ભ૦ વીરની શ્રેષ્ઠતાનું કથન
મૂ૦	૩૬૧	મેરુ પર્વતનું વર્ણન –૧
મૂ૦	૩૬૨	મેરુ પર્વતનું વર્ણન –૨
મૂ૦	૩૬૩	મેરુ પર્વતનું વર્ણન –૩
મૂ૦	૩૬૪	મેરુ પર્વતનું વર્ણન –૪
મૂ૦	૩૬૫	મેરુ પર્વતના દષ્ટાંતથી ભગવંતની ઉત્તમતાનું કથન

મૂ૦	૩૬૬	નિષધ અને રૂચક પર્વતના દષ્ટાંતે વીર પ્રભુની ઉત્તમતાનું કથન
મૂ૦ વૃ૦	૩૬૭	અનુત્તર ધર્મ અને નિર્મળ શુક્લધ્યાનના ધ્યાતા પ્રભૂ શુક્લધ્યાનના છેલ્લા બે ભેદોનો નામોલ્લેખ
મૂ૦	૩૬૮	જ્ઞાનાદિ પ્રભાવે સર્વ કર્મ ક્ષય વડે સિદ્ધિગતિને પ્રાપ્ત મહર્ષિ
મૂ૦	૩૬૯	શાલ્મલીવૃક્ષ+નંદનવન દષ્ટાંતે પ્રભૂના જ્ઞાનચારિત્રની શ્રેષ્ઠતા
મૂ૦	૩૭૦	મેઘગર્જના,ચંદ્રમા,ચંદનની ઉપમાથી પ્રભુની શ્રેષ્ઠતાનું કથન
મૂ૦	૩૭૧	સ્વયંભૂરમણ સમુદ્ર,ધરણેન્દ્ર,ઈક્ષુરસ દષ્ટાંતે પ્રભુની ઉત્તમતા
મૂ૦	૩૭૨	ઐરાવત,સિંહ,ગંગા,ગરુડની ઉપમાથી પ્રભુની શ્રેષ્ઠતાનું કથન
મૂ૦	૩૭૩	યોદ્ધાવિશ્વસેન,કમળ,ક્ષત્રિયદંતવક્ત્રના દષ્ટાંતે પ્રભૂની શ્રેષ્ઠતા
મૂ૦ વૃ૦	૩૭૪	અભયદાન, નિરવદ્ય સત્ય,બ્રહ્મચર્યની ઉપમાથી પ્રભુની શ્રેષ્ઠતા અભયદાનમાં અરિદમન રાજાનું દષ્ટાંત
મૂ૦ વૃ૦	૩૭૫	લવસપ્તમદેવ, સુધર્માસભા, નિર્વાણની ઉપમાથી પ્રભુની શ્રેષ્ઠતા લવસપ્તમનો અર્થ
મૂ૦ વૃ૦	૩૭૬	આસુપ્રજ્ઞ, પૃથ્વીતુલ્ય આદિ વિશેષણયુક્ત વીર પાર પામ્યા પૃથ્વીતુલ્ય,કર્મવિદારક,સંનિધિ,વિગયગેહી આદિ શબ્દોના અર્થ
મૂ૦	૩૭૭	ભગવંત ક્રોધાદિ અધ્યાત્મદોષોને તજી પાપ ન કરે, ન કરાવે
મૂ૦ વૃ૦	૩૭૮	ક્રિયાવાદ આદિ ચારે વાદના જાણીને સંયમમાં સ્થિર ક્રિયાવાદ,અક્રિયાવાદ,વિનયવાદ,અજ્ઞાનવાદનો અર્થ
મૂ૦	૩૭૯	સ્ત્રીસંગ+રાત્રિભોજન+સર્વ પાપત્યાગ વડે કર્મ નિર્જરા
મૂ૦ વૃ૦	૩૮૦	અરિહંતભાષિત ધર્મશ્રવણથી મોક્ષ 'ધર્મ'નો અર્થ, ધર્મના બે ભેદ, શ્રદ્ધાથી વર્તનારની સિદ્ધિ
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૭– 'કુશીલપરિભાષિત'		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન–૬+૭ નો સંબંધ, પૂર્વ અધ્યયનમાં ભગવંતનું ગુણ–કીર્તન કહ્યું,તે સુશીલ પરિભાષા હતી, એ સંબંધથી હવે કુશીલ–પરિભાષા કહે છે. 'કુશીલ'નો અર્થ, ત્રણ ભેદે નિક્ષેપ
નિ૦	૮૬	*'શીલ'ના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા, દ્રવ્યશીલના અર્થો*
નિ૦	૮૭	*ભાવશીલના બે ભેદોનું કથન*
નિ૦	૮૮	*કુશીલ પરિભાષા અધ્યયનની અન્વર્થતા, 'કુ'નો અર્થ*
નિ૦	૮૯	*શીલવાદીતા–અપ્રાસુક સેવનને આશ્રીને*
નિ૦	૯૦	*ગૌવ્રતિક,વારિભદ્રક,અગ્નિહોત્રી,જળસૌચાદિ બધા કુશીલ*

મૂ૦	૩૮૧	પૃથ્વી, અપ્ આદિ જીવનિકાયનો નામોલ્લેખ
મૂ૦ વૃ૦	૩૮૨	પૃથ્વી આદિનો હિંસક તે તે યોનિમાં ઉત્પન્ન થઈ વેદના ભોગવે (૩૮૧-૩૮૨)પૃથ્વી આદિ છ કાય જીવોના ભેદોનું કથન પૃથ્વીકાય આદિ સર્વે સુખના ઈચ્છુક, તેની હિંસાના ફળ
મૂ૦ વૃ૦	૩૮૩	ત્રસ સ્થાવર જીવોના હિંસકનું તે જ જાતિમાં ભ્રમણ અન્યકાયોને દુ:ખ દેવાથી બંધાયેલ કર્મ વડે જ જીવોનો વિનાશ કર્મોનું ફળ, તે ભવે, અન્ય ભવે કે ઘણા ભવે મળે
મૂ૦ વૃ૦	૩૮૪	ક્રૂરકર્મી જીવોના સંસાર પરિભ્રમણ થકી દુષ્કૃતોનું બંધન+વેદન પૂર્વજન્મના કર્મ ફળ વેદતા, આર્તધ્યાનથી નવા કર્મો બાંધે+વેદે
મૂ૦	૩૮૫	અગ્નિકાય આરંભી + જીવોના હિંસક કુશીલધર્મી કહેવાય
મૂ૦ વૃ૦	૩૮૬	અગ્નિકાયનો આરંભ અને તેનાથી નિવર્તવાનો ઉપદેશ સ્વજન તજીને શ્રમણ થયા પછી અગ્નિકાય આરંભ કરનાર કુશીલ ધર્મીનું સ્વરૂપ, અગ્નિકાયના આરંભથી થતી વિવિધ હિંસા
મૂ૦	૩૮૭	અગ્નિકાયના આરંભથી પૃથ્વી,પાણી આદિ અનેક જીવોની હિંસા
મૂ૦	૩૮૮	વનસ્પતિ જીવ છે, તેને છેદતા ઘણા જીવોની હિંસા
મૂ૦	૩૮૯	બીજ કે બીજોત્પન્ન જીવોનો હિંસક અસંયત, અનાર્યધર્મી છે
મૂ૦ વૃ૦	૩૯૦	વનસ્પતિ હિંસકો દીર્ઘકાળ સુધી ગર્ભાદિમાં અકાળ મૃત્યુ પામે (૩૮૭-૩૯૦) અગ્નિકાય સમારંભ મહાદોષનું કારણ. અંકુરા, વનસ્પતિ, વૃક્ષ બધા જીવ છે, તે બાલ્ય અવસ્થાથી મૃત્યુ સુધીની સ્થિતિ પામે.વૃક્ષમાં સંખ્યેય,અસંખ્યેય કે અનંતજીવ હોય વનસ્પતિ આશ્રિત જીવોની હિંસાથી ધર્મ+આત્મસુખ ન પામે. વનસ્પતિછેદક સાધુ પણ ગૃહસ્થ જ છે, તેમનું અનિયત આયુ.
મૂ૦ વૃ૦	૩૯૧	માનવભવ અને બોધિની દુર્લભતા, એકાંત દુ:ખરૂપ લોક જન્મ, મરણ, રોગ, વૃદ્ધત્વ,સંસાર બધું જ દુખરૂપ, તેમાં જીવોનું દુખીપણું, પ્રાણીનું મર્દન કરનાર દુ:ખ જ પામે + સંસારે ભમે
મૂ૦	૩૯૨	અન્યતીર્થિનો મત – નમકત્યાગ, જળસેવન, યજ્ઞથી મોક્ષ
મૂ૦	૩૯૩	સ્વ સિદ્ધાંત–ઉક્ત માન્યતાનું ખંડન, તેનાથી સંસારભ્રમણ વધે
મૂ૦	૩૯૪	જળસેવનથી મોક્ષની માન્યતાનું નિરસન –૧
મૂ૦	૩૯૫	જળસેવનથી મોક્ષની માન્યતાનું નિરસન –૨
મૂ૦	૩૯૬	જળસેવનથી મોક્ષની માન્યતાનું નિરસન –૩

મૂ૦ વૃ૦	૩૯૭	જળસેવનથી મોક્ષની માન્યતાનું નિરસન –૪ (૩૯૪–૩૯૭)જળસેવનથી મુક્તિ મળે તો–જળચરો,માછલા, કાચબા મોક્ષે જાય, જળ પાપને ધુવે તો પુણ્ય પણ ધોઈ નાખે, જલજીવોના હત્યારા પણ મોક્ષ પામે; પણ તેવું બનતું નથી
મૂ૦	૩૯૮	‘યજ્ઞ કે હવનથી મોક્ષ’ની મિથ્યા માન્યતાનું નિરસન
મૂ૦ વૃ૦	૩૯૯	બોધ ન પામેલા જીવો ઘાત પામે, બોધ પામવા માટેનો ઉપદેશ સર્વે જીવો સુખના ઈચ્છુક અને દુખના દ્વેષી, સુખ ઈચ્છુકને દુઃખ દેવાથી સુખની અપ્રાપ્તિ, જીવ સમારંભથી નરકાદિના દુઃખ
મૂ૦ વૃ૦	૪૦૦	હિંસાનું ફળ અને અહિંસાનો ઉપદેશ પ્રાણીઓને દુખદેનારા સ્વયં સંસારે ભમી દુઃખ પામે,પાપાનુષ્ઠાન થકી નિવૃત્ત થઇ આત્મગુપ્ત બને
મૂ૦	૪૦૧	આહાર સંચય, સ્નાન, વસ્ત્ર ધોવા, શૃંગારનો નિષેધ
મૂ૦	૪૦૨	સ્નાન, કંદ આદિ આહાર, મૈથુનનો નિષેધ
મૂ૦	૪૦૩	સ્વજનાદિ ત્યાગ પછી, રસ લોલુપતા–અસાધુતા છે,
મૂ૦ વૃ૦	૪૦૪	સરસ આહાર માટે ધર્મકથાદિનો નિષેધ આહાર આદિ નિમિત્ત દાનશ્રદ્ધાળુ કુળમાં જઈ કથા કરે તે કુશીલ
મૂ૦	૪૦૫	સરસ આહાર માટે દાતા–પ્રશંસા નિષેધ,
મૂ૦	૪૦૬	આહારનિમિત્ત પ્રિયવચન બોલનારનો સંયમ સાર રહિત છે
મૂ૦ વૃ૦	૪૦૭	અજ્ઞાતકુળોથી ભિક્ષા લે, શબ્દાદિ આસક્તિ ન રાખે વગેરે અજ્ઞાત પિંડનો અર્થ, આહારમાં દીનતા કે મદ ન કરે તપ અને શ્રુત બંને પરલોકમાં સ્થાન અપાવનાર છે મનોજ્ઞ–અમનોજ્ઞ વિષયોમાં સર્વથા રાગ–દ્વેષ ન કરે
મૂ૦	૪૦૮	સર્વ સંબંધ તજે, દુઃખ સહીને અકલુષિત આત્મા બને
મૂ૦	૪૦૯	સંયમનિર્વાહ માટે આહાર, પાપ નિવૃત્તિ, સંયમ સાચવવો વગેરે
મૂ૦	૪૧૦	રાગદ્વેષ નિવૃત્તિ, સર્વકર્મક્ષય પ્રયત્ન થકી સંસાર અટકાવે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૮– ‘વીર્ય’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૭+૮ નો સંબંધ, પૂર્વ અધ્યયનમાં કુશીલ અને સુશીલ કહ્યા, વીર્યાન્તરાયના ઉદય કે ક્ષયોપશમથી આવું શીલત્વ આવે તે સંબંધથી આવેલ ‘વીર્ય’નું અહી પ્રતિપાદન છે.
નિ૦	૯૧	*વીર્યના નામ આદિ છ નિક્ષેપા, દ્રવ્યવીર્યના ભેદ-પ્રભેદ*

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

નિ૦	૯૨	*અચિત્ત દ્રવ્ય વીર્યના ભેદ-પ્રભેદ*
નિ૦	૯૩	*ક્ષેત્ર અને કાલ વીર્યનું સ્વરૂપ*
નિ૦	૯૪	*ભાવ વીર્યનું સ્વરૂપ અને મન,વચન,કાયરૂપ ભાવવીર્ય*
નિ૦	૯૫	*વાગ્ વીર્યના બે ભેદ, સંભાવ્ય વાગ્ વીર્યમાં શ્યામા સ્ત્રીનું દૃષ્ટાંત* *કાય વીર્યના બે ભેદ, શ્રોત્ર આદિ ઈન્દ્રિય બળના બે ભેદ*
નિ૦	૯૬	*આધ્યાત્મિકવીર્ય,ક્ષમાવીર્ય,ઉપયોગવીર્ય,યોગવીર્ય,સંયમવીર્ય એ સર્વે ભાવવીર્ય છે.* *'પૂર્વ'નાઅર્થનું અનંતપણું*
નિ૦	૯૭	*વીર્યના ત્રણ ભેદ- પંડિત, બાળ, મિશ્ર. 'વિરતિ'નો અર્થ*
મૂ૦	૪૧૧	સ્વાખ્યાત વીર્ય ના ભેદ, વીરત્વ અને વીર વિશે પ્રશ્ન
મૂ૦ વૃ૦	૪૧૨	કર્મવીર્ય, અકર્મવીર્ય (૪૧૧-૪૧૨)વીર અને વીર્ય શબ્દનો અર્થ, વીર્યનું સ્વરૂપ, અકર્મક કે સકર્મક વીર્ય
મૂ૦	૪૧૩	પ્રમાદ એ કર્મ,અપ્રમાદ એ અકર્મ, અનુક્રમે બાલવીર્ય, પંડિતવીર્ય
મૂ૦	૪૧૪	બાળ વીર્યનું પ્રતિપાદન-શસ્ત્ર કે મંત્રનું અધ્યયન
નિ૦	૯૮	*શસ્ત્ર અને મંત્ર અધિષ્ઠિત કર્મના પાંચ ભેદ-પૃથ્વી વગેરે*
મૂ૦ વૃ૦	૪૧૫	માયાવી દ્વારા કામભોગનું સેવન અને પ્રાણહરણ માયાનો અર્થ, માયાના ગ્રહણથી ચારે કષાયોનું ગ્રહણ, કષાયથી કલુષિત અંતર આત્માવાળા થઇ પ્રાણીને હણનાર આદિ થાય
મૂ૦	૪૧૬	અસંયતો દ્વારા ત્રણ યોગ અને બે કરણથી જીવોનો ઉપઘાત
મૂ૦	૪૧૭	વૈરી વડે વૈર પરંપરા, સાવદ્ય અનુષ્ઠાન કરી દુઃખના ભાગી થાય
મૂ૦	૪૧૮	આત્મદુષ્કૃતકારી વડે કર્મ અને પાપનો બંધ,
મૂ૦ વૃ૦	૪૧૯	અજ્ઞાનીનું સકર્મવીર્ય શસ્ત્ર કે મંત્ર શીખે, માયા વડે કામભોગ આરંભે, વૈરની પરંપરા વધારે, વૈરની પરંપરા વધારે; એ સર્વે સકર્મવીર્ય
મૂ૦	૪૨૦	અકષાયી બંધન મુક્ત, સર્વે બંધન છોડીને પાપકર્મ તજી દે
મૂ૦ વૃ૦	૪૨૧	બાળવીર્યથી દુઃખ અને અશુભ ધ્યાન. મોક્ષમાર્ગ કે ધર્મશ્રવણ કરી મોક્ષ માટે પ્રયત્ન કરે
મૂ૦ વૃ૦	૪૨૨	જ્ઞાતિજનનો+મિત્રનો સંસર્ગ અનિત્ય અનિત્ય ભાવના કે અશાશ્વતતાની સમજ, ધર્મધ્યાન કોને?
મૂ૦	૪૨૩	અમમત્વ, આર્યધર્માચરણ માટે ઉપદેશ

મૂ૦ વૃ૦	૪૨૪	ગુરુ નિર્દિષ્ટ ધર્મનું આચરણ, પાપકર્મ પ્રત્યાખ્યાન 'આર્ય'નો અર્થ, તીર્થંકરનો માર્ગ કેવો છે?
મૂ૦	૪૨૫	જ્ઞાની પુરુષ આયુષ્યના ક્ષયકાળે સંલેખના કરે.
મૂ૦	૪૨૬	કાચબાની બેઠે પાપકર્મનો સંકોચ કરે
મૂ૦	૪૨૭	ઈન્દ્રિય નિગ્રહ કરે, પાપના પરિણામાદિનો ત્યાગ કરે
મૂ૦ વૃ૦	૪૨૮	કષાય જયનો ઉપદેશ 'વીર્ય'નો અર્થ, મહાવ્રતોમાં તત્પર થવાનો ઉપદેશ
મૂ૦	૪૨૯	હિંસા–અદત્ત અને જૂઠને છોડે
મૂ૦	૪૩૦	અહિંસા – સંવરનો ઉપદેશ
મૂ૦	૪૩૧	પાપકર્મના અનુમોદનનો ત્રણે કરણથી નિષેધ
મૂ૦	૪૩૨	અબુદ્ધ અને મિથ્યાદૃષ્ટિનું પરાક્રમ, કર્મબંધનું કારણ
મૂ૦	૪૩૩	બુદ્ધ અને સમ્યગદૃષ્ટિનું પરાક્રમ, સર્વથા કર્મફળરહિત
મૂ૦	૪૩૪	તપ પૂજાદિ માટે ન હોય, તપ ગોપવવું, સ્વપ્રશંસા ન કરે,
મૂ૦ વૃ૦	૪૩૫	અલ્પ–ભોજન,પાન,ભાષણ કરે, અનાસક્ત બની સંયમ આદરે 'ઉણોદરી'નો અર્થ, દ્રવ્ય+ભાવ ઉણોદરી
મૂ૦	૪૩૬	ધ્યાનયોગથી કાય વ્યુત્સર્ગ કરે, મોક્ષપ્રાપ્તિ પર્યંત સંયમ આદરે
		સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૯– 'ધર્મ'
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૮+૯ નો સંબંધ, પૂર્વ અધ્યયનમાં પડિતવીર્ય કહ્યું, તે પંડિતવીર્ય વડે ધર્મમાં ઉદ્યમ કરે, એ સંબંધે 'ધર્મ' કહે છે
નિ૦	૯૯	*ધર્મની વ્યાખ્યા, ભાવધર્મ એટલે ભાવસમાધિ+ભાવમાર્ગ*
નિ૦	૧૦૦	*ધર્મના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા, દ્રવ્યધર્મ ત્રણ ભેદે*
નિ૦	૧૦૧	*ભાવધર્મના ભેદ–પ્રભેદોનું કથન*
નિ૦	૧૦૨	*પાસત્થા, અવસન્ન, કુશીલનો અર્થ. ત્રણેનો સંસ્તવ વર્જ્ય*
મૂ૦	૪૩૭	ધર્મ વિષયક પૃચ્છા અને પ્રત્યુત્તરમાં ધર્મકથન પ્રતિજ્ઞા
મૂ૦	૪૩૮	આરંભ આસક્ત, પરિગ્રહીજીવનું વધતુ વૈર, અનંત દુઃખ–૧
મૂ૦	૪૩૯	આરંભ આસક્ત, પરિગ્રહીજીવનું વધતુ વૈર, અનંત દુઃખ–૨
મૂ૦	૪૪૦	પાપકર્તાને ભાગે કર્મવેદન આવે, તેના ધનનો ભોગ સ્વજન કરે
મૂ૦	૪૪૧	કર્મવેદનમાં કોઈ સ્વજનાદિનું શરણરૂપ ન થાય
મૂ૦	૪૪૨	મમત્વ અને અહંકાર તજી, જિનોક્ત ધર્મ આચરે
મૂ૦	૪૪૩	બાહ્ય–અભ્યંતર પરિગ્રહ ત્યાગ, સંયમપાલન

મૂ૦	૪૪૪	પૃથ્વી આદિ છકાય જીવો, તેનો આરંભ+પરિગ્રહ ત્યાગ–૧
મૂ૦	૪૪૫	પૃથ્વી આદિ છકાય જીવો, તેનો આરંભ+પરિગ્રહ ત્યાગ–૨
મૂ૦ વૃ૦	૪૪૬	મૃષાવાદ, મૈથુન, પરિગ્રહ અને અદત્ત, કર્મબંધના કારણ મૃષાવાદ આદિ શબ્દોના અર્થ
મૂ૦ વૃ૦	૪૪૭	માયા, લોભ આદિ કષાયનો નિરોધ કરવા ઉપદેશ માયા આદિ ચારે કષાયોનો અર્થ, કષાયો કર્મબંધનું કારણ
મૂ૦	૪૪૮	હાથ+પગ ધોવા+રંગવા,બસ્તિકર્મ,અંજન,હસ્તકર્મ આદિ ત્યાગ
મૂ૦	૪૪૯	ગંધ,માળા,સ્નાન,દાંતસફાઈ,પરિગ્રહ,સ્ત્રીકર્મ ત્યાગનો ઉપદેશ
મૂ૦	૪૫૦	ઔદ્દેશિક,ક્રિત,પ્રામિત્ય આદિ અનેષણીય આહારનો ત્યાગ
મૂ૦	૪૫૧	શક્તિવર્ધક ઔષધ, ચક્ષુઅંજન, ઉબટન આદિનો ત્યાગ
મૂ૦	૪૫૨	અસંયત સાથે વાત,જ્યોતિષ્ વિદ્યા,શય્યાતર પિંડ આદિ ત્યાગ
મૂ૦	૪૫૩	જુગાર,ધર્મવિરોધી ભાષા,વિવાદ,હસ્તકર્મ આદિનો ત્યાગ
મૂ૦	૪૫૪	પગરખા,છત્ર,પંખા,પરક્રિયાદિને કર્મબંધનું કારણ સમજી તજે
મૂ૦	૪૫૫	વનસ્પતિ પર મળ–મૂત્ર ન ત્યાગે,સચિત ખસેડી પ્રક્ષાલન ન કરે
મૂ૦ વૃ૦	૪૫૬	ગૃહસ્થ પાત્રમાં ભોજન–પાન ન કરે, તેમના વસ્ત્ર ન લે (૪૫૭–૪૬૦)સંસારભ્રમણનું કે સંયમવિરાધનાનું કારણ જાણી પ્રત્યાખ્યાન દ્વારા ઉપર કહેલા દોષોનો ત્યાગ કરે
મૂ૦	૪૫૭	સાધુ પલંગાદિ પર કે ગૃહસ્થઘેર બેસવું+સુવું આદિ દોષ તજે
મૂ૦ વૃ૦	૪૫૮	યશ,કીર્તિ,વંદન,કામભોગાદિ સંસારનું કારણ જાણી ત્યાગ કરે યશ,કીર્તિ,શ્લાઘા,વંદન,પૂજન,કામ શબ્દોનો અર્થ
મૂ૦	૪૫૯	નિર્વાહયોગ્ય અન્નપાન ગ્રહણ કરે, સંયમવિનાશકને તજે
મૂ૦ વૃ૦	૪૬૦	ભ૦ વીરે શ્રુત–ચારિત્ર ધર્મના આપેલ ઉપદેશનું કથન નિર્ગ્રંથ,મહાવીર,મહામુનિ,ધર્મ આડી શબ્દોના અર્થ
મૂ૦	૪૬૧	ભાષા વિવેક – ભાષા કેવી–ક્યારે–કઈ રીતે પ્રયોજે?
મૂ૦	૪૬૨	ભાષાના ચાર પ્રકાર, ભાષા વિષયક ભગવદ્ આજ્ઞા
મૂ૦	૪૬૩	હલકા,સખી,ગોત્ર કે અમનોજ્ઞ વચનો ન બોલે
મૂ૦ વૃ૦	૪૬૪	અકુશીલ રહે – કુશીલ સંગ ન કરે, તે સંગનું ફળ (૪૬૧–૪૬૪) સાધુ અભાસક અને વચનગુપ્તિયુક્ત ક્યારે ? સાધુ કેવા વચન ન બોલે? સાધુ માયા વચન ન બોલે ભાષાના સત્યા,અસત્યાદિ ચાર ભેદ. કેવી ભાષા ન બોલવી? કુશીલ સંસર્ગના દોષો, અલ્પસત્વી જીવો કુશીલને અનુસરશે

મૂ૦	૪૬૫	અકારણ ગૃહસ્થને ઘેર ન બેસે, મર્યાદા પાળે
મૂ૦	૪૬૬	શબ્દાદિ વિષયમાં અનુત્સુક,અપ્રમાદી,ઉપસર્ગાદિ સમભાવે સહે
મૂ૦	૪૬૭	આક્રોશ-વધ પરીષહ સમભાવે પ્રસન્નતાથી સહન કરે
મૂ૦ વૃ૦	૪૬૮	કામભોગ ઈચ્છા ત્યાગ, ગુરુજન થકી આચાર શિક્ષા ગ્રહણ ગૃહસ્થને ઘેર બેસવાના અપવાદિક કારણો કુમાર+કન્યાની રમતમાં સામેલ ન થવું, બહુ હસવું નહી. હસવા કે ઉત્સુક થવાથી થતો કર્મપ્રકૃતિ બંધ શબ્દાદિ કામભોગોનો અર્થ, મૂળગુણ+ઉત્તરગુણમાં ઉદ્યમ કરે આર્ય કૃત્યો આદરે, અનાર્ય કૃત્ય તજે, ગુરુકુલવાસ સેવે.
મૂ૦	૪૬૯	ઉત્તમ ગુરુની ઉપાસના કરવી, ઉપાસ્યના ગુણો
મૂ૦	૪૭૦	સમ્યકજ્ઞાન પ્રાપ્તિ માટે પ્રવજ્યા લે તે જ મોક્ષાર્થી માટે પ્રેરક બને
મૂ૦	૪૭૧	આસક્તિ, સાવદ્યાનુષ્ઠાન, અનાચાર નિષેધ
મૂ૦ વૃ૦	૪૭૨	કષાયો+ગારવોને ત્યાગી માત્ર નિર્વાણ અભિલાષા કરે સુશ્રૂષા,સુપ્રજ્ઞ,સુતપસ્વી,વીર,આત્મપ્રજ્ઞ આદિ શબ્દોનો અર્થ ઘર,દીપ,નર,વીર અને બંધનમુક્ત શબ્દની વ્યાખ્યા મનોજ્ઞ શબ્દાદિ વિષયોમાં અગૃદ્ધ રહે, અમનોજ્ઞમાં દ્વેષ ન કરે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૧૦- ‘સમાધિ’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૯+૧૦ નો સંબંધ, પૂર્વ સૂત્રમાં ધર્મ કહ્યો, તે સમાધિ હોય તો થાય, એ સંબંધથી હવે ‘સમાધિ’નું કથન
નિ૦	*૧૦૩*	*અધ્યયનનું આદિ પદ ‘આઘ’ હોવાથી અધ્યયનનું નામ આઘ છે પણ ગુણ નિષ્પન્નતાથી અધ્યયનનું નામ ‘સમાધી’ કહ્યું*
નિ૦	*૧૦૪*	*સમાધિ શબ્દના નામ આદિ છ નિક્ષેપા*
નિ૦	*૧૦૫*	*દ્રવ્યસમાધિ-શબ્દાદિ વિષયોની અનુકુલતાથી થતી સંતોષ* *બે કે વધુ દ્રવ્યોના સંયોગથી વધતો સ્વાદ એ દ્રવ્યસમાધિ* *ક્ષેત્ર અને કાલ સમાધિનું સ્વરૂપ*
નિ૦	*૧૦૬*	*ભાવસમાધિ-દર્શન,જ્ઞાન,ચરિત્ર,તપ એ ચાર, તેનું સ્વરૂપ*
મૂ૦ વૃ૦	૪૭૩	નિદાન+પ્રતિજ્ઞા રહિત, શુદ્ધ સંયમ પાળે આઘ અને મતિમાન નો અર્થ, ભગવંતે શ્રુત+ચારિત્ર ધર્મ કહ્યો ભગવંતે કેવો ધર્મ કહ્યો?,મોક્ષ પ્રતિ આત્મા સ્થપાય તેવા ધર્મ કે ધર્મસમાધિનું કથન, અપ્રતિજ્ઞ,અનિદાન, ભિક્ષુ શબ્દનો અર્થ

મૂ૦ વૃ૦	૪૭૪	હિંસાનો + અદત્તનો નિષેધ કર્મના મૂળ–પ્રાણાતિપાત આદિ, પ્રાણાતિપાત દ્રવ્યાદિ ૪ ભેદે દ્રવ્ય+ક્ષેત્ર+કાળ+ભાવ પ્રાણાતિપાતનો અર્થ અદત્તાદાન નિષેધથી પરિગ્રહ નિષેધ દ્વારા મૈથુન આદિ નિષેધ
મૂ૦ વૃ૦	૪૭૫	સર્વ પ્રાણીને આત્મવત્ માને,આસ્રવસેવન+ધાન્ય સંચય ન કરે સ્વાખ્યાતધર્મા, વિચિકિત્સા, લાઢ, પ્રજા, ભાવસાધુનો અર્થ
મૂ૦ વૃ૦	૪૭૬	સ્ત્રી પરિત્યાગ ઉપદેશ, બંધનમુક્ત થઈ સંયમ પાલન કરે સ્ત્રીમાં શબ્દાદિ પાંચે વિષયોની વિદ્યમાનતા, અસાતા વેદનીયના ઉદયથી દુખી જીવોને જાણવા
મૂ૦	૪૭૭	અજ્ઞાની જીવોનું હિંસા કૃત્યથી ભવભ્રમણ
મૂ૦	૪૭૮	ભાવ સમાધિ, પ્રાણાતિપાત વિરતિનો ઉપદેશ
મૂ૦	૪૭૯	સમત્વ ઉપદેશ, દીનતા ત્યાગ, પૂજા–પ્રશંસા કામી ન બને
મૂ૦	૪૮૦	આધાકર્મ આહાર અને સ્ત્રીનો ત્યાગ
મૂ૦	૪૮૧	હિંસાથી વૈર અને પાપની વૃદ્ધિ, તેમજ ભાવિ દુર્ગતિ
મૂ૦	૪૮૨	ધન સંચય,આસક્તિ,પાપકથાનિષેધ,ભાષાસમિતિ પાલન
મૂ૦	૪૮૩	આધાકર્મી આહાર, તે આહારની સંગતિ અને કાયમમત્વ ત્યાગ
મૂ૦	૪૮૪	એકત્વ ભાવના, મોક્ષની શ્રેષ્ઠતા, અક્રોધી+તપસ્વી બને
મૂ૦	૪૮૫	મૈથુન+પરીગ્રહ+આસક્તિ ત્યાગીને સમાધિ પ્રાપ્તિ
મૂ૦	૪૮૬	પરીષહ સહેવાનો ઉપદેશ
મૂ૦	૪૮૭	વનચગુપ્તિથી ભાવ સમાધિ, ગૃહનિર્માણ અને સ્ત્રી સંપર્ક નિષેધ
મૂ૦	૪૮૮	અક્રિયાવાદીનું દર્શન, મોક્ષ હેતુભૂત ચારિત્રધર્મના અજ્ઞાતા
મૂ૦	૪૮૯	સંસારમાં ક્રિયાવાદી–અક્રિયાવાદી – બાળબલી દેનાર મનુષ્યો
મૂ૦	૪૯૦	પૌદગલિક પદાર્થ આસક્તિ અને ધનમમત્વી
મૂ૦	૪૯૧	અશરણ ભાવના – ધન, પરિવાર આદિના ત્યાગનો ઉપદેશ
મૂ૦	૪૯૨	ધર્મી પાપથી દૂર રહે
મૂ૦	૪૯૩	હિંસા ત્યાગે
મૂ૦	૪૯૪	મૃષાવાદાદિ દોષને છોડી દે
મૂ૦	૪૯૫	સદોષ આહાર, યશઃકીર્તિ કામના નિષેધ

મૂ૦ વૃ૦	૪૯૬	નિરપેક્ષ બને, કાયમમત્વ+નિયાણું+જીવિતાશા છોડી મુક્ત બને (૪૯૩-૪૯૬) સાધુના મૂળગુણ+ઉત્તરગુણનું કથન ઉદ્ગમ+ઉત્પાદન+એષણા દોષરહિત શુદ્ધ આહારને રાગ+દ્વેષથી દૂષિત ન કરે, સંયમ યાત્રાર્થે જ આહાર વાપરે.
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન-૧૧- 'માર્ગ'		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧૦+૧૧ નો સંબંધ-પૂર્વે સમાધિ કહી, તે જ્ઞાન આદિ રૂપ છે. આ જ્ઞાનાદિ જ ભાવમાર્ગ છે, એ સંબંધે 'માર્ગ' કહે છે
નિ૦	૧૦૭	'માર્ગ'નો નિક્ષેપો નામ આદિ છ ભેદે, દ્રવ્યાદિ ૪ નિક્ષેપાના ભેદ
નિ૦	૧૦૮	દ્રવ્યમાર્ગનું સ્વરૂપ
નિ૦	૧૦૯	ક્ષેત્રમાર્ગ, કાલમાર્ગ અને ભાવમાર્ગ
નિ૦	૧૧૦	ભાવમાર્ગના ભેદ-પ્રભેદ
નિ૦	૧૧૧	દુર્ગતિ ફલવાદીના ૩૬૩ ભેદોનું કથન ક્ષેમ અને અક્ષેમને આશ્રીને 'માર્ગ'ની ચઉભંગી
નિ૦	૧૧૨	સમ્યગ્ જ્ઞાનાદિ પણ ભાવમાર્ગ, તીર્થંકરાદિ દ્વારા પ્રરૂપિત ચરક આદિ દ્વારા આચારિત માર્ગ અપ્રશસ્ત
નિ૦	૧૧૩	પાર્શ્વસ્થાદિ વડે આચરિત અને પ્રરૂપિત કુમાર્ગનુ સ્વરૂપ
નિ૦	૧૧૪	પ્રશસ્ત શાસ્ત્રપ્રીતિથી પ્રરૂપેલ સન્માર્ગનુ સ્વરૂપ
નિ૦	૧૧૫	સન્માર્ગના એકાર્થક શબ્દો- પંથ, માર્ગ, ન્યાય, વિધિ, સુગતી, ધૃતિ, હિત, સુખ, પથ્ય, શ્રેય, નિર્વૃતિ, નિર્વાણ
મૂ૦	૪૯૭	માર્ગવિષયક પ્રશ્ન-જીવ સંસાર કઈ રીતે પાર કરે?
મૂ૦	૪૯૮	શુદ્ધ,સર્વ દુખવિમોક્ષી,અનુત્તર માર્ગ જણાવવા વિનંતિ
મૂ૦	૪૯૯	દેવ કે મનુષ્યને કયો સાચો માર્ગ બતાવવો, તે પ્રશ્ન
મૂ૦ વૃ૦	૫૦૦	દેવ કે મનુષ્યને બતાવવાના માર્ગ વિશેનું કથન (૪૯૭+૪૯૮) જમ્બૂસ્વામી દ્વારા સુધર્માસ્વામીને કરાયેલ પ્રશ્ન સુધર્માસ્વામીએ આપેલ પ્રત્યુત્તર-પરમાર્થમાર્ગ કથન પ્રતિજ્ઞા
મૂ૦	૫૦૧	ભગવંત કથિત માર્ગ અતિ કઠિન, તે માર્ગે અનેક તરે છે -૧
મૂ૦	૫૦૨	ભગવંત કથિત માર્ગ અતિ કઠિન, તે માર્ગે અનેક તરે છે -૨
મૂ૦	૫૦૩	પૃથ્વી આદિ જીવનિકાયની સંખ્યા છ જ છે -૧
મૂ૦ વૃ૦	૫૦૪	પૃથ્વી આદિ જીવનિકાયની સંખ્યા છ જ છે -૨ માર્ગ પ્રાપ્તિ અનુક્રમે-ચાર કષાયના ઉદયે સમ્યક્ત્વની અપ્રાપ્તિ, છ જીવનિકાયની ઓળખ અને તેના ભેદોનું કથન

મૂ૦	૫૦૫	જીવોનું યોગ્ય પ્રતિલેખન, કોઈ જીવની હિંસા ન કરવી
મૂ૦	૫૦૬	અહિંસાને જ સિદ્ધાંતરૂપે જાણે
મૂ૦	૫૦૭	ત્રસ+સ્થાવર જીવોની હિંસાથી અટકતા શાંતિમય નિર્વાણ મળે
મૂ૦ વૃ૦	૫૦૮	જિતેન્દ્રિયો આજીવન કોઈ સાથે વૈર ન રાખે (૫૦૫–૫૦૮)પૃથ્વી આદિ પાંચેમાં જીવોના અસ્તિત્વની સિદ્ધિ જીવહિંસાથી અટકવું એટલે જીવ અને જીવવધના કર્મબંધનું જ્ઞાન ક્ષેત્ર પ્રાણાતિપાતનું કથન, વિરતિવાનને નિર્ભયપણું
મૂ૦	૫૦૯	એષણા સમિતિ પાલન
મૂ૦	૫૧૦	નિર્દોષ આહાર ગ્રહણએશનીય માટે ઉપદેશ –૧
મૂ૦	૫૧૧	નિર્દોષ આહાર ગ્રહણ માટે ઉપદેશ –૨
મૂ૦ વૃ૦	૫૧૨	જીવહિંસાકારી ક્રિયા કરનારની અનુમોદના ન કરે (૫૦૯–૫૧૨)સંવૃત્ત,મહાપ્રજ્ઞ,ધીર,એષણીય,પૂતિકર્મના અર્થ
મૂ૦	૫૧૩	દાનકાર્યમાં વિધિ કે નિષેધ ન કરે, તે કરવાથી થતી હાનિ –૧
મૂ૦	૫૧૪	દાનકાર્યમાં વિધિ કે નિષેધ ન કરે, તે કરવાથી થતી હાનિ –૨
મૂ૦	૫૧૫	દાનકાર્યમાં વિધિ કે નિષેધ ન કરે, તે કરવાથી થતી હાનિ –૩
મૂ૦	૫૧૬	દાનકાર્યમાં વિધિ કે નિષેધ ન કરે, તે કરવાથી થતી હાનિ –૪
મૂ૦	૫૧૭	દાનમાં પુણ્ય કે પાપ ન કહી કર્માશ્રવ રોકી નિર્વાણ પ્રાપ્ત કરે
મૂ૦	૫૧૮	ચંદ્રની ઉપમાંથી મોક્ષની શ્રેષ્ઠતા, નિર્વાણ સાધના ઉપદેશ
મૂ૦	૫૧૯	મોક્ષમાર્ગને દ્વીપની અને સંસારને પ્રવાહની ઉપમા
મૂ૦ વૃ૦	૫૨૦	શુદ્ધ ધર્મોપદેશકના લક્ષણો (૫૧૭–૫૨૦)સાધુને મૌન કે અનવદ્ય વચન બોલવાનો ઉપદેશ નિર્વાણ જ મુખ્ય હોવાથી સાધુ સર્વ ક્રિયા નિર્વાણાર્થે કરે તીર્થંકર આદિએ દ્વીપરૂપ કહેલ ધર્મનું સ્વરૂપ
મૂ૦	૫૨૧	સ્વયંને જ્ઞાની માનનાર, સમાધિથી દૂર રહે
મૂ૦ વૃ૦	૫૨૨	ઔદ્દેશિક આદિ આહાર ભોગવનાર અસમાહિત, અખેદજ્ઞ આસક્તમનથી આહાર આદિ પ્રાપ્તિ માટે આર્તધ્યાન, આ લોકના સુખેચ્છુને ધર્મધ્યાન અસંભવ,તેઓ ભાવસમાધિથી કેમ દૂર રહે?
મૂ૦	૫૨૩	વિષયેચ્છાનું ધ્યાનકર્તાને જળચરના મત્સ્યધ્યાનની ઉપમા–૧
મૂ૦	૫૨૪	વિષયેચ્છાનું ધ્યાનકર્તાને જળચરના મત્સ્યધ્યાનની ઉપમા–૨
મૂ૦	૫૨૫	ઉન્માર્ગગામી દુખી થઇ મરણની ઈચ્છા કરે

મૂ૦	૫૨૬	મિથ્યાદષ્ટિ શ્રમણ સછીદ્ર નાવારૂઢ અંધ નાવિક સમાન–૧
મૂ૦	૫૨૭	મિથ્યાદષ્ટિ શ્રમણ સછીદ્ર નાવારૂઢ અંધ નાવિક સમાન–૨
મૂ૦	૫૨૮	ભ૦ મહાવીર પ્રરુપિત ધર્મથી આત્મ ઉદ્ધાર
મૂ૦	૫૨૯	ઈન્દ્રિય વિષય નિવૃત્તિથી સંયમમાં પરાક્રમી બને
મૂ૦	૫૩૦	નિર્વાણ ગવેષી મુનિ કષાય ત્યાગ કરે
મૂ૦	૫૩૧	ધર્મવૃદ્ધિ–પાપત્યાગ–તપમાં રતિ કરે, ક્રોધ+માન ન કરે
મૂ૦ વૃ૦	૫૩૨	શાંતિના વિષયમાં સર્વ તીર્થંકરોની સમાન પ્રરુપણા શાંતિ એટલે ભાવમાર્ગ, ત્રણે કાલના તીર્થંકરોએ એ જ પ્રરુપણા અને આચરણા કરી છે
મૂ૦ વૃ૦	૫૩૩	પરિષહ+ઉપસર્ગમાં સ્થિર રહેવા મેરુની નિષ્કંપતાનું દૃષ્ટાંત પરિષહાદિને સંસારનો સ્વભાવ જાણી, તેના જય માટે પુરુષાર્થ કરવા ગોપાલ અને વાછરડાનું દૃષ્ટાંત
મૂ૦	૫૩૪	જીવનપર્યંત શુદ્ધ આહાર, કષાય ત્યાગનો ઉપદેશ
		સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૧૨– 'સમવસરણ'
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧૧+૧૨ નો સંબંધ–પૂર્વે 'માર્ગ' કહ્યો,
નિ૦	૧૧૬	*સમવસરણના નામ આદિ છ નિક્ષેપા, દ્રવ્ય,ક્ષેત્ર,કાળ નિક્ષેપો*
નિ૦	૧૧૭	*ભાવ સમવસરણ–ઔદયિક આદિ છ ભાવનું ભેદો સહિત કથન*
નિ૦	૧૧૮	*ભાવ સમવસરણ–ક્રિયાવાદી આદિ ચારનું સ્વરૂપ*
નિ૦	૧૧૯	*ક્રિયાવાદી આદિ ચારના ભેદ–પ્રભેદ*
નિ૦	૧૨૦	*સમવસરણ અધ્યયનનો અર્થ, ગણધરો દ્વારા અધ્યયન કથન*
નિ૦	૧૨૧	*ક્રિયાવાદીનું સમ્યક્ દૃષ્ટિપણું, અક્રિયાવાદ આદિનો મિથ્યાવાદ* *કાલ,સ્વભાવ,નિયતિ,કર્મ,પુરુષાર્થ ભેગા મળે તે સમ્યક્ત્વ*
મૂ૦	૫૩૫	પ્રવાદી ૪ ભેદે ક્રિયાવાદી,અક્રિયાવાદી,વિનયવાદી,અજ્ઞાનવાદી
મૂ૦	૫૩૬	અજ્ઞાનીનું મૃષાવાદીપણું
મૂ૦	૫૩૭	વૈનયિકનું અસત્યને સત્ય અને અસાધુનુ સાધુપણે ચિંતવન
મૂ૦ વૃ૦	૫૩૮	અક્રિયાવાદી, ક્રિયા નથી તેમ કહે છે અજ્ઞાનવાદી, વિનયવાદી, અક્રિયાવાદી અને ક્રિયાવાદીનું દર્શન
મૂ૦ વૃ૦	૫૩૯	મિશ્રભાવી નાસ્તિકો દ્વારા પ્રયોજાતું વાક્ છળ નાસ્તિકો,બૌદ્ધો આદિનો મિશ્રભાવ અને જૈનમતે તેમનું ખંડન
મૂ૦	૫૪૦	અક્રિયાવાદી વડે વિવિધરૂપે પ્રરુપણા, તે માનનારનું ભવભ્રમણ

મૂ૦	૫૪૧	શૂન્યવાદ અક્રિયાવાદ છે અક્રિયાવાદીનુ –૧
મૂ૦	૫૪૨	શૂન્યવાદ અક્રિયાવાદ છે અક્રિયાવાદીનું –૨
મૂ૦	૫૪૩	શુન્યવાદીને અલ્પજ્ઞાન અક્રિયાવાદી નિમિત્તશાસ્ત્ર વિરોધી –૧
મૂ૦	૫૪૪	શુન્યવાદીને અલ્પજ્ઞાન અક્રિયાવાદી નિમિત્તશાસ્ત્ર વિરોધી –૨
મૂ૦ વૃ૦	૫૪૫	લોકસમીક્ષા વડે યથાતથ્ય પ્રરુપણા,જ્ઞાન અને ક્રિયાથી મુક્તિ ક્રિયાવાદના દૂષણોનું દર્શન, ક્રિયાવાદનુ જૈન મતથી ખંડન
મૂ૦	૫૪૬	મિથ્યાત્વથી,રાગ+દ્વેષાદિથી સંસાર વૃદ્ધિ – કેવલીનો ઉપદેશ
મૂ૦ વૃ૦	૫૪૭	સર્વે જીવો સંસારમાં કર્માનુસાર પરિભ્રમણ કરે છે જીવોના ભેદોનુ કથન બે ભિન્ન પ્રકારે
મૂ૦ વૃ૦	૫૪૮	સંસારની દુસ્તરતા, વિષયી અને આસક્ત જીવોનું સંસારભ્રમણ સંસારની અપારતા અને સ્વરૂપ
મૂ૦ વૃ૦	૫૪૯	અજ્ઞાની કર્મક્ષય ન કરે, સંતોષી ધીરપુરુષ કર્મ નિવારે છે. સાવદ્યકર્મથી પાપક્ષય ન થાય,આશ્રવનિરોધથી કર્મ ખપે અન્ય કષાયો કરતા લોભ કષાયની પ્રધાનતા
મૂ૦ વૃ૦	૫૫૦	બુદ્ધપુરુષો જ સંસાર પાર કરે, સંસારી જીવો માટે નેતા બની શકે લોભ છોડનાર કેવા થાય? તેનું કથન
મૂ૦	૫૫૧	જીવહિંસાજુગુપ્સકો હિંસા ન કરે, સંયમમાં રમણ કરે
મૂ૦ વૃ૦	૫૫૨	સર્વ જીવને આત્મવત્ માનનાર લોકદર્શી છે, તે સંયમિત બને છે લોકનું સ્વરૂપ, દ્રવ્ય–ક્ષેત્ર–કાળ–ભાવથી લોક
મૂ૦	૫૫૩	ધર્મોપદેશક જ રક્ષક છે, ધર્મતત્ત્વ જ્ઞાતા પાસે વસવાનો ઉપદેશ
મૂ૦	૫૫૪	ક્રિયાવાદનું કથન કરવાની યોગ્યતા કોની? –૧
મૂ૦ વૃ૦	૫૫૫	ક્રિયાવાદનું કથન કરવાની યોગ્યતા કોની? –૨ આત્મા,ગત્યાગતિ,શાશ્વતાશાશ્વત,જન્મમરણા,જીવોના વિવિધ દુ:ખ, આશ્રવ–સંવર–નિર્જરાના જ્ઞાતા જ ક્રિયાવાદનું કથન કરે ** નૈયાયિક દર્શનાનુસાર પ્રમાણ,પ્રમેય,સંશય,પ્રયોજન આદિ ૧૬ પદાર્થોનું સ્થાપન અને જૈનાચાર્ય દ્વારા તેનું ખંડન ** વૈશેષિક,સાંખ્ય,બૌદ્ધ આદિ મતો અને તેનું ખંડન
મૂ૦	૫૫૬	અનાસક્ત ભાવ,જીવન+મરણ આશારહિતતા,સંયમી વિચરણ
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૧૩– 'યથાતથ્ય'		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧૨+૧૩ નો સંબંધ–પૂર્વે અન્યવાદીના મતો અને તેનું નિરાકરણ બતાવ્યું, તે યાથાતથ્ય વડે થાય,એ સંબંધે અધ્યયન

નિ૦	૧૨૨	યાથાતથ્ય શબ્દની ઉત્પત્તિ, તથા શબ્દના નામાદિ ૪ નિક્ષેપા
નિ૦	૧૨૩	ભાવતથ્યમાં ઔદયિક આદિ છ ભાવોનું કથન, અથવા આત્મામાં રહેલ ભાવતથ્ય ૪ ભેદે–જ્ઞાન,દર્શન,ચારિત્ર,વિનય
નિ૦	૧૨૪	સૂત્ર અનુસાર અર્થનું કથન, સૂત્રાનુસાર વર્તન એ યાથાતથ્ય
નિ૦	૧૨૫	આચાર્યપરંપરાનો છેદ કરનારા જમાલી માફક નાશ પામે
નિ૦	૧૨૬	આત્મગર્વી,સંયમ+તપમાં ઉદ્યમ કરવા છતાં દુઃખમુક્ત ન થાય
મૂ૦	૫૫૭	રત્નત્રય,સારાનરસા ગુણ,શીલઅશીલ,શાંતિઅશાંતિનું કથન
મૂ૦	૫૫૮	નિહ્નવનું સ્વરુપ–ધર્મદાતાનું અવર્ણવાદીપણું
મૂ૦ વૃ૦	૫૫૯	વિશુદ્ધમાર્ગ દૂષક, વિપરીત અર્થપ્રરુપક ગુણના ભાજન ન બને ભણનારના ગુણો અથવા ગુરુ શુશ્રુષાનુ ફળ
મૂ૦	૫૬૦	જ્ઞાનદાતાના નામના ગોપક+અસાધુ અનંત સંસારીપણાને પામે
મૂ૦ વૃ૦	૫૬૧	‘ક્રોધી’ અશિષ્ટભાષી,અનુપશાંત અને દુખી થનાર હોય છે પગદંડી માર્ગે ચાલતા અંધના દૃષ્ટાંતે આવા ક્રોધીનું ભવભ્રમણ
મૂ૦	૫૬૨	કલહકારી, સમભાવી ન બને; અક્રોધી, અમાયી બને
મૂ૦ વૃ૦	૫૬૩	સુવિનિત શિષ્ય –આજ્ઞાપાલક,લજ્જાળુ,શ્રદ્ધાળુ,સમભાવી હોય ઉપદેશાનુસાર વર્તનાર ‘તથાર્ચ’ કેવો થાય?
મૂ૦	૫૬૪	સ્વયંને જ્ઞાની માની ગર્વ કરનાર તપસ્વી બીજાને નિર્ગુણી માને
મૂ૦ વૃ૦	૫૬૫	ઉક્ત અહંકારી સાધુ સંસારે ભમે અને સર્વજ્ઞોક્તમાર્ગ બહાર થાય જ્ઞાન,તપ,સંયમનો અભિમાની સ્વને ગુણી અને અન્યને નિર્ગુણી માને તેનું ભાવપાશબદ્ધ એકાંત સંસારભ્રમણ, સર્વજ્ઞમત બહાર
મૂ૦	૫૬૬	શુદ્ધઆહારી, ગોત્રમદ રહિતતા એ સાચું સાધુપણું
મૂ૦	૫૬૭	દુર્ગતિથી રક્ષા જ્ઞાન+ચારિત્રથી,જાતિ+કુળથી નહીં, ગૃહસ્થકર્મસેવી કર્મવિમોચન માટે સમર્થ ન થાય
મૂ૦	૫૬૮	પૂજા–પ્રતિષ્ઠાઈચ્છુક અભિમાની, સંસારના જન્માદિ દુખો પામે
મૂ૦	૫૬૯	સાચા સાધુના લક્ષણ–સુસધુવાદી,ભાષાવાન્ વગેરે
મૂ૦	૫૭૦	સાધુના દોષો–જ્ઞાન કે લાભનો મદકર્તા સાધુ બાળબુદ્ધિ છે
મૂ૦	૫૭૧	બુદ્ધિ,તપ,ગોત્ર આદિ મદરહિત જ, સાચોપંડિત છે
મૂ૦	૫૭૨	ધીરપુરુષ – ધર્મીજન મદ ત્યાગે છે અને મોક્ષ પામે છે.
મૂ૦ વૃ૦	૫૭૩	અન્નપાનની આસક્તિ રહિત શુદ્ધ આહાર–ગવેષણા કરે ભિક્ષણશીલ ભિક્ષુ કેવો હોય? મૃતાર્ચ અને મુદર્ચ શબ્દનો અર્થ જિનકલ્પીનો અભિગ્રહ અને ગ્રહ, સ્થવિર ભિક્ષા કઈરીતે લે?

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦ વૃ૦	૫૭૪	રતિ+અરતિ ત્યાગી એકત્વ ભાવ સેવે, ભાષાવિવેક રાખે ભિક્ષા માટે ગામમાં પ્રવેશતા મુનિના લક્ષણો, સંયમમાં ઉદ્યમી
મૂ૦	૫૭૫	ધર્મ ઉપદેશ દેવાની વિધિ –૧
મૂ૦	૫૭૬	ધર્મ ઉપદેશ દેવાની વિધિ –૨
મૂ૦	૫૭૭	ધર્મ ઉપદેશ દેવાની વિધિ –૩
મૂ૦	૫૭૮	પ્રશંસાની કામના રહિત, અનર્થોને ત્યાગીને અકસાયી બને
મૂ૦	૫૭૯	હિંસા અને માયા સ્થાનનો ત્યાગ કરી વિચરે
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૧૪– 'ગ્રંથ'		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧૩+૧૪ નો સંબંધ– પૂર્વ અધ્યયનમાં સમ્યક્ચારિત્ર કહ્યું,તે બાહ્યઅભ્યંતરગ્રંથપરિત્યાગે શોભે, તે સંબંધે અધ્યયન
નિ૦	૧૨૭	*'ગ્રંથ' નિક્ષેપ–નામાદિ ૪ ભેદે, શિષ્ય ૨ ભેદે પ્રવ્રજ્યા+શિક્ષા*
નિ૦	૧૨૮	*'શિક્ષા' ગ્રહણકર્તા શિષ્ય બે ભેદે–ગ્રહણ, આસેવન* *ગ્રહણ શિક્ષાના ત્રણ ભેદ– સૂત્ર, અર્થ, ઉભય*
નિ૦	૧૨૯	*આસેવન શિક્ષાના બે ભેદ, મૂળગુણ+ઉતરગુણનો અર્થ+પાલન*
નિ૦	૧૩૦	*આચાર્યના બે ભેદ– દિક્ષાદાતા, શિક્ષાદાતા*
નિ૦	૧૩૧	*આચાર્ય ૩ ભેદે–સૂત્ર,અર્થ,તદુભય; ૨ ભેદે–મૂળ+ઉત્તરગુણ*
મૂ૦	૫૮૦	શિક્ષા પ્રાપ્ત કરતા સાધુ બ્રહ્મચારી,આજ્ઞાપાલક,અપ્રમાદી બને
મૂ૦	૫૮૧	બાળપક્ષીની ઉપમાથી અગીતાર્થ,ગચ્છનિર્ગત સાધુની દુર્ગતિ ૧
મૂ૦	૫૮૨	બાળપક્ષીની ઉપમાથી અગીતાર્થ,ગચ્છનિર્ગત સાધુની દુર્ગતિ ૨
મૂ૦ વૃ૦	૫૮૩	ગુરુકૂળવાસ ઉપદેશ, ગચ્છમાં વસવું મોરનુ નૃત્ય અને બકરીના ગળામાં અટકેલને પગપ્રહારનું દષ્ટાંત
મૂ૦	૫૮૪	ઉત્તમ સાધુવત્ આચરણકર્તા જ સમિતિ,ગુપ્તીમાં નિષ્ણાંત બને
મૂ૦	૫૮૫	અનાશ્રવી સાધુ સંયમમાં વિચરે, પ્રમાદ તજે, નિ:શંક બને
મૂ૦	૫૮૬	અનુશાસિત કરાયા છતાં અસ્થિર રહેનાર સંસાર પાર ન પામે
મૂ૦	૫૮૭	અન્ય વડે અનુશાસિત કરાતા ક્રોધાદિ ન કરે,અપ્રમાદી થાય–૧
મૂ૦	૫૮૮	અન્ય વડે અનુશાસિત કરાતા ક્રોધાદિ ન કરે,અપ્રમાદી થાય–૨
મૂ૦	૫૮૯	વનમાં સાચો માર્ગ બતાવનારનું દૃષ્ટાંત અને તેનો નિષ્કર્ષ
મૂ૦ વૃ૦	૫૯૦	સાધુ, સાચો માર્ગ બતાવાનારનું સમ્યક્ સન્માન કરે વનની માફક અન્ય દૃષ્ટાંતો–અગ્નિથી બળતા ઘરમાં કોઈ જગાડે, વિષયુક્ત સ્નિગ્ધભોજનમાં કોઈ બતાવે કે ઝેર છે, વગેરે

મૂ૦	૫૯૧	અંધારી રાત્રે ન જોઈ શકતો ભોમિયો સૂર્ય ઉગતા બધું શોધી લે
મૂ૦	૫૯૨	ધર્મ ન જાણતો અબુદ્ધ, જિનવચન સાંભળી બધું જાણી લે
મૂ૦	૫૯૩	જયણાથી સંયમ પાલન, જીવમાત્ર પર દ્વેષ ન કરે
મૂ૦ વૃ૦	૫૯૪	સમાધિના વિષયમાં પૂછે, કૈવલિક સમાધિ હૃદયમાં ધારણ કરે ભણાવનાર કેવા હોય? ભણનાર કેવા હોય? તેમના લક્ષણો
મૂ૦	૫૯૫	સમાધિરૂપ મોક્ષમાર્ગમાં સ્થિર થઇ કર્મનિરોધ કરે
મૂ૦	૫૯૬	ઈષ્ટાર્થથી સિદ્ધાંતજ્ઞાતા બને, તપ સંયમથી મુક્તિપામે
મૂ૦	૫૯૭	સદ્ધર્મ જાણીને–પ્રરુપે–કર્મોનો અંત કરે, તરણતારણ બને
મૂ૦	૫૯૮	પ્રાજ્ઞ સાધુ વ્યાખ્યાન કરતી વેળા શું શું ધ્યાન રાખે?
મૂ૦	૫૯૯	મંત્રપ્રયોગ ન કરે, ઈચ્છારહિત બને, અસાધુધર્મોપદેશન કરે
મૂ૦	૬૦૦	ભિક્ષુ, ઉપહાસ ન કરે,અકિંચન રહે,આત્મપ્રશંસાદિ ન કરે
મૂ૦	૬૦૧	ભિક્ષુ સ્યાદ્વાદ થી પ્રરુપણા કરે,મિશ્ર ભાષા ન બોલે
મૂ૦	૬૦૨	સાધુ સંક્ષિપ્ત, નિર્દોષ, સરસ, સરળ ભાષામાં વ્યાખ્યા કરે
મૂ૦ વૃ૦	૬૦૩	ભિક્ષુ, સમ્યક્ શ્રવણ કરી,પાપ વિવેકથી આજ્ઞાશુદ્ધ વચન બોલે (૬૦૦–૬૦૩) સાધુ કઈરીતે વ્યાખ્યાન કરે?તેનું વિસ્તૃત કથન
મૂ૦ વૃ૦	૬૦૪	આગમઅભ્યાસી, શુદ્ધ પ્રરુપક સાધુ ભાવ સમાધિ પામે સર્વજ્ઞોક્ત આગમને ગ્રહણશિક્ષાથી ગ્રહણ કરે, આસેવનશિક્ષાથી તેનું યોગ્ય પાલન કરે ઈત્યાદિ વિધિ...
મૂ૦	૬૦૫	સૂત્ર+અર્થને યથાતથ્ય જ સમજાવે, શિક્ષાદાતાની ભક્તિ કરે
મૂ૦ વૃ૦	૬૦૬	શુદ્ધ સૂત્રજ્ઞ,ધર્મજ્ઞાતા,લોકમાન્ય વચની જ સમાધિ કહી શકે સૂત્રનો ઉપસંહાર કર–સર્વજ્ઞ કથિત જ્ઞાનાદિ કે ભાવ સમાધિને પ્રતિપાદિત કરનાર કેવા હોય?
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૧૫– 'આદાન'		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧૪+૧૫ નો સંબંધ–પૂર્વે 'ગ્રંથ'નો ત્યાગ બતાવ્યો, ગ્રંથત્યાગથી સાધુ 'આદાનીય' બને છે તેથી આદાનીય નામ છે.
નિ૦	*૧૩૨*	*આદાન કે આદાનીય અધ્યયનનું 'જમતીય' એવું પણ નામ,*
નિ૦	*૧૩૩*	*'આદાન' નો ગ્રહણ એવો પર્યાય પણ છે. બંનેના ૪ નિક્ષેપા*
નિ૦ વૃ૦	*૧૩૪*	*આદાનના નામ આદિ ૪ નિક્ષેપા, દ્રવ્ય+ભાવ આદાનના ભેદો* ગ્રહણના નામ આદિ ૪ નિક્ષેપા, આદાન અને ગ્રહણ પર્યાય નામો આદાનીય નામનું કારણ–શ્લોકનું પહેલું અને પાછલાનું છેલ્લુ પદ બંનેનો શબ્દાર્થ આદાનીય અથવા વિશિષ્ટ જ્ઞાનાદિ તે આદાનીય

		અંત+આદિ પદોના સંકલનથી 'સંકલિકા' નામ,તેના ૪ નિક્ષેપા 'આદિ'ને આશ્રીને આદાન કહે, તેના માટે આદિના ૪ નિક્ષેપા
નિ૦	૧૩૫	ભાવ આદિ– આગમથી+નોઆગમથી
નિ૦	૧૩૬	આગમથી ભાવઆદિ–ભાવ આદિ અનેક પ્રકારે.
મૂ૦ વૃ૦	૬૦૭	દર્શનાવરણીય (આદિ) કર્મક્ષયથી ત્રિકાલજ્ઞાતા બને પૂર્વસૂત્ર+આ સૂત્રનો સંબંધ, બધાનું યથાવસ્થિત સ્વરૂપ કહેવાથી તે 'પ્રણેતા' છે દર્શાનાવરણીયના ગ્રહણથી ઘાતીચતુષ્કના અંતકર જાણવા
મૂ૦ વૃ૦	૬૦૮	સંશયઅંતકર, ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાનધારક, શુદ્ધ પ્રરુપક સર્વત્ર ન હોય ઘાતીચતુષ્કના અંતકર કેવા હોય? દર્શનાવરણીયક્ષયના કથન વડે જ્ઞાનથી દર્શન ભિન્ન બતાવ્યું સર્વજ્ઞના વિશેષ જ્ઞાનના કથન વડે મિમાંસક મતનું ખંડન બૌદ્ધ, કપિલ ઉલુક, અન્યતીર્થિકના મતોનું ખંડન
મૂ૦ વૃ૦	૬૦૯	સર્વજ્ઞોક્ત તત્ત્વ જ સત્ય, સુભાષિત છે. જીવમાત્ર સાથે મૈત્રી રાખે કુતીર્થિકોનું અસર્વજ્ઞત્વ અને અરિહંતોના સર્વજ્ઞ સમાન
મૂ૦	૬૧૦	જીવમાત્ર સાથે અવિરોધ તે જ સાધુ ધર્મ, ધર્મભાવના ઉપદેશ
મૂ૦	૬૧૧	ભાવનાથી આત્મ શુદ્ધિ અને નિર્વાણ
મૂ૦	૬૧૨	પાપકર્મજ્ઞાતાને બંધનમુક્તિ, સંવૃત્ મેધાવીના પૂર્વકર્મ નષ્ટ થાય
મૂ૦ વૃ૦	૬૧૩	કર્મબંધ ન કરનારના જન્મમરણ અટકે (૬૧૧–૬૧૩) નાવના દૃષ્ટાંતે જીવ સર્વ દુખાત્મક સંસારમાંથી મોક્ષરૂપી કિનારે કઈ રીતે પહોંચે તેનું કથન મુક્તાત્માનું કર્મ અભાવે સંસારમાં પુનરાગમન ન થાય
મૂ૦	૬૧૪	પૂર્વકર્મરહિત જીવ ન મરે, સ્ત્રીઓ વડે પણ ન જીતાય
મૂ૦ વૃ૦	૬૧૫	સ્ત્રી મોહથી મુક્તને જ મુક્તિ, તેઓ જીવનની આકાંક્ષા ન કરે સ્ત્રીનું સ્વરૂપ, સ્ત્રીને આશ્રવનું દ્વાર કેમ કહ્યું?
મૂ૦	૬૧૬	મોક્ષ સન્મુખના લક્ષણો–અસંયમથી નિવૃત્ત અને કર્મોનો ક્ષય કરે
મૂ૦	૬૧૭	અનુશાસનનો અર્થ, અનુશાસક કેવા ઓય?
મૂ૦	૬૧૮	છિન્નસ્રોત, પ્રલોભનથી ન લેપાય, દાંત અનુપમદશા પામે
મૂ૦	૬૧૯	અનન્ય સદૃશ, અવિરોધી જ પરમાર્થદર્શી બને
મૂ૦	૬૨૦	આકાંક્ષાના અંતકર માર્ગદર્શક બને,મોહનીયકર્મ અંતે સંસાર અંત
મૂ૦	૬૨૧	વિષયતૃષ્ણા નાશક અંતપ્રાંત આહારથી સંસારનો અંત કરે,

મૂ૦	૬૨૨	દેવગતિ કે મુક્તિ માત્ર મનુષ્ય ગતિની યોગ્યતા
મૂ૦	૬૨૩	મનુષ્ય જ દુખોનો અંત કરે, મનુષ્ય ભવ દુર્લભ
મૂ૦	૬૨૪	માનવભવ ગુમાવ્યા પછી બોધી+ધર્મઉપદેષ્ટાની પ્રાપ્તિદુર્લભ
મૂ૦	૬૨૫	શુદ્ધધર્મ–પ્રરુપક અને આચરપાલકને ફરી જન્મ ન હોય
મૂ૦	૬૨૬	મેધાવી તથાગતની સંસારમાં અનુત્પત્તી; તીર્થંકર કેવા હોય?
મૂ૦	૬૨૭	મોક્ષ પ્રાપ્ત કરાવે તેવા અનુત્તર સ્થાનનો ભગવંત દ્વારા ઉપદેશ
મૂ૦	૬૨૮	જ્ઞાની સમર્થ વીર્યથી નિર્જરા અને સંવર કરે
મૂ૦	૬૨૯	વીર પુરુષ કર્મરજ ન બાંધે, કર્મક્ષય કરી મોક્ષ સન્મુખ થાય
મૂ૦	૬૩૦	શલ્યરહીતતાથી જીવો તર્યા કે દેવ થયા છે
મૂ૦	૬૩૧	દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્રના આરાધન અને પ્રરુપણાથી મુક્તિ
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૧, અધ્યયન–૧૬– ‘ગાથા’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૧૫+૧૬ નો સંબંધ–પૂર્વ અધ્યયનમાં જે વિષયો વિધિ નિષેધથી કહ્યા, તેને તે રીતે આચરતો સાધુ થાય, તે અહી કહે છે અધ્યયન–૧–સ્વ અને પર સિદ્ધાંતના જ્ઞાનથી સમ્યકત્વી થાય અધ્યયન–૨–કર્મ નાશ કરવાના હેતુથી કર્મનાશ કરી સાધુ થાય એ રીતે પ્રત્યેક અધ્યયનના નિષ્કર્ષો વૃત્તિકારે બતાવેલ છે.
નિ૦	૧૩૭	*‘ગાથા’ના નામ આદિ ૪ નિક્ષેપા, દ્રવ્યગાથાના ભેદો*
નિ૦	૧૩૮	*ભાવગાથાનું સ્વરૂપ, ગાથાનું બીજું નામ ‘મધુર’*
નિ૦	૧૩૯	*‘ગાથા’નું સ્વરૂપ બીજી રીતે–જોઈતા અર્થો એકઠા કરી જેમાં ગુંથાયા હોય અને સમુદ્ર છંદથી જેની રચના થઇ હોય*
નિ૦	૧૪૦	*પંદરે અધ્યયનોનો એકીકૃત અર્થ*
નિ૦	૧૪૧	*ગાથા ષોડશક અધ્યયન પ્રતિપાદનની પ્રતિજ્ઞા*
મૂ૦ વૃ૦	૬૩૨	અનગાર ગુણવર્ણન, બ્રાહ્મણ–શ્રમણ–ભિક્ષુ–નિર્ગંથનું સ્વરુપ ઉક્ત બ્રાહ્મણ,શ્રમણ આદિ શબ્દોની અતિ વિસ્તૃત સમજ

શ્રુતસ્કંધ–૧–સટીક વિષયાનુક્રમ સમાપ્ત

શ્રુતસ્કંધ–૨–		
વૃ૦	ભૂ૦	શ્રુતસ્કંધ– ૧+૨ નો સંબંધ–પૂર્વ શ્રુતસ્કંધમાં કહેલ વિષય અહી દૃષ્ટાંત સહીત વિસ્તારથી કહે છે.
નિ૦	૧૪૨	‘મહત્’ શબ્દના નામ આદિ છ નિક્ષેપા, તેના ભેદો
નિ૦ વૃ૦	૧૪૩	અધ્યયનના નામ આદિ છ નિક્ષેપા અધ્યયન–૧ ‘પૌંડરીક’માં ઉપક્રમ, આનુપૂર્વી, નામ, પ્રમાણ, વક્તવ્યતા, અર્થાધિકાર અને સમવતાર એ છ ભેદોનું કથન
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન–૧–પૂર્વેની નિર્યુક્તિ		
નિ૦	૧૪૪	‘પૌંડરીક’ ના નિક્ષેપા ૮ પ્રકારે– નામ, સ્થાપના, દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ, ગણના, સંસ્થાન અને ભાવ
નિ૦	૧૪૫	દ્રવ્ય અને ભાવ પુંડરીકનો અર્થ
નિ૦	૧૪૬	દ્રવ્ય પુંડરીકમાં એકભવિક,બદ્ધયુષ,અભિમુખનામગોત્ર ૩ ભેદ
નિ૦ વૃ૦	૧૪૭	તિર્યંચ, મનુષ્ય, દેવ તે પુંડરીક અને નરક ગતિક તે કંડરીક અહી પુંડરીક અને કંડરીક બે રાજકુમાર ભાઈઓનું દૃષ્ટાંત, સદ્–અસદ્ અનુષ્ઠાનથી શોભન તે પુંડરીક અશોભન તે કંડરીક
નિ૦	૧૪૮	પ્રવર અને કાંત એવા જળચર,સ્થળચર,ખેચર તથા અન્ય પણ લોકમાન્ય એવા તિર્યંચને પુંડરીક જાણવા
નિ૦	૧૪૯	અરિહંત,ચક્રવર્તી,ચારણશ્રમણ,વિદ્યાધર,દશાર અને બીજા પણ જે ઋદ્ધિમંત મનુષ્યો, તે સર્વે પુંડરીક જાણવા
નિ૦	૧૫૦	ભવનપતિ,વ્યંતર,જ્યોતિષ્ક,વૈમાનિકમાં પ્રવરને પુંડરીક જાણ
નિ૦	૧૫૧	કાંસુ, દુષ્યવસ્ત્ર, મણી, મોતી, શીલ, પ્રવાલ આદિમાં જે પ્રવર અચિત્ત છે, તેને પુંડરીક જાણવા ** અચિત્ત મિશ્ર દ્રવ્યમાં જે શ્રેષ્ઠ હોય તે પુંડરીક, બીજા કંડરીક
નિ૦	૧૫૨	લોકમાં દેવકુરુ આદિ શુભ અનુભાવવાળા ક્ષેત્રો તે પુંડરીક જાણ
નિ૦	૧૫૩	ભવસ્થિતિ+કાલસ્થિતિથી પ્રધાન તે પુંડરીક, બીજા કંડરીક
નિ૦	૧૫૪	સંખ્યા ગણનામાં રજ્જૂ અને સંસ્થાનમાં સમચતુરસ્ર શ્રેષ્ઠ હોવાથી પુંડરીકજાણવા, બાકીના ગણના અને સંશ્થાનને કંડરિક જાણવા
નિ૦	૧૫૫	ઔદયિક આદિ છ એ ભાવોમાં જે જે શ્રેષ્ઠ છે તે પુંડરીક જાણવા
નિ૦	૧૫૬	જ્ઞાન,દર્શન,ચારિત્ર,વિનય,અધ્યાત્મમાં શ્રેષ્ઠ મુનિ તે પુંડરીક
નિ૦	૧૫૭	દ્રવ્યથી વનસ્પતિકાય પુંડરીક, ભાવથી શ્રમણ પુંડરીક કહેવા

સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન–૧– 'પુંડરીક'		
મૂ૦	૬૩૩	પુષ્કરિણી (વાવ)માં અનેક કમળ, મધ્ય ભાગે શ્રેષ્ઠ કમળ
મૂ૦	૬૩૪	વાવમાંથી કમળ લાવવા ઈચ્છુક પુરુષ, તેનું કાદવમાં ફસાવું–૧
મૂ૦	૬૩૫	વાવમાંથી કમળ લાવવા ઈચ્છુક પુરુષ, તેનું કાદવમાં ફસાવું–૨
મૂ૦	૬૩૬	વાવમાંથી કમળ લાવવા ઈચ્છુક પુરુષ, તેનું કાદવમાં ફસાવું–૩
મૂ૦	૬૩૭	વાવમાંથી કમળ લાવવા ઈચ્છુક પુરુષ, તેનું કાદવમાં ફસાવું–૪
મૂ૦ વૃ૦	૬૩૮	કેવળ આહ્વાનથી કમળ બહાર લાવનાર પાંચમા પુરુષનું વૃત્તાંત (૬૩૩–૬૩૮) પૌંડરીક નામનો અર્થ, પુષ્કરિણીનું દ્રષ્ટાંત બહૂદક, બહુસેય, બહુશ્વેત, બહુપુષ્કલા, લબ્ધાર્થ, લબ્ધાસ્થા, પૌંડરીકિણી,પ્રાસાદિકા,દર્શનીયા,અભીરૂપ,પ્રતિરૂપ,તત્રતત્ર, દેશેદેશે,પદ્મ આદિ શબ્દોના અર્થ.
મૂ૦	૬૩૯	સાધુ–સાધ્વીને ઉક્ત દૃષ્ટાંતના અર્થકથનની ભગવંતની પ્રતિજ્ઞા
મૂ૦	૬૪૦	ભગવંતે આપેલ ઉપમા– વાવ તે લોક, પાણી તે કર્મ, કાદવ તે ભોગ, કમળો તે મનુષ્યો, મુખ્ય કમળ તે રાજા, ચાર પુરુષો તે અન્યતીર્થિકી, કિનારો તે ઉત્તમધર્મ, કિનારે રહેલ પાંચમો પુરુષ તે ધર્મતીર્થ, શબ્દ તે ધર્મકથા, કમળ ઉદ્ધાર તે નિર્વાણ
મૂ૦ વૃ૦	૬૪૧	મનુષ્યોના વિવિધ રૂપમાં કોઈ એક રાજા, રાજાનું સ્વરૂપ તેના રાજ્યનું વર્ણન, તેની પર્ષદા, ધર્મોપદેશ; 'તે જીવ–તે શરીર'વાદી મતનું સ્વરુપ, તે જીવ–તે શરીરવાદીના જીવ અને શરીર પૃથક્ નથી તેમ જણાવતા વિવિધ આઠ પ્રશ્નો 'તે જીવ–તે શરીર'વાદીની પ્રવૃત્તિ અને પ્રરુપણા પાપકર્મ ન કરવાની પ્રતિજ્ઞા છતાં 'તે જીવ–તે શરીર'વાદીની પાપપ્રવૃત્તિ, ભોગી જીવન અને તેવા જીવનનું પરિણામ ચાર પુરુષમાનો પહેલો પુરુષજાત 'તે જીવ–તે શરીર'વાદી અનાર્યદેશોના નામ, અનાર્યો કેવા હોય? 'જીવ એ જ શરીર છે' તેવું કહેનાર પહેલા વાદી પુરુષના તર્કો, આ વાદીનો ઉપદેશ, ક્રિયા+અક્રીયા, સુકૃત+દુષ્કૃત, પ્રવૃત્તિ ઉપસંહાર–શરીર અને આત્મા જુદા હોવાની દલીલ, 'જીવ એ જ શરીર છે'વાદી દ્વારા પ્રજ્ઞાપિત શિષ્યો શું કહે છે? આવા દેહાત્મવાદીની પ્રવૃત્તિ અને તેનું પરિણામ પ્રાણી, ભૂત, જીવ અને સત્ત્વ શબ્દનો અર્થ

મૂ૦	૬૪૨	ચાર પુરુષોમાં બીજો પુરુષ તે પંચમહાભૂત વાદી–તેમનો મત. પૃથ્વી,પાણી આદિ પાંચ મહાભૂત અને છટ્ઠો આત્મા પંચ મહાભૂતવાદીની પ્રવૃત્તિ અને તેના પરિણામ
વૃ૦		પૃથ્વી,પાણી,અગ્નિ,વાયુ,આકાશ એ પંચભૂત,તેને માનનાર તે સાંખ્યમતિ, તેમના મતે–પંચભૂતરૂપ પ્રકૃતિનું સર્વત્ર કર્તૃત્વ સાંખ્ય કે લોકાયતિક મતની માન્યતા, પ્રવૃત્તિ, પરિણામ અને જૈનાચાર્ય દ્વારા પંચ મહાભૂત વાદનું ખંડન
મૂ૦	૬૪૩	ચાર પુરુષોમાં ત્રીજો પુરુષ, તે ઈશ્વર–કારણવાદી પુરુષ તેમની પ્રવૃત્તિ–પ્રરુપણા અને ભોગીજીવન વિવિધ દૃષ્ટાંતો દ્વારા 'ધર્મ ઈશ્વરથી ઉત્પન્ન થાય, ઈશ્વરને આધારે ટકે છે' તે ઈશ્વરવાદીમતની પુષ્ટિ
વૃ૦		ચેતન–અચેતન જગતના કર્તા ઈશ્વર,આત્મા એકલો છે અને તે ઈશ્વરરૂપ છે. ઈશ્વરકારણવાદીને જૈનાચાર્યનો ઉત્તર
મૂ૦	૬૪૪	ચાર પુરુષોમાં ચોથો પુરુષ, તે નિયતિવાદી, તેમની પ્રવૃત્તિ–પ્રરુપણા અને ભોગી જીવન એક મતે સુખ–દુખાદિ સ્વકર્મનું જ ફળ, બીજા મતે તે નિયતિકૃત
વૃ૦		નિયતિવાદી દ્વારા બીજા મતોનું ખંડન, જૈનાચાર્યનો તેમને ઉત્તર
મૂ૦	૬૪૫	આર્ય આદિ લોકોનું સ્વરુપ, ભિક્ષાવૃત્તિનો સ્વીકાર, એકત્વ ભાવનાભાવિત આ ભિક્ષુઓનું તત્ત્વદર્શન, અન્ય પદાર્થોનું અત્રાણત્વ, લોકનું જીવાજીવજ્ઞાન
વૃ૦		કામભોગવિરક્ત,માર્ગમાં ન સીદાતા,પુંડરીક ઉદ્ધરવા સમર્થ ભિક્ષુ વિશે કથન. આર્ય આદિનું દિક્ષા લઈને ભિક્ષાચર્યાર્થે ગમન પ્રાપ્ત+અપ્રાપ્ત વસ્તુને આધારે તત્ત્વજ્ઞાતાપણું+વૈરાગ્યોત્પતિ
મૂ૦	૬૪૬	ગૃહસ્થ+અન્યતીર્થિકનું સાવદ્ય જીવન, શ્રમણનું નિરવદ્ય જીવન
મૂ૦	૬૪૭	છ કાય જીવોની હિંસા+નિષેધની સમજ, તીર્થંકરો દ્વારા અહિંસા પ્રતિપાદન; સાધુ હિંસાથી વિરમે અને અનાચાર ન સેવે, સંયમસાધનાથી સ્વર્ગ કે મોક્ષ, સાધુ અનાસક્ત,પાપવિરત,પ્રાણાતિપાત, કામભોગવિરત હોય -કષાયયુક્ત સાંપરાયિક ક્રિયા ન કરે, નિર્દોષ આહાર લે, અનાસક્તભોજી, યથાસમયે સર્વ કાર્ય કરે, નિસ્પૃહતાથી ધર્મોપદેશ , શ્રમણના વિવિધ ગુણો

નિo	૧૫૮	*શ્વેત કમલની ઉપમા વડે 'જિનોપદેશથી સિદ્ધિ'નો અધિકાર*
નિo	૧૫૯	*મનુષ્ય જ સર્વવિરતિ લઈ શકે, મનુષ્યોમાં માનનીય ચક્વર્તીની સાથે પૌંડરીકની તુલના*
નિo	૧૬૦	*ભારેકર્મી+નરકયોગ્ય આયુબંધક પણ જિનોપદેશથી સિદ્ધિ પામે*
નિo	૧૬૧	*પ્રચૂર જળ+કાદવવાળી ઊંડી વાવડી તરવી મુશ્કેલ...*
નિo	૧૬૨	*આવી વાવડીમાંથી કમલ તોડી લાવવાનો કોઈ ઉપાય નહી*
નિo	૧૬૩	*કદાચ વિદ્યાશક્તિ કે દેવ સહાયથી લાવી શકે*
નિo	૧૬૪	*જિનોક્તધર્મ સિવાય કોઈ વિદ્યા નથી, એ જ જીવોનો સિદ્ધિમાર્ગ*
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન–૨– 'ક્રિયાસ્થાન'		
વૃo	ભૂo	અધ્યયન ૧+૨ નો સંબંધ– પૂર્વે અન્યતીર્થિકોને સમ્યગ્ મોક્ષના ઉપાયના અભાવે કર્મ બાંધનાર બતાવ્યા, સાધુઓ સમ્યગ્ મોક્ષ માર્ગે કર્મને છોડનાર થાય, એ સંબંધ. અહી પણ ૧૨ ક્રિયાસ્થાન વડે કર્મબંધ અને ૧૩ સ્થાન વડે કર્મ મૂકાય, તે બતાવે છે.
નિo	૧૬૫	*અધ્યયનમાં ક્રિયા કહી હોવાથી તેનું 'ક્રિયાસ્થાન' નામ, અધ્યયનનો અર્થાધિકાર– ક્રિયાવંતો શેનાથી બંધાય કે મૂકાય?*
નિo	૧૬૬	*દ્રવ્યક્રિયાનો અર્થ, દ્રવ્યક્રિયા કેવીરીતે થાય? ભાવક્રિયા,પ્રયોગક્રિયા,ઉપાયક્રિયા,કરણીયક્રિયા,સમુદનક્રિયા, ઈર્યાપથક્રિયા,સમ્યક્ત્વક્રિયા,મિશ્રક્રિયા,મિથ્યાત્વક્રિયાના અર્થ*
નિo	૧૬૭	*સ્થાનના નિક્ષેપા*
નિo	૧૬૮	*આ અધ્યયનમાં સામુદાનિકાક્રિયા અને સંયમસ્થાનનો અધિકાર*
મૂo વૃo	૬૪૮	બે ભેદે સ્થાન – ધર્મ+અધર્મ કે ઉપશાંત+અનુપશાંત સ્થાન તેર પ્રકારે ક્રિયાસ્થાનોના નામ, અધર્મપક્ષનું કથન. સંક્ષેપથી બે ક્રિયાસ્થાનો, ધર્મસ્થાન+અધર્મસ્થાનનું કથન સાતા+અસાતા અનુભવના ચાર ભાંગા અર્થદંડ આદિ ૧૩ ક્રિયાસ્થાનોનો અર્થ
મૂo	૬૪૯	૧–અર્થદંડ પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂo	૬૫૦	૨–અનર્થદંડ પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂo	૬૫૧	૩–હિંસાદંડ પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂo	૬૫૨	૪–અકસ્માતદંડ પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂo	૬૫૩	૫–દૃષ્ટિવિપર્યાસદંડ પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ

મૂ૦	૬૫૪	૬–મૃષાપ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનો અર્થ
મૂ૦	૬૫૫	૭–અદત્તાદાન પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂ૦	૬૫૬	૮–આધ્યાત્મિકપ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂ૦	૬૫૭	૯–માન પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂ૦	૬૫૮	૧૦–મિત્ર દોષ પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂ૦	૬૫૯	૧૧–માયા પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ
મૂ૦	૬૬૦	૧૨–લોભ પ્રત્યયિક ક્રિયાસ્થાનના અર્થ
મૂ૦ વૃ૦	૬૬૧	૧૩–ઈર્યાપથિક ક્રિયાસ્થાનનો અર્થ ત્રણે કાળના અરિહંતો દ્વારા આ ૧૩ સ્થાનોનું કથન (૬૪૯–૬૬૧) ૧૩ ક્રિયાસ્થાનોનો વિસ્તૃત અર્થ અને પરિણામ
મૂ૦ વૃ૦	૬૬૨	પાપશાસ્ત્રોના નામ,પાપશાસ્ત્ર અધ્યયનકર્તાની પ્રવૃત્તિ+ દુર્ગતિ ૧૩ ક્રિયાસ્થાનોમાં ન કહેવાયેલ પાપસ્થાનનો ઉલ્લેખ. પુરુષવિચય,પ્રજ્ઞા,છંદ,શીલ અને દૃષ્ટિ શબ્દોના અર્થ રુચિ, આરંભ અને અધ્યવસાયનું જુદાજુદાપણું ભૌમ,ઉત્પાત,સ્વપ્ન આદિ પાસઠ(૬૫) પાપશાસ્ત્રોનો અર્થ
મૂ૦ વૃ૦	૬૬૩	ગૃહસ્થ આશ્રિત અધર્મપક્ષ–પાપી મનુષ્યો થકી વિવિધ હેતુથી થતા અનુગામિક,ઉપચરક,પ્રતિપથિક વગેરે(૧૪) પાપ કાર્યો, પરિણામે– તે કાર્ય કરનારની ‘મહાપાપકર્મી’રૂપે પ્રસિદ્ધિ અનુગામિક,ઉપચરક,પ્રાતિપથિક,સંધિછેદક,ગ્રંથિછેદક,ઔરભ્રિક શૌકરિક,વાગુરિ,શાકુનિક,માત્સ્યિક,ગોઘાતક,ગોપાલક,શ્વપાલક અને શૌવંતિક, એ ચૌદનો અર્થ–વિસ્તારથી
મૂ૦ વૃ૦	૬૬૪	મહાપાપી મનુષ્યોની વિવિધ મહાપાપ પ્રવૃત્તિ, સાધુની નિંદા, આવા મહાપાપીનું દુખી જીવન, તેઓ કેવા ભોગ ભોગવે છે? અનાર્યનો અને આર્યનો આવા મહાપાપી માટે અભિપ્રાય અધર્મપક્ષસ્થાનનું અનાર્યત્વ,જ્ઞાનરહિતત્વ આદિ વર્ણન ૧.બીજાના અપરાધથી ક્રુદ્ધ થઈ સેવાતા મહાપાપકર્મ, ૨.કોઈના અપરાધ વિના સ્વયં સેવાતા મહાપાપકર્મો, ૩.મિથ્યાદૃષ્ટિ દ્વારા સાધુના નિંદાદિ વડે કરાતા મહાપાપકર્મ, ૪.ગૃહસ્થો વડે અસદ્ વર્તનથી થતું મહાપાપકર્મ ઇત્યાદિનું વિસ્તૃત વર્ણન.

મૂ૦ વૃ૦	૬૬૫	બીજું – ધર્મસ્થાનનું કથન, ધર્મપક્ષની ઉપાદેયતા બીજું સ્થાન ધર્મપાક્ષિક–પુણ્યના ઉપાદાન વિભાગનું સ્વરૂપ ધર્મી જીવો પાપસ્થાનથી ઉપશાંત થઇ સર્વ સંસાર બંધનથી છૂટે
મૂ૦ વૃ૦	૬૬૬	ત્રીજું – મીશ્રસ્થાનનું કથન, મીશ્ર સ્થાનનું હેયપણું ત્રીજું મિશ્ર સ્થાન–ધર્મ+અધર્મપક્ષ યુક્ત, અધર્મની બહુલતાથી અધર્મપક્ષ જ જાણવો. તેનું સ્વરૂપ, તેનું સેવન કરનારની ગતિ
મૂ૦	૬૬૭	અધર્મસ્થાનમાં રહેલ ગૃહસ્થ મનુષ્યોનું સ્વરૂપ– મહાઈચ્છા, મહાઆરંભાદિથી યુક્ત, વધ, છેદાદિમાં પ્રવૃત્ત, ભોગ+ઉપભોગમાં આસક્ત અઢારે પાપસ્થાનકો અને આરંભ આદિથી અવિરત, બાહ્ય+અભ્યંતર પર્ષદાને પણ તીવ્ર દંડકરનારા, કામભોગ આદિમાં મૂર્છિત અને અંતે નરકગામી હોય છે
મૂ૦	૬૬૮	નરકનું સ્વરૂપ, ત્યાંની દુઃસહ વેદના
મૂ૦	૬૬૯	મૂળછેદેલા વૃક્ષના દ્દષ્ટાંતથી શીઘ્ર નિમ્નગામિતાનું કથન, તેમની કૃષ્ણપાક્ષિકતા અને દુર્લભબોધિતા. અધર્મસ્થાન એકાંત મિથ્યા
મૂ૦	૬૭૦	બીજા ધર્મપક્ષસ્થાનમાં રહેલ મનુષ્યોનું સ્વરૂપ – અનારંભ આદિ ગુણો, પ્રાણાતિપાત આદિથી વિરત સમિત,ગુપ્ત,અકષાયી,શાંત,અનાશ્રવી,છિન્નશોકાદિ,કાંસ્યપાત્ર આદિ વિશેષણયુક્ત,પ્રતિબંધરહિત,સંયમ અને તપથી આત્માને ભાવિત કરી વિચરતા. સંયમનિર્વાહાર્થે ચોથભક્ત યાવત્ છમાસી તપકર્તા,ઉત્ક્ષિપ્તચારી આદિ આહારી, સ્થાનાતિક આદિ આસનયુક્ત. સર્વ શરીર સંસ્કારોથી રહિત જે હેતુથી નગ્નભાવાદિ ધારણ કર્યા છે, તે અર્થને આરાધતા અંતે કેવળજ્ઞાન–દર્શન પામી, સર્વે દુઃખોનો અંત કરે. અથવા મહાઋદ્ધિક આદિ યુક્ત દેવ બને
મૂ૦	૬૭૧	મિશ્રસ્થાન સ્થિત મનુષ્યોનું વર્ણન – અલ્પેચ્છાદિ ગુણો, સાધુ કે ગૃહસ્થ–વિરત કે દેશવિરત હોય જીવાજીવ આદિના જ્ઞાતા–શ્રમણોપાસક,તેમના વિશિષ્ટ ગુણો અંતે ભક્તપચ્ચક્ખાણાદિ કરે,સમાધિ મૃત્યુથી મહર્દ્ધિક દેવ બને બાલ, પંડિત, બાલપંડિતનો અર્થ અને તેઓની ગતિ

મૂ૦ વૃ૦	૬૭૨	અધર્મપક્ષમાં ૩૬૩ વાદી, તેઓ પણ ધર્મકથન આદિ કરે. ક્રિયાવાદી, અક્રિયાવાદી, અજ્ઞાનવાદી, વિનયવાદીનો અર્થ, આ બધા વાદી પણ મોક્ષ માને અને પ્રરૂપે, વિવધ વાદીમત
મૂ૦	૬૭૩	અહિંસાનું પ્રતિપાદન, તે માટે અંગારાથી ભરેલ પાત્રનું દૃષ્ટાંત અને તેનો ઉપનય, હિંસાના કટુ પરિણામો યાવત્ સંસારભ્રમણ; સર્વે પ્રાણાદિની અહિંસા આદિ જ મોક્ષમાર્ગ છે.
મૂ૦	૬૭૪	ઉક્ત ૧૨ ક્રિયાસ્થાનોમાં વર્તતા અધર્મીનું સંસાર ભ્રમણ, તેરમાં ક્રિયાસ્થાનમાં વર્તતા ધર્મી સિદ્ધ,બુદ્ધ,મુક્ત થશે ભિક્ષુ આત્માર્થી,આત્મહિતકર આદિ ગુણોથી પાપનિર્વૃત્ત થાય
		સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન-૩- ‘આહારપરિજ્ઞા’
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૨+૩ નો સંબંધ-પૂર્વે કર્મક્ષયાર્થે તેરમું ક્રિયાસ્થાન સેવે તેમ કહ્યું, તે માટે ‘આહારગુપ્ત’ થવું, એ સંબંધે આ અધ્યયન છે
નિ૦	*૧૬૯*	*આહાર આહાર પદનો નિક્ષેપ નામ આદિ પાંચ ભેદે*
નિ૦	*૧૭૦*	*દ્રવ્ય આહારના ભેદ-પ્રભેદ, ક્ષેત્ર આહાર, ભાવ આહાર*
નિ૦	*૧૭૧*	*ભાવાહાર ત્રણ ભેદે, આહારક પ્રાણી ત્રણ પ્રકારે આહાર લે*
નિ૦	*૧૭૨*	*ઓજાહાર,લોમાહાર,કવલાહાર ત્રણે નો અર્થ અને તેના સ્વામી આહાર સંજ્ઞા ઉપજવાના ચાર સ્થાનો*
નિ૦	*૧૭૩*	*પ્રક્ષેપ આહાર કોણ કરે ? કોણ ન કરે ? અનાહારક કોણ ? આહારક કોણ ? આહારક ક્યારે ?*
નિ૦	*૧૭૪*	*કોણ ક્યારે આહારક અને ક્યારે અનાહારક ?*
નિ૦	*૧૭૫*	*કેવલી સમુદ્‌ઘાતમાં અને કેવલીનું અનાહારકપણું ક્યારે ?*
નિ૦	*૧૭૬*	*સંસારીજીવ, ભવસ્થકેવલી, સિદ્ધોનું અનાહારકપણું*
નિ૦	*૧૭૭*	*જીવો ક્યા શરીર વડે ક્યારે આહાર કરે છે ?*
નિ૦	*૧૭૮*	*પરિજ્ઞા નો નિક્ષેપ નામ આદિ ચાર ભેદે*
મૂ૦	૬૭૫	ચાર પ્રકારે બીજ, તે બીજની ઉત્પત્તિ,સ્થિતિ,વૃદ્ધિ,આહાર,
મૂ૦	૬૭૬	વૃક્ષયોનિક વૃક્ષજીવ અને પૃથ્વીયોનિક વૃક્ષજીવ -તેની ઉત્પત્તિ,સ્થિતિ,વૃદ્ધિ,આહાર,શરીર
મૂ૦	૬૭૭	વૃક્ષયોનિક વૃક્ષમાં જીવનીઉત્પત્તિ,સ્થિતિ,વૃદ્ધિ,આહાર,શરીર
મૂ૦	૬૭૮	વૃક્ષયોનિક વૃક્ષના મૂળ,કંદ,સ્કંધ આદિ અવયવોમાં વિભિન્ન જીવો અને તેના આહાર,શરીર આદિ

મૂ૦	૬૭૯	વૃક્ષયોનિક વૃક્ષમાં અધ્યારુહ રૂપે ઉત્પત્તિ,આહાર,શરીર
મૂ૦	૬૮૦	અધ્યારુહ યોનિક જીવ–ઉત્પત્તિ,સ્થિતિ,વૃદ્ધિ,આહાર,શરીર
મૂ૦	૬૮૧	અધ્યારુહ વૃક્ષયોનિક જીવની અધ્યારોહમાં ઉત્પત્તિ આદિ
મૂ૦	૬૮૨	અધ્યારુહયોનિક, અધ્યારુહસંભવ અધ્યારુહ વગેરે મૂળ, કંદ, સ્કંધ આદિ અવયવોમાં ઉત્પત્તિ આદિ
મૂ૦	૬૮૩	તૃણ વનસ્પતિની ઉત્પત્તિનું કારણ, આહાર, શરીર વગેરે વર્ણન
મૂ૦	૬૮૪	પૃથ્વીયોનિક તૃણોની ઉત્પત્તિ, તેનો આહાર, શરીર વગેરે વર્ણન
મૂ૦	૬૮૫	તૃણયોનિક તૃણોની ઉત્પત્તિ, તેનો આહાર, શરીર વગેરે વર્ણન
મૂ૦	૬૮૬	આય–વાય–કાય આદિ વનસ્પતિની ઉત્પત્તિ આદિ, ઉદકયોનિક આદિ વનસ્પતિનું વર્ણન પૃથ્વીયોનિક વૃક્ષવત્ અધ્યારૂહ,તૃણ,ઔષધિ,હરિતના આલાવા
મૂ૦ વૃ૦	૬૮૭	પૃથ્વીયોનિક વૃક્ષ,વૃક્ષયોનિક વૃક્ષ,વૃક્ષયોનિક મૂલ આદિ વર્ણન (૬૭૫–૬૮૭) વનસ્પતિની ૪ ભેદે બીજોત્પત્તિ, બીજા મતે ૫ ભેદે બીજોત્પત્તિ, એ સિવાય છટ્ઠો એકેન્દ્રિય સંમુર્છીમ બીજ ઉપરોક્ત જીવોની ઉત્પત્તિ,સ્થિતિ,વૃદ્ધિ આદિ કઈરીતે? વર્ણન વનસ્પતિમાં જીવત્વ–એકેન્દ્રિય જાતિ,સ્થાવર નામ, આયુ વગેરે નારક અને દેવોનો આહાર કેવો હોય ?
મૂ૦ વૃ૦	૬૮૮	કર્મભૂમિ,અકર્મભૂમિ,અન્તર્દ્વીપજ આર્ય–મ્લેચ્છ મનુષ્યની ઉત્પત્તિ,આહાર,લિંગ,શરીર અવિધ્વસ્ત યોનિ અને અવિધ્વસ્ત બીજના ચાર ભાંગા મનુષ્યની ઉત્પત્તિ કઈ રીતે થાય? તેનો આહાર+શરીર
મૂ૦	૬૮૯	પંચેન્દ્રિય જલચર, સ્થલચર, ઉરપરિસર્પ, ભૂજપરિસર્પ, ખેચર જીવોના ભેદ, તેમની ઉત્પત્તિ,આહાર,લિંગ,શરીર આદિ
મૂ૦	૬૯૦	વિવિધ પ્રકારની યોનિમાં ઉત્પન્ન થનાર જીવોની સ્થિતિ,વૃદ્ધિ, આહાર, શરીર, વિકલેન્દ્રિય, ચર્મકીટ,
મૂ૦	૬૯૧	વાયુયોનિકઅપ્કાય, અપયોનિકઅપ્કાય, ઉદકયોનિક ત્રસકાય વગેરે જીવોનીઉત્પત્તિ, આહાર, શરીરાદિનું વર્ણન
મૂ૦	૬૯૨	ત્રસ–સ્થાવરયોનિક અગ્નિકાય, તેની ઉત્પત્તિ–આહાર–શરીર ત્રસ–સ્થાવરયોનિક વાયુકાય, તેની ઉત્પત્તિ–આહાર–શરીર

મૂ૦	૬૯૩	ત્રસ–સ્થાવરયોનિક પૃથ્વીકાય, તેની ઉત્પત્તિ–આહાર–શરીર
મૂ૦	૬૯૪	પૃથ્વીકાયના પૃથ્વી, શર્કરા, વાલુકા આદિ ભેદ –૧
મૂ૦	૬૯૫	પૃથ્વીકાયના પૃથ્વી, શર્કરા, વાલુકા આદિ ભેદ –૨
મૂ૦	૬૯૬	પૃથ્વીકાયના મણિ, ગોમિક, રુચક આદિ ભેદ –૧
મૂ૦	૬૯૭	પૃથ્વીકાયના મણિ, ગોમિક, રુચક આદિ ભેદ –૨
મૂ૦	૬૯૮	ઉક્ત ઉત્પન્ન તે સર્વે જીવોના આહાર, શરીરાદિ વિષયક કથન
મૂ૦	૬૯૯	સર્વે પ્રાણ,ભૂત,જીવ,સત્ત્વોની અનેક યોનિમાં ઉત્પત્તિ,સ્થિતિ, વૃદ્ધિ,શરીર,આહાર વગેરે ઉક્ત સર્વે જીવોની ઉત્પત્તિ આદિના જ્ઞાતામુનિ આહારગુપ્ત આદિ ગુણધારક બને
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન–૪– ‘પ્રત્યાખ્યાન’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૩+૪નો સંબંધ–પૂર્વે આહારપરિજ્ઞા બતાવી,તે ઉત્તર–ગુણરૂપ પ્રત્યાખ્યાનક્રિયાયુક્ત થાય, એ સંબંધે આહાર પરિજ્ઞા પછી પ્રત્યાખ્યાન ક્રિયા અધ્યયન આવેલ છે.
નિ૦	૧૭૯	*પ્રત્યાખ્યાનના નામ આદિ છ નિક્ષેપા* *દ્રવ્ય અને ભાવ પ્રત્યાખ્યાનના ભેદો,* *અદિત્સા અને પ્રતિષેધ પ્રત્યાખ્યાનનો અર્થ*
નિ૦	૧૮૦	*મૂળગુણ પ્રત્યાખ્યાન, તે ન કરાય તો સંસારભ્રમણ*
મૂ૦ વૃ૦	૭૦૦	અપ્રત્યાખ્યાની જીવો અને તેનું પાપકર્મોપાર્જન આવા જીવોને અસંયત,અવિરત યાવત્ એકાંતસુપ્ત કહ્યા સૂત્રમાં ‘આત્મા’ શબ્દના ગ્રહણ થકી બીજા મતોનું ખંડન
મૂ૦ વૃ૦	૭૦૧	અપ્રત્યાખ્યાનીને હિંસાદિ ન કરવા છતાં પાપકર્મ કઈરીતે લાગે ? ઉત્તર – છ કાય જીવની હિંસાદિનું અવિરમણ એજ પાપકર્મ, વધકના દૃષ્ટાંત દ્વારા અજ્ઞાનીજીવને પાપકર્મ લાગે તે સમજ પ્રાણાતિપાત માફક મૃષાવાદ આદિ ચારે દોષ અહી સમજી લેવા
મૂ૦ વૃ૦	૭૦૨	અદૃષ્ટ કે અશ્રુતજીવ સંબંધે હિંસાદિ અઢાર પાપ કઈરીતે સંભવે? આ પ્રશ્ન વાદીનો છે. તેનો ઉત્તર હવે પછીના સૂત્રમાં છે
મૂ૦ વૃ૦	૭૦૩	સંજ્ઞી+અસંજ્ઞીનું દૃષ્ટાંત, નિવૃત્તિ ન હોવી તે જ પ્રવૃત્તિ છે. જીવો દેશ,કાલ,સ્વભાવથી દૂર અને હિંસકચિત્ત ન હોય તો પણ અવિરતિ કારણે વૈરભાવ મુક્ત નથી. દૃષ્ટાંત વિસ્તાર ખાસ જોવો

મૂ૦ વૃ૦	૭૦૪	મનુષ્ય સંયત–વિરત–પ્રતિહત આદિ ગુણવાન કઈ રીતે બને ? હિંસાદિ ૧૮ પાપોથી વિરત સાધુ જ અક્રિય–સંવૃત્ત–પંડિત બને સંયતને જ વિરતિના સદ્ભાવથી સાવદ્યક્રિયા નિવૃત્તિ અને કરેલા કર્મના સંચયનો અભાવ થાય.
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન–૫– ‘આચાર શ્રુત’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન–૪+૫ નો સંબંધ–પૂર્વ અધ્યયનમાં પ્રત્યાખ્યાનક્રિયા કહી તે આચારમાં રહેલ સાધુને હોય, તે સંબંધે આ અધ્યયન છે
નિ૦	*૧૮૧*	*‘આચાર’ ના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા*
નિ૦	*૧૮૨*	*સાધુ અનાચાર આજીવન વર્જે, અનાચારવર્જનથી આચારવાન*
નિ૦	*૧૮૩*	*અનાચાર સર્વદોષોનું સ્થાન અને દુર્ગતિગમનનો હેતુ, તે દૂર કરી સદાચાર પાળે.* *આ અધ્યયનને ‘અણગારશ્રુત’ પણ કહે છે*
મૂ૦ વૃ૦	૭૦૫	અનાચાર સેવન ન કરવાનો ઉપદેશ બ્રહ્મચર્યનો વિશિષ્ટાર્થ–સત્ય આદિ લક્ષણનું જેમાં પાલન થાય તે જિન–પ્રવચન, સર્વજ્ઞપ્રણિત ધર્મમાં રહી અનાચાર ન આચરે
મૂ૦ વૃ૦	૭૦૬	લોકને એકાંત નિત્ય કે અનિત્ય ન કહે ચૌદ રાજલોકનું અનાદિ–અનંતપણું
મૂ૦ વૃ૦	૭૦૭	નિત્ય કે અનિત્યપક્ષનો એકાંત આશ્રવ તે અનાચાર જાણવો–૧ આલોક કે પરલોક સંબંધી કાર્યની પ્રવૃત્તિ કે નિવૃત્તિરૂપ વ્યવહાર એકાંત નિત્ય કે અનિત્યરૂપે ન ચાલે, તેના કારણો...
મૂ૦	૭૦૮	સર્વે જીવો મુક્ત,બદ્ધ કે શાશ્વત રહેશે, તેમ ન કહે
મૂ૦	૭૦૯	નિત્ય કે અનિત્યપક્ષનો એકાંત આશ્રવ તે અનાચાર જાણવો–૨
મૂ૦ વૃ૦	૭૧૦	અલ્પકાય કે મહાકાય પ્રાણીને હણતા સમાન વૈર જ થાય અથવા ન થાય એવા એકાન્ત વચનો ન કહે કર્મબંધ માટે અધ્યવસાય કારણભૂત છે, કાયા નહી
મૂ૦ વૃ૦	૭૧૧	નિત્ય કે અનિત્યપક્ષનો એકાંત આશ્રવ તે અનાચાર જાણવો–૩ વધ્ય–વધકના ભાવ,જ્ઞાન,સદશત્વ,વીર્યાદિના વિશેષપણાથી કર્મબંધમાં ઓછા+વત્તાપણું હોવાથી એકાંતવચન ન કહે
મૂ૦	૭૧૨	આધાકર્મી આહારસેવીને એકાન્ત પાપ કે અપાપ થાય તેમ ન કહે

મૂ૦ વૃ૦	૭૧૩	નિત્ય કે અનિત્યપક્ષનો એકાંત આશ્રવ તે અનાચાર જાણવો–૪ ‘આધાકર્મીના ઉપભોગથી કર્મબંધ થાય કે ન પણ થાય’ એવું સ્યાદ્વાદી વચન કહે, જેથી અનાચાર ન થાય
મૂ૦	૭૧૪	ઔદારિક આદિ શરીર વિશે એકાન્ત સમાન કે અસમાનપણાનું કથન ન કરે
મૂ૦	૭૧૫	ઉક્ત વિષયે એકાન્ત વચન એ અનાચાર સેવન છે
મૂ૦	૭૧૬	લોક કે અલોક નથી તેમ નહી પણ લોક કે અલોક છે તેમ માને
મૂ૦	૭૧૭	જીવ કે અજીવ નથી તેમ નહી પણ જીવ કે અજીવ છે તેમ માને
મૂ૦	૭૧૮	ધર્મ કે અધર્મ નથી તેમ નહી પણ ધર્મ કે અધર્મ છે તેમ માને
મૂ૦	૭૧૯	બંધ કે મોક્ષ નથી તેમ નહી પણ બંધ કે મોક્ષ છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૦	પુન્ય કે પાપ નથી તેમ નહી પણ પુણ્ય કે પાપ છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૧	આશ્રવ કે સંવર નથી તેમ નહી પણ તે છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૨	વેદના કે નિર્જરા નથી તેમ નહી પણ તે છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૩	ક્રિયા કે અક્રિયા નથી તેમ નહી પણ તે છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૪	ક્રોધ કે માન નથી તેમ નહી પણ ક્રોધ કે માન છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૫	માયા કે લોભ નથી તેમ નહી પણ માયા કે લોભ છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૬	રાગ કે દ્વેષ નથી તેમ નહી પણ રાગ કે દ્વેષ છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૭	ચતુર્ગતિક સંસાર નથી તેમ નહી પણ તે છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૮	દેવ દેવી નથી તેમ નહી પણ દેવ દેવી છે તેમ માને
મૂ૦	૭૨૯	સિદ્ધિ કે અસિદ્ધિ નથી તેમ નહી પણ તે છે તેમ માને
મૂ૦	૭૩૦	જીવનું નિજ સ્થાન નથી તેમ નહી પણ તે છે તેમ માને
મૂ૦	૭૩૧	સાધુ કે અસાધુ નથી તેમ નહી પણ સાધુ કે અસાધુ છે તેમ માને
મૂ૦	૭૩૨	કલ્યાણ કે પાપ નથી તેમ નહી પણ તે છે તેમ માને
મૂ૦	૭૩૩	કોઈ એકાંત કલ્યાણવંત કે એકાંત પાપી નથી
મૂ૦ વૃ૦	૭૩૪	જગત્ ના પદાર્થો એકાંત નિત્ય કે અનિત્ય છે આદિ ન માને (૭૧૬–૭૩૩) બધા સૂત્રોમાં અલગ અલગ વાદ અને જૈનાચાર્ય દ્વારા તેનું ખંડન છે, તે વૃત્તિથી જાણવું.
મૂ૦ વૃ૦	૭૩૫	સાધુના વિષયમાં નિંદક દૃષ્ટિ ન રાખવી અંતકરણ શુદ્ધિને આશ્રીને અહી વાક્ સંયમ બતાવેલ છે
મૂ૦	૭૩૬	દાનની પ્રાપ્તિ–અપ્રાપ્તિનું કથન ન કરે, મોક્ષમાર્ગવૃદ્ધિ–વચન કહે

મૂ૦ વૃ૦	૭૩૭	જિનોક્ત ધર્મની મોક્ષ પર્યંત આરાધનાનો ઉપદેશ ઉક્ત રીતે એકાંત વચનનો નિષેધ કરી અનેકાંત મત સ્થાપનકર્તા વચનો જિનેશ્વર વડે કહેવાયા છે. આત્મભાવમાં વર્તતા મુનિ મોક્ષ પર્યંત સંયમ અનુષ્ઠાનમાં વર્તે, એવો ઉપદેશ
સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન–૬– ‘આર્દ્રકીય’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૫+૬ નો સંબંધ– પૂર્વે આચાર + અનાચારનું સ્વરૂપ બતાવ્યું તેનું જેણે પાલન કર્યું તેવા ‘આર્દ્રકુમાર’ને અહી કહે છે
નિ૦	૧૮૪	આર્દ્ર શબ્દના નામ આદિ ચાર નિક્ષેપા, દ્રવ્યાર્દ્રના ભેદ
નિ૦	૧૮૫	દ્રવ્યાર્દ્રના ભેદ, ભાવાર્દ્રનો અર્થ
નિ૦	૧૮૬	ઉત્પન્ન થનાર આર્દ્ર તે દ્રવ્યાર્દ્ર, આર્દ્ર રૂપે રહેલ તે ભાવાર્દ્ર
નિ૦	૧૮૭	આર્દ્રકરાજાના પુત્ર આર્દ્રકુમારના નામે આ અધ્યયન
નિ૦	૧૮૮	પ્રશ્ન– દ્વાદશાંગીને શાશ્વત કઈ રીતે જાણવી ?
નિ૦	૧૮૯	ઉત્તર–દ્વાદશાંગીની નિત્યતા, નવા દ્રષ્ટાંત જેવા પૂર્વના દૃષ્ટાંત
નિ૦	૧૯૦	આર્દ્રક દ્વારા ગોશાલક અને હસ્તીતાપસને બોધનું આ અધ્યયન
નિ૦	૧૯૧	વસંતપુરનો ‘સામાયિક’જોઈને નામે કુટુંબી, પત્ની સાથે દિક્ષા લીધી, પત્નીને જોઈને રાગી થયો, પત્ની સાધ્વી વડે અનશન
નિ૦	૧૯૨	સામાયિક સાધુ દ્વારા પણ અનશન, દેવલોકથી ચ્યવી આર્દ્રકુમાર રૂપે ઉત્પતિ, પત્ની સાધ્વી શ્રેષ્ઠીપુત્રી રૂપે જન્મી
નિ૦	૧૯૩	અર્દ્રકુમારનું યુવાન થવું, અભયકુમારને ભેટણું મોકલવું, અભય વડે આર્દ્રને પ્રભૂ પ્રતિમા ભેટ મોકલવી
નિ૦	૧૯૪	પ્રતિમાદર્શનથી આર્દ્રકુમારને જાતિસ્મરણજ્ઞાન, કામભોગથી ખેદ પામી, નગરથી પલાયન થઇ જવું
નિ૦	૧૯૫	આર્દ્રએ સ્વયં પ્રવ્રજ્યા લીધી, પૂર્વની પત્નીથી અનુકુળ ઉપસર્ગ
નિ૦	૧૯૬	કન્યાનો સ્વયંવર, કન્યા દ્વારા તેણી પરણેલી હોવાનું કથન, પિતા દ્વારા ભિક્ષુને દાન દેવાનું કાર્ય સોંપાવુ
નિ૦	૧૯૭	વિહાર કરતા આર્દ્રમુનિનું આગમન, પૂર્વ કર્મોદયથી તે કન્યા સાથે વિવાહ, પુત્ર જન્મ, બાર વર્ષ બાદ આર્દ્રની પુનર્દિક્ષા
નિ૦	૧૯૮	પિતાના નિમેલ ૫૦૦ અંગરક્ષકને પ્રતિબોધ કરી દિક્ષા આપવી
નિ૦	૧૯૯	ગોશાલક, હસ્તિતાપસ અને બ્રાહ્મણોને વાદમાં હરાવવા
નિ૦	૨૦૦	હાથીના દૃષ્ટાંતથી સ્નેહ સાંકળ તોડવાની દુષ્કરતાનું કથન

મૂ૦	૭૩૮	ગોશાલક–ભગવંત વીર પહેલા એકાકી વિચરણ કરતા, હાલ અનેક ભિક્ષુ સાથે વિચરણ અને ધર્મોપદેશ
મૂ૦	૭૩૯	ભ૦ વીરે ધર્મોપદેશને આજીવિકા બનાવી હોવાનું કથન
મૂ૦	૭૪૦	વીરનું પૂર્વ અને વર્તમાન આચરણ પરસ્પર વિરુદ્ધ
મૂ૦	૭૪૧	આર્દ્રક–ભગવંતનું પૂર્વે કે હાલ વિરાગત્વ જ છે
મૂ૦	૭૪૨	ભગવંત હજારો લોકો વચ્ચે પણ એકાંતને જ સાધે છે
મૂ૦	૭૪૩	શ્રમણ માટે ૫ મહાવ્રત અને શ્રાવકો માટે ૫ અણુવ્રતની પ્રરુપણા ૫ આશ્રવ અને ૬ સંવરનું કથન
મૂ૦	૭૪૪	ગોશાલક–સચિતપાણી+બીજ,આધાકર્મ,સ્ત્રીમાં ભિક્ષુને અપાપ
મૂ૦	૭૪૫	આર્દ્રક–સચિત પાણી આદિનું સેવનકર્તા ગૃહસ્થ છે,શ્રમણ નહી
મૂ૦	૭૪૬	તેનું સેવનકર્તાને શ્રમણ માનતા ગૃહસ્થ પણ શ્રમણ કહેવાય
મૂ૦	૭૪૭	તેનું સેવનકર્તા શ્રમણ, જીવિતાર્થે જ ભિક્ષાવૃત્તિ કરનાર છે
મૂ૦	૭૪૮	ગોશાલક–ઉક્ત તર્કોથી તમે પ્રવાદીનિંદક, બધાને સ્વદર્શનશ્રેષ્ઠ
મૂ૦	૭૪૯	આર્દ્રક–બધા વડે પરસ્પર ગર્હા,અમે તે દર્શન નિંદીએ છીએ
મૂ૦	૭૫૦	અમારું દર્શન અનુત્તર, આર્ય પુરુષોના મતે આ માર્ગ નિર્દોષ
મૂ૦	૭૫૧	હિંસાની ઘૃણાકર્તા સંયમી, લોકમાં કોઈને ન નિંદે
મૂ૦	૭૫૨	ગોશાલક–તમારા શ્રમણ ભયથી આરામગૃહાદિમાં ન વસે
મૂ૦	૭૫૩	મેધાવી દ્વારા સૂત્રાર્થ પ્રશ્નની બીકે તમારા શ્રમણ ત્યાં ન જાય
મૂ૦	૭૫૪	આર્દ્રક–તેઓ અકામકારી,બાલકાર્યકારી,રાજાભિયોગયુક્ત નથી, પ્રશ્નોના ઉત્તર આપે અને ન પણ આપે.
મૂ૦	૭૫૫	શ્રમણો સમભાવથી ધર્મોપદેશ કરે, અનાર્યો તેમની પાસે ન જાય
મૂ૦	૭૫૬	ગોશાલક–મહાવીર લાભેચ્છુ વણિક જેવા
મૂ૦	૭૫૭	આર્દ્રક–ભગવંત નવા કર્મ ન બાંધે,જૂના છોડે, તેઓ મોક્ષેચ્છુ છે
મૂ૦	૭૫૮	વણિકો આરંભી,પરિગ્રહી,લાભેચ્છુ હોય
મૂ૦	૭૫૯	વણિકો ધનેચ્છુક,મૈથુનાસક્ત,આહારાર્થી,ગૃદ્ધ હોય
મૂ૦	૭૬૦	વણિકો આરંભાદિ ન છોડીને આત્માને દંડે, અનંતદુઃખ પામે
મૂ૦	૭૬૧	વણિકોનો લાભ અનેકાંતિક, ભગવંત સાદિઅનંત લાભપ્રાપ્ત
મૂ૦	૭૬૨	ભગવંત અહિંસક આદિ ગુણયુક્ત,વણિકવત્ કહેવા તે અજ્ઞાન
મૂ૦	૭૬૩	શાક્ય– ખોળના પિંડને પુરુષ માની વિંધતા હિંસાદોષ ન લાગે
મૂ૦	૭૬૪	મ્લેચ્છને ખોળની બુદ્ધિએ વીંધતા આદિમાં હિંસાદોષ ન લાગે

મૂ૦	૭૬૫	મનુષ્યને ખોળનો પિંડ માની પકાવે તો તે શાક્યોને પારણાયોગ્ય
મૂ૦	૭૬૬	શાક્ય મતે–૨૦૦૦ ભિક્ષુને ભોજન કરાવતા તે મહાસત્વી બને
મૂ૦	૭૬૭	આર્દ્રક–પ્રાણીઘાત કરી પાપનો અભાવ બતાવવો અજ્ઞાનવર્ધક
મૂ૦	૭૬૮	જીવહિંસાઆશંકાથી પણ તેની ઘૃણાકર્તાને હિંસાદોષ કેમ સંભવે
મૂ૦	૭૬૯	ખોળમાં પુરુષ કે પુરુષમાં ખોળની પ્રતીતિ, અસત્યવાદીતા છે
મૂ૦	૭૭૦	પાપ લાગે તેવું નિસ્સાર વચન શ્રમણ ન બોલે
મૂ૦	૭૭૧	પરપક્ષનો દોષ બતાવતા આર્દ્રકમુનિ શાક્યોનો ઉપહાસ કરે છે
મૂ૦	૭૭૨	જૈનશાસનમાં સંયતનો ધર્મ–શુદ્ધ આહાર કરે,કપટ વચન ન બોલે
મૂ૦	૭૭૩	૨૦૦૦ સ્નાતકને ભોજન કરાવનાર રક્તરંજીત હાથવાળો છે
મૂ૦	૭૭૪	બૌદ્ધ–ઘેટાને મારીને બૌદ્ધભિક્ષુ ભોજન માટે મસાલાથી પકાવે
મૂ૦	૭૭૫	અનાર્ય બૌદ્ધભિક્ષુ માંસાહાર કરવા છતાં પોતાને અપાપી માને છે
મૂ૦	૭૭૬	માંસાહાર પાપનું સેવન છે, કુશલપુરુષ માંસાહાર ન ઈચ્છે
મૂ૦	૭૭૭	સાવદ્ય દોષને તજનારા, ઉદ્દિષ્ટ ભક્તનો ત્યાગ કરે
મૂ૦	૭૭૮	હિંસા આશંકાથી સાવદ્યની દુગંછા કરનારા આવો આહાર ન કરે
મૂ૦	૭૭૯	નિર્ગ્રંથધર્મસ્થિત મુનિ સમાધિસ્થિત થઇ, માયારહિત ધર્મ પાળે
મૂ૦	૭૮૦	વેદવાદી–૨૦૦૦ બ્રાહ્મણ જમાડનાર મરીને દેવ થાય છે
મૂ૦	૭૮૧	આર્દ્રક–આવું ભોજન કરાવનાર મરીને નરકે જાય છે
મૂ૦	૭૮૨	દયાધર્મનિંદક,હિંસાધર્મપ્રશંસક એકપણ બ્રામણ જમાડે તો નર્ક
મૂ૦	૭૮૩	એક દંડી– બંને ધર્મસ્થિત છીએ, બંનેના મતમાં કોઈ ભેદ નથી
મૂ૦	૭૮૪	એકદંડી–જીવાત્મા અવ્યક્તરૂપ, સર્વભૂતોમાં સંપૂર્ણપણે રહે
મૂ૦	૭૮૫	આર્દ્રક–તમારો મત માનવાથી જીવસંસરણ સિદ્ધ થતું નથી, જાતિ–યોનિ કે દેવલોક સિદ્ધ થતા નથી
મૂ૦	૭૮૬	અસર્વજ્ઞ ધર્મનું કથન કરી,ઘોર સંસારમાં સ્વયં નાશ પામે
મૂ૦	૭૮૭	સર્વજ્ઞ પૂર્ણ લોકને જાણે, પોતે તરે અને બીજાને પણ તારે
મૂ૦	૭૮૮	નિંદિતસ્થાનસેવી અને ચારિત્રયુક્તને સમાન ગણનાર વિપરીત પ્રરુપક
મૂ૦	૭૮૯	હસ્તિતાપસ–એક મોટા હાથીને મારી વર્ષભર જીવિકા ચલાવે
મૂ૦	૭૯૦	એક પણ વખત પ્રાણીહિંસા કરનાર દોષથી નિવૃત નથી
મૂ૦	૭૯૧	હિંસા એક વખત પણ અનાર્યપણું છે, આવા હિંસક કેવલી ન બને
મૂ૦	૭૯૨	સમાધિ યુક્ત ધર્મ–પાલન અને ઉપદેશ એ જ શ્રેષ્ઠ

૨. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

સૂત્રકૃત્ સૂત્ર, શ્રુતસ્કંધ ૨, અધ્યયન–૬– ‘નાલંદીય’		
વૃ૦	ભૂ૦	અધ્યયન ૬+૭ નો સંબંધ–પૂર્વે સિદ્ધાંત પ્રરુપણા દ્વારથી સાધુ આચારો કહ્યા, અહી શ્રાવકોની વિધિ કહે છે.
નિ૦	*૨૦૧*	*‘અલં’ શબ્દના નામ આદિ ભેદે ચાર નિક્ષેપા, તેનો અર્થ*
નિ૦	*૨૦૨*	*ભાવ–અલં ના સમર્થ, અલંકાર, પ્રતિષેધ એ ત્રણ અર્થો પ્રતિષેધ અર્થ– ‘નાલંદા– न अलं ददाति’ એટલે માંગેલુ આપવામાં નિષેધ નથી તે*
નિ૦	*૨૦૩*	*નાલંદા અર્થાત બહારનો ભાગ, સુખપ્રદ*
નિ૦	*૨૦૪*	*નાલંદામાં થયેલ હોવાથી આ અધ્યયન ‘નાલંદીય’ કહ્યું*
મૂ૦	૭૯૩	રાજગૃહનું ઉપનગર નાલંદા, તેની જળશાળા, વનખંડાદિ વર્ણન
મૂ૦	૭૯૪	નાલંદા સ્થિત લેપ ગાથાપતિનું આર્થિક+ધાર્મિક જીવન
મૂ૦	૭૯૫	નાલંદાના ઈશાનખૂણામાં શેષદ્રવ્યા ઉદકશાળા, ઉદકશાળાના ઈશાનખૂણામાં હસ્તિયામ વનખંડ હતું
નિ૦	*૨૦૫*	*પાર્શ્વાપત્ય ઉદકનો ગૌતમસ્વામીને પ્રશ્ન*
મૂ૦	૭૯૬	ગૌતમસ્વામી અને પાર્શ્વાપત્ય પેઢાલપુત્રનું મિલન અને સંવાદ
મૂ૦	૭૯૭	કુમારપુત્ર નિર્ગ્રન્થનું પ્રત્યાખ્યાન દુષ્પ્રત્યાખ્યાન
મૂ૦	૭૯૮	*ગૌતમને પ્રશ્ન– આવું પ્રત્યાખ્યાન ન્યાય યુક્ત છે ?*
મૂ૦	૭૯૯	ગૌતમ દ્વારા ઉદક પેઢાલપુત્રઆ પ્રશ્નનું સમાધાન
મૂ૦	૮૦૦	પેઢાલપુત્રનો ત્રસ પ્રાણી સંબંધે પ્રશ્ન – ત્રસ કોણ ? ગૌતમસ્વામીનો ઉત્તર– ત્રસપ્રાણીની હિંસાત્યાગ કલ્યાણકારી
મૂ૦	૮૦૧	ત્રસવિષયક ખુલાસો, સ્થૂળહિંસાત્યાગ, ત્રસનામકર્મોદય+વેદન
મૂ૦	૮૦૨	ઉદક– પ્રાણાતિપાત વિરતિ વિશે પ્રશ્ન, ગૌતમ દ્વારા તેનું તર્કયુક્ત સમાધાન
મૂ૦	૮૦૩	પ્રત્યાખ્યાનાદિ સંબંધે પ્રતિપ્રશ્નો અને પેઢાલપુત્રનું સમાધાન–૧
મૂ૦	૮૦૪	પ્રત્યાખ્યાનાદિ સંબંધે પ્રતિપ્રશ્નો અને પેઢાલપુત્રનું સમાધાન–૨
મૂ૦	૮૦૫	ત્રસ+સ્થાવરનો સર્વથા પ્રાણાતિપાત ત્યાગ, ઉદકનું સમાધાન
મૂ૦	૮૦૬	ગૌતમ – નિંદાથી પરલોકનો વિઘાત, અનિંદાથી પરલોક શુદ્ધિ ગૌતમ નો આદર કર્યા સિવાય ઉદક પેઢાલપુત્રનું ગમન ગૌતમ દ્વારાહિતશિક્ષા– પેઢાલપુત્રનો પશ્ચાત્તાપ+આલોચના, પેઢાલપુત્રની પંચમહાવ્રત સ્વીકારની ઉત્કંઠા ભ૦ મહાવીર પાસે લઈ જઈ પંચમહાવ્રત આરોપણ

૫૦		આ અધ્યયનના પ્રત્યેક સૂત્રમાં વાદ નિરૂપણ છે, કઠીન શાસ્ત્રીય ચર્ચા છે, વૃતિ ધ્યાનથી વાંચવી અને સમજવી આવશ્યક છે.
૫૦	**અંત્ય**	નૈગમ આદિ સાત નયોનું વર્ણન નૈગમનય, સંગ્રહનય, વ્યવહારનય, ઋજુસૂત્રનય, શબ્દનય, સમભિરૂઢનય, એવંભૂતનયનું સ્વરૂપ. જ્ઞાનનય+ક્રિયાનય દ્વારા ઉપસંહાર

આગમ ૨ 'સૂત્રકૃત્' અંગસૂત્ર ૨ નો
મુનિ દીપરત્નસાગર રચિત સટીક વિષયાનુક્રમ પૂર્ણ

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

૨.સૂત્રકૃત્
સટીક વિષયાનુક્રમ

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

आगम दीवाकर डो.मुनि दीपरत्नसागरजी

[M.Com. M.Ed. Ph.D. श्रुतमहर्षि]

આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ શ્રેણી–૨